

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.016.01.2022

**Pan
Maciej Mazurek
Prezes Zarządu
Polskiego Radia - Regionalnej Rozgłośni
w Poznaniu „Radio Poznań” S.A.**

**Polskie Radio - Regionalna Rozgłośnia
w Poznaniu „Radio Poznań” S.A.
ul. Berwińskiego 5
60-765 Poznań**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.149.2022
Komisji Rozstrzygającej z dnia 2 listopada 2022 r.

P/22/020 – Gospodarka majątkowa i finansowa spółek radiofonii publicznej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Polskie Radio - Regionalna Rozgłośnia w Poznaniu „Radio Poznań” S.A. (dalej: Radio, Rozgłośnia lub Spółka), ul. Berwińskiego 5, 60-765 Poznań.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Maciej Mazurek, Prezes Zarządu Spółki, od 22 stycznia 2020 r. ¹ (dalej: Prezes Zarządu XI kadencji). W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Filip Michał Rdesiński, od 11 marca 2016 r. do 16 lipca 2018 r. ² (dalej: Prezes Zarządu IX kadencji). Michał Król, od 16 lipca 2018 r. do 18 lipca 2018 r. ³ Witold Gładkij, od 19 lipca 2018 r. do 4 października 2018 r. ⁴ Piotr Bernatowicz, od 4 października 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. ⁵ (dalej: Prezes Zarządu X kadencji). Witold Gładkij, od 1 stycznia 2020 r. do 22 stycznia 2020 r. ⁶
Zakres przedmiotowy kontroli	Zarządzanie Spółką i nadzór. Opracowanie i wdrożenie strategicznych planów wieloletnich. Realizacja zadań przez Spółkę. Gospodarowanie majątkiem Spółki. Rozporządzanie środkami finansowymi Spółki.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2021 (z uwzględnieniem wytworzonych dokumentów i podjętych działań przed i po tym okresie, o ile mają wpływ na ocenę kontrolowanej działalności).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁷
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontrolerzy	1. Sylwia Zakrzewska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/83/2022 z 6 maja 2022 r. 2. Przemysław Grad, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/84/2022 z 6 maja 2022 r.

(akta kontroli str.1-4)

¹ Uchwała nr 190/2020 Rady Mediów Narodowych z 22 stycznia 2020 r.

² W dniu 16 lipca 2018 r. Prezes Zarządu złożył na ręce Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Rady Mediów Narodowych, Rady Nadzorczej i Prokurenta Spółki rezygnację z zajmowanego stanowiska. Uchwałą nr 19/5/2018/RN/IX z 16 lipca 2018 r. Rada Nadzorcza Spółki przyjęła jego rezygnację oraz postanowiła rozwiązać z nim, za porozumieniem stron, umowę o świadczeniu usług z zakresu zarządzania z 28 lipca 2017 r.

³ Uchwałą nr 20/5/2018/RN/IX z 16 lipca 2018 r. Rada Nadzorcza postanowiła delegować Przewodniczącego Rady Nadzorczej na okres 3 miesięcy do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu. W dniu 23 lipca 2018 r. Przewodniczący Rady Nadzorczej złożył rezygnację z czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu Spółki. Uchwałą nr 21/5/2018/RN/IX z dnia 2 sierpnia 2018 r. Rada Nadzorcza przyjęła rezygnację.

⁴ Na posiedzeniu w dniu 19 lipca 2018 r. Rada Mediów Narodowych wyznaczyła do pełnienia funkcji zarządczych w Spółce, Prokurenta Spółki do czasu powołania nowego Prezesa Zarządu.

⁵ Uchwałą nr 136/2018 z 4 października 2018 r. Rada Mediów Narodowych powołała na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki a 12 grudnia 2019 r. złożył on na ręce Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Rady Mediów Narodowych, Rady Nadzorczej rezygnację z zajmowanego stanowiska z dniem 31 grudnia 2019 r.

⁶ Na posiedzeniu w dniu 23 grudnia 2019 r. Rada Mediów Narodowych poleciła tymczasowo kierować Spółką prokurentowi Spółki do czasu powołania nowego Prezesa Zarządu.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁸ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie gospodarowanie majątkiem i środkami finansowymi Radia w latach 2017-2021.

Na ocenę negatywną wpłynęła działalność Zarządu IX kadencji w latach 2016-2018, która doprowadziła do utraty przez Rozgłośnie płynności finansowej. Przyczyniły się do tego podejmowane w tym okresie ryzykowne decyzje skutkujące skumulowaniem w krótkim okresie czasu wydatków poniesionych na rebranding Radia i obchody jego 90-lecia w łącznej kwocie 3 143,9 tys. zł. Pomimo poniesienia tych nakładów, nie osiągnięto zakładanego w strategii rebrandingowej celu długookresowego na lata 2018-2020, dotyczącego pozyskania nowych grup słuchaczy i ich odmłodzenia, a w konsekwencji do skutecznej promocji Radia i wzrostu przychodów z jego działalności komercyjnej. Prowadzona wówczas polityka finansowa doprowadziła również do niegospodarnego rozporządzania środkami pieniężnymi Spółki. Wydatkowano bowiem 199,7 tys. zł na zakup sprzętu i wyposażenia, które nie służyły realizacji zadań rozgłośni ze względu na późniejsze nieefektywne ich wykorzystywanie a 799,0 tys. zł nie zachowując trybu konkurencyjnego przy wyborze usługodawcy lub dostawcy. Ponadto, poniesiono również niegospodarnie wydatki w kwocie 556,1 tys. zł⁹, w tym 86,5 tys. zł na rebranding radia miejskiego, który ostatecznie nie został zrealizowany.

Niegospodarne, w ocenie NIK, było również utrzymywanie nierentownego radia miejskiego i zaprzestanie dalszych działań w celu kontynuowania zmiany formuły tego pasma, w tym możliwości pozyskania nowych reklamodawców, w kontekście poniesionych już na to środków finansowych. Gospodarnemu wydatkowaniu środków nie sprzyjało również ustalenie przez Prezesa Zarządu IX kadencji, w regulaminie udzielania zamówień, progu stosowania tzw. zamówień „podprogowych” na dostawy, usługi i roboty budowlane na poziomie 109,9 tys. zł¹⁰ netto zł (tj. stanowiącej 85% wartości, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp¹¹), co skutkowało w latach 2018-2020 formalnym wyłączeniem spod tej regulacji prawie 100% zamówień realizowanych w Spółce.

Zarząd IX kadencji kontynuował niezrównoważoną politykę finansową (w szczególności w zakresie kosztownego procesu rebrandingu) pomimo świadomości utraty płynności finansowej, o czym był wielokrotnie informowany przez głównego księgowego Spółki. W konsekwencji, czynione przez Spółkę starania o otwarcie linii kredytowej zakończyły się niepowodzeniem z uwagi na brak zdolności kredytowej. W celu dokonania bieżących płatności, na koniec 2018 r., wykorzystano kwotę 0,8 tys. zł¹² ze środków wniesionych przez kontrahentów tytułem zabezpieczeń należytego wykonania umów. Dopuszczono również do nieterminowego uregulowania zobowiązania na kwotę 159,7 tys. zł na rzecz

⁸ Najwyższa Izba Kontroli formuluje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁹ Poniesienie w 2017 r. wydatku na kompleksową opiekę nad stroną internetową oraz mediami społecznościowymi Radia Merkury S.A. na kwotę 81,3 tys. zł, w 2018 r. wydatku w wysokości 58,9 tys. zł na cykl szkoleń przeprowadzanych w siedzibie radia, w 2017 i 2019 r. wydatków w kwocie 31,1 tys. zł na zorganizowanie turnieju piłkarskiego, w 2018 r. wydatków w kwocie 266,4 tys. zł na zorganizowanie koncertu Fortuna V i konferencji spółek radiowych, wydatków w kwocie 66,5 tys. zł na rebranding radia miejskiego i 31,9 tys. zł na wypłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop.

¹⁰ W latach 2018-2019 – próg wynosił 109,9 tys. zł a w latach 2020-2021 (I kwartał) – próg wynosił 108,9 tys. zł, biorąc pod uwagę średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych.

¹¹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 – j.t.)

¹² Stan środków na rachunku bankowym (wspólnym dla należności Radia, wadiów i zabezpieczeń należytego wykonania umów) wynosił 34,4 tys. zł, natomiast stan środków z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy (wg ewidencji konta 249-04) winien wynosić 35,3 tys. zł. Zatem kwota 0,8 tys. zł pochodziła z wpłat kontrahentów dokonanych tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

podmiotu realizującego usługi emisji sygnału radiowego, co w ocenie NIK, mogło doprowadzić do sytuacji zagrażającej dalszemu funkcjonowaniu Radia i zaprzestania wykonywania działalności emisyjnej. W konsekwencji utraty płynności finansowej i posiadania niewystarczających środków pieniężnych, Spółka została zmuszona do zaciągnięcia pożyczki w kwocie 3.000,0 tys. zł¹³, skutkującego poniesieniem dodatkowych kosztów finansowych w kwocie 1,4 tys. zł. Dopuszczono również do nieterminowego regulowania zobowiązań Spółki, skutkującego koniecznością uiszczania odsetek w łącznej wysokości 6,1 tys. zł.

Przytoczone działania Zarządu IX kadencji polegające na podejmowaniu ryzyka i balansowaniu na granicy wypłacalności było działaniem ze szkodą dla Spółki i przyczyniło się do wypracowania ujemnego wyniku finansowego z działalności Radia za lata 2016-2018. Dopiero działania naprawcze, podejmowane przez Zarząd X kadencji w celu optymalizacji kosztów i zmniejszenia straty bilansowej przyczyniły się do obniżenia kosztów działalności Radia w 2019 r.

Gospodarowanie majątkiem odbywało się również z naruszeniem zasad gospodarności i rzetelności. Nierzetelnie bowiem wykonywano obowiązki właściciela nieruchomości dopuszczając do naruszania przepisów Prawa budowlanego¹⁴. Nie poddano w 2017 r. obowiązkowej okresowej kontroli obiektów budowlanych ani nie przeprowadzono przeglądów hydrantów wewnętrznych. Nie dochowano należytej staranności przy prowadzeniu ksiąg obiektu budowlanego oraz realizacji obowiązków podatkowych, co skutkowało corocznym uiszczaniem zaniżonej kwoty podatku od nieruchomości (łącznie o 3,6 tys. zł). Nierzetelnie prowadzono zarówno rejestr oprogramowania komputerowego użytkowanego w Spółce, co nie pozwalało na identyfikację liczby wykorzystywanych/wolnych licencji, jak również ewidencję pozabilansową dla wartości niematerialnych i prawnych o wartości równej lub niższej od kwoty 3,5 tys. zł. Niegospodarnym było również niedochodzenie od dwóch podmiotów kar umownych i roszczeń w łącznej wysokości 63,6 tys. zł z tytułu opóźnień w realizacji przedmiotu umowy¹⁵.

NIK pozytywnie ocenia natomiast realizację przez Spółkę zadań wynikających z planów finansowo-programowych. Nieznaczne odstępstwa od planowanych wielkości nadawania poszczególnych kategorii programowych uzasadnione były specyfiką działalności Radia. W rozgłośni opracowano strategiczne plany wieloletnie, jednakże nie wszystkie założone w nich cele zostały w pełni zrealizowane, co wynikało z trudnej sytuacji finansowej Spółki oraz uwarunkowań pandemicznych.

Zarząd Spółki realizował zadania zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych (Ksh)¹⁶ oraz wewnętrznymi regulacjami, z tym zastrzeżeniem, że nie dokonano w 2016 r. zgłoszenia zmian statutu Spółki do sądu rejestrowego, co skutkowało tym, że w Spółce obowiązywał nadal Statut niedostosowany do obowiązujących przepisów prawa w zakresie powoływania organów Spółki. Realizacja zadań przez Radę Nadzorczą przebiegała zgodnie z przepisami Ksh oraz regulacjami wewnętrznymi, jednakże nadzór nad działalnością Zarządu i Spółki wykonywany przez tę Radę w latach 2017-2018 nie był w pełni skuteczny, o czym świadczą nieprawidłowości ujawnione w działalności Zarządu IX kadencji.

¹³ Radio skorzystało z części pożyczki w wysokości 1 000,0 tys. zł, która została spłacona w lipcu 2019 r. w związku z otrzymaniem rekompensaty za utracone wpływy abonamentowe.

¹⁴ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 ze zm.)

¹⁵ Dot. modułu Reklama radiowa i materiałów reklamowych.

¹⁶ Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467 – j.t.).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zarządzanie Spółką i nadzór.

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą Zarząd Spółki działał w składzie jednoosobowym. Do zakresu jego działania należały wszystkie sprawy związane z prowadzeniem Spółki, niezastrzeżone do kompetencji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji¹⁸, Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej oraz reprezentowanie jej na zewnątrz. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki zmian w Statucie Spółki¹⁹ skutkujące zmniejszeniem lub zwiększeniem liczby członków Zarządu.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Spółki, do składania oświadczeń i podpisywania w jej imieniu dokumentów uprawnieni byli: Prezes Zarządu samodzielnie, dwóch członków Zarządu łącznie lub członek Zarządu łącznie z prokurentem. W Spółce ustanowiono prokurenta Spółki²⁰, pełniącego jednocześnie funkcję Dyrektora Biura Zarządu.

W okresie objętym kontrolą następowały zmiany w składzie osobowym Zarządu Spółki. Po rezygnacji z zajmowanego stanowiska przez Prezesa Zarządu Filipa Rdesińskiego, Rada Nadzorcza Spółki, w trybie ustalonym w § 19 ust. 6 Statutu Spółki postanowiła delegować Przewodniczącego Rady Nadzorczej na okres trzech miesięcy do czasowego wykonywania tej funkcji (faktycznie pełnił funkcję cztery dni). Następnie Rada Mediów Narodowych wyznaczyła do pełnienia funkcji zarządczych w Spółce, prokurenta Spółki (w okresie lipiec - wrzesień 2018 r.). Z dniem 4 października 2018 r. Rada Mediów Narodowych powołała na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki Piotra Bernatowicza, który następnie złożył rezygnację z zajmowanego stanowiska z dniem 31 grudnia 2019 r. W związku z tym, Rada Mediów Narodowych ponownie poleciła tymczasowo kierować Spółką prokurentowi, który pełnił te zadania do czasu powołania przez Radę Mediów Narodowych na stanowisko Prezesa Zarządu Macieja Mazurka. Powołani Prezesi Zarządu Spółki nie pełnili w tym okresie funkcji w innych spółkach radiofonii publicznej.

W rozgłośni nie zatrudniano doradców do spraw związanych z zarządzaniem.

(akta kontroli str. 5-11, 20-22, 175-196, 213-219, 4407, 4926)

W latach 2017-2021 Zarząd Spółki odbył 175 posiedzeń, na których podjął łącznie 344 uchwały²¹, z tego w latach 2020-2021 odbywano corocznie 40 posiedzeń, na których podjęto odpowiednio 66 i 72 uchwały. Posiedzenia Zarządu były protokołowane. Uchwały Zarządu przyjmowane były oświadczeniem woli Prezesa Zarządu, który je potwierdzał podpisem pod treścią uchwały. Na podstawie wybranych 10 posiedzeń Zarządu Spółki, na których podejmowano decyzje istotne dla jej funkcjonowania stwierdzono, że były one dokumentowane zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie prac Zarządu. Każdorazowo z posiedzenia Zarządu sporządzono protokół, zawierający wszystkie elementy określone w § 20 Regulaminu Zarządu²². Uchwały podjęte przez Zarząd Spółki były protokołowane i spełniały wymogi określone w art. 376 Ksh.

¹⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁸ Dalej: KRRiT

¹⁹ Przyjętym uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 2 lutego 2016 r. (akt notarialny Rep. A Nr 1614/2016) zmieniony uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 19 kwietnia 2017 r. (akt notarialny Rep. A nr 8752/2017), dalej: Statut Spółki.

²⁰ Prokura samoistna wprowadzona uchwałą nr 51/26/2016/Z/IX Zarządu Spółki z 12 września 2016 r.

²¹ W latach 2017-2019 posiedzeń odbyto odpowiednio: 39 (86 uchwał), 27 (61 uchwał) i 29 (59 uchwał).

²² Tekst jednolity ustalony uchwałą nr 65/26/2015/Z/VIII z 26 października 2015 r.

(akta kontroli str. 203-212, 5540-5634, 5641-5697, 5704-5756, 5764-5814, 5824-5864, 6030-6050)

Na podstawie rejestru uchwał Zarządu Spółki z lat 2017-2021 ustalono, że w sprawach należących do zakresu działania Zarządu, wymienionych w Statucie Spółki i wymagających uchwały Zarządu, takie uchwały były podejmowane. W szczególności m.in. Zarząd Spółki w tym okresie podejmował decyzje, w drodze uchwały, o zatwierdzeniu umów barterowych, likwidacji zbędnych składników majątku Spółki i spisaniu w koszty wierzytelności, czy też realizacji działalności marketingowej i reklamowej. Corocznie również Zarząd Spółki podejmował uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zakup przez A. Sp. z o.o. na rzecz Rozgłośni wyników badań ciągłych rynku radiowego w danym roku. Stwierdzono jednakże, że nie dochowano należytej staranności przy dokonywaniu zmiany statutu Spółki, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 4861-4862, 4876, 4884, 4899, 5540-5634, 5641-5697, 5704-5756, 5764-5814, 5824-5864)

W badanym okresie, Zarząd Spółki każdorazowo kierował w sprawach, w których wymagana była zgoda Rady Nadzorczej²³ odpowiednie wnioski do tego organu. Dotyczyły one zaciągania kredytów i pożyczek oraz zaciągania zobowiązań o wartości przekraczającej 100,0 tys. euro. Rada Nadzorcza, na wniosek Zarządu Spółki, w związku z trudną sytuacją finansową rozgłośni, dwukrotnie wyraziła zgodę na zaciągnięcie zobowiązań finansowych²⁴, a w związku z realizacją inwestycji, na wniosek Zarządu Spółki, trzykrotnie wyraziła zgodę na zaciągnięcie zobowiązań o określonej równowartości²⁵. Ponadto, Rada Nadzorcza wyraziła zgodę²⁶ na refinansowanie przez Spółkę studiów podyplomowych i nauki języka obcego przez Prezesa Zarządu Spółki IX kadencji.

Zarząd Spółki przedkładał Radzie Nadzorczej do zaopiniowania i dokonania oceny sprawy, w których wymagana była opinia lub ocena tego organu - każdorazowo rozstrzygnięcie Rady Nadzorczej było pozytywne. Dotyczyło to w szczególności zaopiniowania planów finansowo-programowych na dany rok, oceny sprawozdań z działalności Zarządu, sprawozdań finansowych i sprawozdań z wykonania planu ekonomiczno-finansowego, czy oceny wykonania celów zarządczych przez Prezesa Zarządu.

(akta kontroli str. 5540-5634, 5641-5697, 5704-5756, 5764-5814, 5824-5864)

W okresie objętym kontrolą, Zarząd Spółki został zobowiązany do opracowania programu naprawczego. Na posiedzeniu w dniu 20 grudnia 2018 r. Rada Nadzorcza, zobowiązała Zarząd Spółki do przedstawienia planu restrukturyzacji i sanacji Spółki, jako uzupełnienie do wieloletniej strategii. Zarząd przedstawił Radzie Nadzorczej plan działań oszczędnościowych i reorganizacyjnych w 2019 r. przyjęty uchwałą nr 6/4/2019/Z/X Zarządu Spółki z 20 lutego 2019 r. oraz w wersji rozszerzonej - plan działań naprawczych i restrukturyzacyjnych w 2019 r. przyjęty uchwałą nr 27/4/2019/Z/X Zarządu Spółki z 23 maja 2019 r. Plan został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Nadzorczą²⁷. W ramach realizacji działań naprawczych

²³ Dalej: RN, Rada

²⁴ Uchwały Rady Nadzorczej Spółki: nr 13/8/2017/RN/IX z 28 września 2017 r. w sprawie wyrażenie zgody na otwarcie przez Spółkę linii kredytowej i nr 7/3/2019/RN/IX z 16 maja 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie pożyczki pod zastaw.

²⁵ Uchwały Rady Nadzorczej Spółki: nr 1/1/2018/RN/IX z 1 marca 2018 r. i nr 2/1/2020/RN/IX z 25 marca 2020 r. w sprawie: zgody na uruchomienie przetargu nieograniczonego na świadczenie usług emisji sygnału radiowego oraz nr 17/3/2019/RN/IX z 30 maja 2019r. w sprawie wyrażenia zgody na uruchomienie procedury zamówień publicznych na multipleksację oraz emisję programów radiofonicznych w systemie DAB+.

²⁶ Uchwały Rady Nadzorczej Spółki nr: 18/4/2018/RN/IX z 14 czerwca 2018 r. i 28/9/2021/RN/IX z 22 grudnia 2021 r.

²⁷ Uchwała nr 15/3/2019/RN/IX z 30 maja 2019 r.

i restrukturyzacyjnych w 2019 r. ograniczone zostały koszty miejskiego programu MC Radio oraz wstrzymano działania w zakresie rebrandingu tej stacji. Ponadto, ograniczono zatrudnienie w obszarze Samodzielnego Zespołu Sprzedaży (o jeden etat) i w Zespole Promocji (1 etat) a także ograniczono wydatki w zespołach redakcyjnych rozgłośni, w szczególności w odniesieniu do współpracowników nieetatowych. Zmniejszeniu uległy również wydatki reprezentacyjne. W Spółce zrezygnowano z internetowego radia Merkury Klasyka i utrzymywania domeny o tej nazwie. W związku z trudną sytuacją finansową w Spółce zrezygnowano z tworzenia planu inwestycyjnego na 2019 rok. Ponośono tylko koszty niezbędnych zakupów sprzętu. Wprowadzone oszczędności spowodowały, że poniesione koszty z działalności operacyjnej na koniec III kwartału 2019 r. były niższe niż zakładano i wyniosły 73% planu rocznego.

(akta kontroli str. 4884-4891, 4931-4936, 5540-5874)

1.2. W okresie objętym kontrolą Rada Nadzorcza działała w składzie trzyosobowym²⁸. W trakcie trwania kadencji Rady Nadzorczej nie dokonywano zmian w jej składzie osobowym. W tym okresie Rada Nadzorcza odbyła 43 posiedzenia, na których podjęto łącznie 126 uchwał, przy czym w 2020 r. odbyła ona 11 posiedzeń, w tym dwa stacjonarne oraz dziewięć w trybie wykorzystania środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Rada Nadzorcza, organizując pracę na odległość, zastosowała się do wytycznych Przewodniczącego Rady Mediów Narodowych²⁹. Dwóch członków Rady Nadzorczej brało udział we wszystkich posiedzeniach, a jeden był nieobecny na kilku z nich, przy czym Rada jednomyślnie uznała jego nieobecność za usprawiedliwioną.

Na podstawie analizy dokumentacji wybranych pięciu posiedzeń Rady Nadzorczej ustalono, że odbywały się one zgodnie z częstotliwością³⁰ określoną w Regulaminie Rady Nadzorczej Spółki³¹. Każdorazowo z posiedzenia RN sporządzono protokół zawierający wszystkie elementy określone w § 7 ww. regulaminu.

(akta kontroli str. 9-18, 197-202, 5635-5640, 5698-5703, 5757-5763, 5815-5823, 5865-5874, 6050-6105)

W okresie objętym kontrolą koszty działalności Rady Nadzorczej wyniosły łącznie 743,4 tys. zł, w tym wynagrodzenia jej członków stanowiły 618,4 tys. zł, składki ZUS od wynagrodzeń – 104,3 tys. zł a koszty przejazdów i delegacji – 20,7 tys. zł. Koszty wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej (wraz z składkami ZUS) stanowiły 97% ogółu kosztów działalności Rady Nadzorczej. Średniorocznie, koszty funkcjonowania Rady Nadzorczej wyniosły 144,5 tys. zł, z czego w 2017 r. – 152,0 tys. zł a w 2021 r. uległy zmniejszeniu do 137,9 tys. zł.

Z kolei, koszty funkcjonowania Rady Programowej wyniosły łącznie 219,5 tys. zł i zostały poniesione na wypłatę diet członkom Rady Programowej za udział w jej posiedzeniach.

(akta kontroli str. 19, 4752-4761,)

W okresie objętym kontrolą, Rada Nadzorcza wywiązywała się ze swoich obowiązków nadzorczych nad działalnością Spółki, m.in. poprzez:

²⁸ Członkowie Rady Nadzorczej powołani przez Ministra Skarbu Państwa w dniu 4 marca 2016 r. Na kolejną kadencję członków Rady Nadzorczej zostali powołani uchwałami Rady Mediów Narodowych nr 594/2022, 595/2022 i 596/2022 z 24 maja 2022 r.

²⁹ Pismo nr RMN-142-094/20 Przewodniczącego Rady Mediów Narodowych z 6 kwietnia 2020 r. w którym, w związku z wprowadzeniem na terenie kraju stanu epidemii, polecił zorganizować pracę organów mediów publicznych (w tym rad nadzorczych), aby w jak największym stopniu ograniczyć kontakty międzyludzkie.

³⁰ Zgodnie z § 5 pkt. 4 Regulaminu Rady Nadzorczej posiedzenia odbywają się nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

³¹ Przyjęty uchwałą nr 30/9/2016 Rady Nadzorczej z 22 grudnia 2016 r.

- dokonywanie corocznie oceny sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz wniosku Zarządu w sprawie podziału zysku lub pokrycia straty³²,
- przedkładanie corocznie Walnemu Zgromadzeniu wniosków o zatwierdzenie sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności spółki oraz wniosku o udzielenie absolutorium członkom Zarządu Spółki z wykonania przez nich obowiązków³³,
- sporządzanie corocznie sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej³⁴,
- opiniowanie planu ekonomiczno-finansowego Spółki na dany rok oraz planów finansowo-programowych (w tym zatwierdzanie korekt tego planu),
- dokonywanie oceny sprawozdania Zarządu Spółki z realizacji planów ekonomiczno-finansowych,
- opiniowanie wniosków przedkładanych przez Zarząd do rozpatrzenia właściwemu ministrowi, Walnemu Zgromadzeniu,
- dokonywanie wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za dany rok³⁵,
- ustalanie szczegółowych celów zarządczych i dokonywanie oceny ich wykonania.

(akta kontroli str. 5635-5640, 5698-5703, 5757-5763, 5815-5823, 5865-5874)

W badanym okresie, Rada Nadzorcza występowała do Rady Programowej o zajęcie stanowiska przed wydaniem opinii w sprawach dotyczących planów finansowo-programowych oraz przedsięwzięć w zakresie realizacji zadań misji publicznej.

Na podstawie uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 14 grudnia 2016 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki³⁶ upoważniono Radę Nadzorczą do ustalania szczegółowych celów zarządczych, przy czym w ww. uchwale wskazano na cele zarządcze stanowiące: o misji publicznej, restrukturyzacji Spółki lub wzroście jej wartości oraz poprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych. Rada Nadzorcza corocznie, podejmując stosowne uchwały³⁷, ustalała cele zarządcze, określając ich wagę oraz kryteria realizacji i zasady rozliczania. Dotyczyły one realizacji misji publicznej (ocenie podlegała ilość godzin audycji preferowanych zatwierdzonych na dany rok przez KRRiT), poziomu przychodów własnych spółki (ocenie podlegał wzrost przychodów

³² Uchwały Rady Nadzorczej nr: 14/4/2018/RN/IX, 15/4/2018/RN/IX, 16/4/2018/RN/IX z 14 czerwca 2018 r., 9/3/2019/RN/IX, 10/3/2019/RN/IX, 11/3/2019/RN/IX z 30 maja 2019 r., 12/4/2021/RN/IX z 30 kwietnia 2021 r. oraz 6/1/2020/RN/IX, 7/1/2020/RN/IX i 8/1/2020/RN/IX z 27 maja 2020 r. i 9/4/2021/RN/IX, 10/4/2021/RN/IX, 11/4/2021/RN/IX z 30 kwietnia 2021 r.

³³ Uchwały Rady Nadzorczej nr: 8/3/2018/RN/IX i 9/3/2018/RN/IX z 22 maja 2018 r., 8/3/2019/RN/IX i 13/3/2019/RN/IX z 30 maja 2019 r., 6/1/2020/RN/IX i 11/1/2020/RN/IX z 27 maja 2020 r., oraz 13/4/2021/RN/IX i 14/4/2021/RN/IX z 30 kwietnia 2021 r.

³⁴ Uchwały Rady Nadzorczej nr: 3/2/2018/RN/IX 27 marca 2018 r., 2/1/2019/RN/IX z 21 lutego 2019 r., 13/1/2020/RN/IX z 27 maja 2020 r. oraz 7/3/2021/RN/IX z 24 marca 2021 r.

³⁵ Uchwały Rady Nadzorczej nr: 11/8/2017/RN/IX z 28 września 2017 r., 22/5/2019/RN/IX z 24 września 2019 r. oraz nr 24/8/2021/RN/IX z 28 września 2021 r.

³⁶ § 3 ust. 5 uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki (Akt Notarialny, Rep. A nr 38849/2016). Uchwała podjęta w celu dostosowania do przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1907, ze zm.).

³⁷ Uchwały Rady Nadzorczej nr: 9/7/2017/RN/IX z 28 lipca 2017 r., 5/2/2018/RN/IX z 27 marca 2018 r., 24/6/2018/RN/IX z 22 października 2018 r., nr 22/2/2020/RN/IX z dnia 23 października 2020 r. r. (zmieniona uchwałą nr 2/1/2021/RN/IX z 25 stycznia 2021 r. poprzez sprostowanie pomyłki pisarskiej w zakresie wartości referencyjnej celu zarządczego dotyczącego zysku spółki) oraz 3/2/2021/RN/IX z 3 marca 2021 r. (zmieniona uchwałą nr 25/8/2021/RN/IX z 28 września 2021 r. w której zmieniono wartość referencyjną celu zarządczego dotyczącego realizacji misji publicznej – za wykonanie celu uznano przyjęcie przez KRRiT, w formie uchwały, sprawozdania spółki z realizacji misji publicznej w danym roku.

w stosunku do roku poprzedniego) oraz osiągnięcie wyniku finansowego Spółki (ocenie podlegało zmniejszenie straty lub zwiększenie zysku, w zależności od osiągniętego wyniku finansowego).

(akta kontroli str. 4904-4906, 4914-4916, 4927-4929, 4957-4966, 4984-4985)

Stwierdzono jednakże, że uchwałą nr 22/2/2020/RN/IX z 23 października 2020 r. Rada Nadzorcza ustaliła dla Prezesa Zarządu cele zarządcze na 2020 rok. W ocenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego³⁸ tak znaczne przekroczenie terminów ustalenia³⁹ celów zarządczych dla Prezesa Zarządu na dany rok nie znajduje uzasadnienia nawet w świetle ograniczeń związanych z pandemią⁴⁰. Wskazano, że określanie celów zarządczych do wykonania w danym roku w ostatnim kwartale tego roku, powoduje utracenie charakteru motywacyjnego tego instrumentu. Zaznaczono, że uzależnione od realizacji celów zarządczych wynagrodzenie zmienne ma bowiem charakter wynagrodzenia dodatkowego i ma spełniać funkcję motywacyjną. Jak wskazał Przewodniczący Rady Nadzorczej, stosunkowo późne przyjęcie celów zarządczych nie było jednoznaczne z tym, że Prezes Zarządu Spółki nie zdawał sobie sprawy z ciężących na nim obowiązków i zadań. Dodał, że sposób rozliczenia finansowego i przyznania wynagrodzenia jest szczegółowo określony w kontrakcie menedżerskim, a członkowie Rady Nadzorczej na spotkaniu z Prezesem, na samym początku jego kadencji, wyjaśnili mu swoje oczekiwania co do wyników finansowych i sposobu zarządzania Spółką.

(akta kontroli str. 4803-4818, 4957-4959, 4962-4963, 6126-6129)

W ww. uchwale zostały ustalone wskaźniki określające wykonanie celów zarządczych i wartości referencyjne, w tym m.in.: wskaźnik dotyczący osiągnięcia zysku Spółki (ocenie podlegało zwiększenie zysku brutto w stosunku do roku poprzedniego o 90%) oraz przyjęto założenie, że wskaźnik ten uznaje się za niewykonany w przypadku, gdy jego wartość będzie niższa niż 50% wartości referencyjnej. Zastrzeżenia MKiDN wzbudziło przyjęcie jako celu do osiągnięcia zwiększenia zysku brutto o 90% w stosunku do roku ubiegłego, w sytuacji gdy po trzech kwartałach 2020 r. zysk brutto wynosi 5 553,0 tys. zł wobec osiągniętego za 2019 r. w kwocie 2 142,6 tys. zł. W związku z tym, Rada Nadzorcza podjęła uchwałę nr 1/1/2021/RN/IX z 25 stycznia 2021 r. korygującą uchwałę nr 22/2/2020/RN/IX z 23 października 2020 r. poprzez obniżenie wskaźnika zwiększenia zysku z 90% do 10%, przy jednoczesnym zwiększeniu minimalnego stopnia realizacji wartości referencyjnej z 50% do 90%), uzasadniając zmianę koniecznością sprostowania pomyłki pisarskiej. W ocenie MKiDN⁴¹, dokonanie zmiany wartości referencyjnej wskaźnika zwiększenia zysku w roku następnym po ocenianym, jako wynik pomyłki pisarskiej, budzi zastrzeżenia co do potrzeby dopasowania wartości wskaźnika do jego faktycznego wykonania. Ze sporządzonego sprawozdania finansowego wynika, że faktyczny zysk brutto w 2020 r. wyniósł 3 487,3 tys. zł i wzrósł o 63% w porównaniu do roku poprzedniego, co wskazuje, że założony w uchwale cel zarządczy nie zostałby zrealizowany bez dokonania korekty tego parametru jako pomyłki pisarskiej.

Jak wyjaśnił Przewodniczący Rady Nadzorczej, przyjęcie celu zarządczego z wartością referencyjną niemożliwą do zrealizowania, spowodowałoby utratę jego

³⁸ Pismo nr DNW-WN.9310.3.17.2020.AB sekretarza stanu MKiDN J. Sellina z 2 grudnia 2020 r.

³⁹ Co do zasady cele zarządcze na dany rok obrotowy, a także sposób oceny ich wykonania powinny być ustalone w drodze uchwały Rady Nadzorczej do końca pierwszego kwartału roku obrotowego, stosownie do zapisu w § 8 ust. 7 umowy o świadczenie usług zarządzania z 31 marca 2020 r. zawartej z Prezesem Zarządu

⁴⁰ Pismem nr DNW-WN.9311.10.2020.JW sekretarza stanu MKiDN z 13 marca 2020 r. dopuszczono do przesunięcia do 30 kwietnia 2020 r. terminu nadsyłania dokumentów, których termin określony na 31 marca 2020 r.

⁴¹ Pismo sekretarza stanu MKiDN z 25 listopada 2021 r.

charakteru motywacyjnego i dlatego po podjęciu na posiedzeniu w dniu 23 października 2020 r., ww. uchwały, Rada Nadzorcza dostrzegła bardzo szybko w jej treści błąd pisarski i postanowiła dokonać poprawki w formie uchwały na kolejnym posiedzeniu. Dodał, że wyniki ekonomiczne Spółki były już z grubsza znane w momencie podejmowania uchwały i gdyby Rada Nadzorcza chciała „iść na rękę” Zarządowi, to już wtedy dopasowałyby cele zarządcze do przewidywanych wyników, a nie dokonywała poprawek w uchwale na początku następnego roku. Wzrost zysku o 90% w stosunku do roku ubiegłego był nierealny tak samo na koniec III kw. jak po zakończeniu roku obrotowego. Tym bardziej, że w protokole z posiedzenia Rady z 23 października 2020 r. zawarto prawidłowe wartości referencyjne oraz procentowe poszczególnych celów zarządczych, ustalone w trakcie dyskusji.

(akta kontroli str. 4957-4959, 4962-4963, 6163-6170)

Rada Nadzorcza, corocznie dokonywała oceny wykonania celów zarządczych przez Prezesa Zarządu Spółki w danym roku obrotowym, co było podstawą do ustalenia kwoty wynagrodzenia zmiennego przysługującego Prezesowi Zarządu z tytułu realizacji celów zarządczych. Ustalono, że przy ocenie realizacji celów zarządczych w 2019 Rada Nadzorcza nie zastosowała się do wytycznych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego skierowanych do rad nadzorczych, dotyczących sposobu oceny wykonania celów zarządczych. Uchwałą nr 23/2/2020/RN/IX z 23 października 2020 r. Rada Nadzorcza uznała za zrealizowane cele zarządcze odpowiednio w 2019 r. (dotyczący zmniejszenia straty). Przy ocenie tej Rada Nadzorcza uwzględniała uzyskane przez Spółkę dodatkowe środki finansowe ze sprzedaży obligacji. Zgodnie natomiast z ww. zaleceniami MKiDN, przy ocenie realizacji celów zarządczych, na których wykonanie ma wpływ wysokość zrealizowanych przychodów (np. zmniejszenie straty w stosunku do roku ubiegłego, osiągnięcie planowanego wyniku netto), nie powinny być uwzględniane skutki finansowe przychodów z tytułu zbycia tych obligacji, a rady nadzorcze powinny dążyć do wyeliminowania wpływu dodatkowych środków finansowych na ocenę stopnia realizacji poszczególnych celów zarządczych. Uwzględnienie tych przychodów wpłynęło na wykazanie osiągnięcia założonego celu zarządczego. W efekcie zrealizowania dwóch celów zarządczych (w tym realizacji misji) ustalono kwotę wynagrodzenia zmiennego dla Prezesa Zarządu za 2019 r. w wysokości 69,8 tys. zł.

W przypadku Prezesa Zarządu IX kadencji otrzymał wynagrodzenie zmienne w kwocie 29,0 tys. zł za 2017 rok w związku z realizacją jednego z trzech celów zarządczych (misji publicznej), gdyż nie osiągnięto celu dotyczącego wzrostu poziomu przychodów własnych spółki oraz zmniejszenia straty za 2017 rok. Natomiast w 2018 r. wynagrodzenie zmienne nie przysługiwało zarówno Prezesowi Zarządu IX kadencji i Prezesowi Zarządu X kadencji ze względu na świadczenie usług zarządzania przez okres niższy niż wymagany do jego otrzymania⁴². Z kolei Prezesowi Zarządu XI kadencji przysługiwało wynagrodzenie zmienne w kwocie 68,7 tys. zł za 2020 rok w związku z realizacją dwóch z trzech celów zarządczych (misji publicznej i zwiększenia zysku brutto), gdyż nie osiągnięto celu dotyczącego wzrostu poziomu przychodów własnych spółki.

(akta kontroli str. 4819-4860, 4904-4906, 4914-4916, 4927-4929, 4957-4966, 4984-4985)

⁴² Zgodnie § 8 pkt. 6 umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania z 28 lipca 2017 r. (wraz z aneksem z 1 czerwca 2018 r.) zawartej z Prezesem Zarządu IX kadencji przez okres co najmniej 9 miesięcy w danym roku obrotowym oraz § 8 pkt. 6 umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania z 28.07.2017 r. zawartej z Prezesem Zarządu X kadencji

Na podstawie wykazu uchwał Rady Nadzorczej ustalono, że w jednym przypadku Zarząd nie uzyskał zgody Rady Nadzorczej na rozwiązanie stosunku pracy z osobą zajmującą stanowisko kierownicze, określone w statucie Spółki. Uchwałą nr 7/3/2018/RN/IX z 26 kwietnia 2018 r. Rada Nadzorcza nie wyraziła zgody na rozwiązanie umowy o pracę z główną księgową. Wniosek Zarządu Spółki był podyktowany orzeczeniem sądowym przywracającym do pracy byłego głównego księgowego na zajmowane przez niego poprzednio stanowisko. Rada Nadzorcza nie znalazła podstaw do wypowiedzenia umowy o pracę z główną księgową, wysoko oceniając jej pracę i kwalifikacje. Z tego względu ww. uchwałą Rada Nadzorcza wyraziła zgodę na wypowiedzenie warunków pracy i płacy przywróconemu pracownikowi przy jednoczesnym powierzeniu mu obowiązków zgodnie z potrzebami Spółki (zatrudniono go na stanowisku ds. ochrony danych osobowych).
(akta kontroli str. 4917-4919)

W okresie objętym kontrolą, Rada Nadzorcza w sytuacji rezygnacji Prezesa Zarządu, oddelegowała Przewodniczącego Rady Nadzorczej do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu, zapewniając ciągłość prac organu wykonawczego, o czym szerzej w pkt. I.1.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W tym okresie, Rada Nadzorcza nie korzystała z opinii i ekspertyz specjalistów ani nie występowała z wnioskami i propozycjami do Zarządu.
(akta kontroli str. 4926, 5635-5640, 5698-5703, 5757-5763, 5815-5823, 5865-5874)

Stwierzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nie dochowano należytej staranności przy dokonywaniu zmiany statutu Spółki przyjętego uchwałą nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 14 października 2016 r.⁴³. Nie zgłoszono bowiem zmian statutu do Krajowego Rejestru Sądowego⁴⁴, co skutkowało tym, iż zmiany te nie zostały ujawnione w KRS i nie wywołały skutków prawnych. W efekcie, w Spółce obowiązywał statut przyjęty uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 2 lutego 2016 r.⁴⁵, którego postanowienia w sprawie powołania organów zarządzających spółki nie były dostosowane do zmian przepisów prawa. Z tytułu sporządzenia aktu notarialnego w sprawie zmiany statutu poniesiono w Spółce koszty w wysokości 1,0 tys. zł. Niezłożenie zmian statutu do KRS wobec poniesienia ww. kosztów, w ocenie NIK, było działaniem niegospodarnym. Naruszało to również postanowienia § 12 ww. Regulamin Zarządu Spółki, zgodnie z którym Zarząd Spółki był zobowiązany do dokonywania zgłoszeń we wszystkich sprawach wymagających wpisu do KRS zgodnie z przepisami kodeksu spółek handlowych

Prezes Zarządu IX kadencji zeznał, że nie miał w tym zakresie wiedzy. Wszelkie zmiany statutu miały być zgłaszane a odpowiadał za to Dyrektor Biura Zarządu oraz kancelaria prawna prowadząca obsługę prawną Spółki. Informacji o tym, że zmiany Statutu nie zostały zgłoszone nie uzyskał. Były Prezes Zarządu Spółki zwrócił przy tym uwagę na fakt, że audyty które były wówczas przeprowadzane nic nie wykazały.

Dyrektor Biura Zarządu wyjaśnił, że z uwagi na wydłużony czas obiegu dokumentów, spowodowany m.in. zmianami w Spółce i przygotowaniem do jubileuszu Radia Poznań, protokół Zgromadzenia Wspólników z d14 października 2016 r. został przekazany do kancelarii obsługującej Spółkę (a w konsekwencji

⁴³ Akt notarialny Rep. A Nr 2911/2016

⁴⁴ Dalej: KRS

⁴⁵ Akt notarialny Rep. A Nr 1614/2016. Statut zmieniony na podstawie aktu notarialnego Rep. A Nr 8752/2017

do sądu rejestrowego) po upływie terminu, o którym mowa w art. 430 § 2 ksh. Wobec powyższego, sąd oddalił wniosek o ujawnienie zmian w statucie.

(akta kontroli str. 54, 159-176, 178-196, 4739)

OCENA CZĄSTKOWA

Zarząd Spółki realizował zadania na ogół zgodnie z przepisami Ksh oraz wewnętrznymi regulacjami, jednakże niedokonanie przez ten organ zgłoszenia zmian statutu w KRS spowodowało ich nieskuteczność. Realizacja zadań przez Radę Nadzorczą w badanym obszarze przebiegała zasadniczo zgodnie z przepisami Ksh oraz regulacjami wewnętrznymi. Rada Nadzorcza zastosowała się do uchwał Walnego Zgromadzenia Spółki oraz wytycznych otrzymanych z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego⁴⁶, za wyjątkiem zaleceń MKiDN związanych z procesem oceny wykonania celów zarządczych dla Prezesa Zarządu na 2019 r. Nadzór nad działalnością Zarządu Spółki wykonywany przez Radę Nadzorczą nie był jednak w pełni skuteczny, o czym szerzej w pkt. V wystąpienia pokontrolnego „Rozporządzanie środkami finansowymi Spółki”.

OBSZAR

2. Opracowanie i wdrożenie strategicznych planów wieloletnich w rozgłośniach regionalnych

Opis stanu faktycznego

2.1. W Spółce, na lata 2015-2019 opracowano Strategię Rozwoju Radia, której wdrożenie, przy założeniu realizacji prognoz przychodowo-kosztowych, miało umożliwić osiąganie dodatniego wyniku finansowego przy pełnym wywiązywaniu się z obowiązków misyjnych na niej ciążyących. Przy jej opracowywaniu uwzględniono uwarunkowania związane z rozwojem mediów na świecie i trendami rynkowymi. Przedłożone jednakże w toku kontroli NIK, opracowanie „Strategia Rozwoju Polskiego Radia Rozgłośni Regionalnej w Poznaniu Radia Merkury SA na lata 2015-2019”, nie zostało formalnie przyjęte. Dokument ten bowiem nie został podpisany ani opatrzony datą przyjęcia oraz nie zawierał informacji o sposobie jego wdrożenia do realizacji. W ocenie Rady Nadzorczej Radia, dokument, niezależnie od swojej dezaktualizacji, ze względu na swój niski poziom merytoryczny, nie mógł zostać uznany za profesjonalną strategię.

(akta kontroli str. 106-124, 5635-5640)

W Strategii określono trzy główne cele strategiczne, które Radio miało zrealizować, przy założeniu niedokonywania zmian prawnych w funkcjonowaniu Spółki. Cele dotyczyły zrównoważenia przychodów i kosztów Spółki bez konieczności korzystania z pomocy publicznej, osiągnięcia pozycji lidera w tworzeniu i rozpowszechnianiu kontentu regionalnego i lokalnego w Wielkopolsce oraz osiągnięcia wiodącej pozycji w transmitowaniu, kreowaniu i animowaniu wielkopolskiego życia muzycznego. Określenie celu dotyczącego zrównoważenia przychodów i kosztów Spółki bez konieczności korzystania z pomocy publicznej było, w ocenie Rady Nadzorczej, niejasne i trudne do realizacji w kontekście ustawowego otrzymywania środków abonamentowych na realizację misji publicznej. Osiągnięcie tego celu wymagałoby bowiem kompleksowego rozstrzygnięcia sposobu finansowania mediów publicznych. Zrównoważenie kosztów i przychodów w 2017 r. uniemożliwił nadmierny wzrost kosztów wynikający z organizacji obchodów 90-lecia istnienia rozgłośni, przeprowadzenia rebrandingu związanego ze zmianą marki oraz koniecznych inwestycji (zwłaszcza w Dziale Techniki), pomimo ograniczenia kosztów na promocję i administrację oraz kosztów funkcjonowania zespołów redakcyjnych informacji oraz Internetu i multimediiów⁴⁷.

⁴⁶ Dalej: MKiDN

⁴⁷ O czym szerzej w pkt. V. Rozporządzanie środkami finansowymi Spółki.

Ze sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za 2017 r. wynika, że dwa cele strategiczne określone w ww. strategii zostały w 2017 r. w pełni osiągnięte. Radio zajmowało pozycję lidera w tworzeniu i rozpowszechnianiu contentu regionalnego i lokalnego poprzez realizowanie tematyki poszczególnych pasm programowych, w których kładziono duży nacisk na wiadomości regionalne oraz lokalne. Służyła temu rozbudowana sieć korespondentów lokalnych oraz częste, nadawane „na żywo”, wejścia antenowe z ważnych wydarzeń, które miały miejsce w Wielkopolsce czy organizowanie cyklu imprez w regionie „Radio na Twoich oczach”. Radio osiągnęło również w 2017 r. wiodącą pozycję w transmitowaniu, kreowaniu i animowaniu wielkopolskiego życia muzycznego, co w głównej mierze spowodowane było zorganizowaniem różnorodnych wydarzeń muzycznych przez rozgłośnię w ramach obchodów 90-lecia jej istnienia. W ramach tych obchodów w studiu odbywały się koncerty znanych grup muzycznych⁴⁸ oraz realizowano koncerty na żywo z udziałem publiczności transmitowane na antenę Radia i do Internetu. Ponadto, pracownicy studia nagrań zrealizowali także koncerty poza samym studiem wykorzystując sprzęt studyjny⁴⁹. Zorganizowano także Jubileuszowy Piknik Rodzinny, czyli imprezę z udziałem zespołów muzycznych.

(akta kontroli str. 106-124, 5540-5634)

2.2. Kolejnym planem strategicznym opracowanym w Spółce była strategia rozgłośni na lata 2018-2021 przyjęta uchwałą nr 21/13/2018/Z/IX Zarządu Spółki z 27 marca 2018 r. Przygotowanie strategii poprzedzone zostało analizą sytuacji makroekonomicznej i kondycji rynku radiowego (z uwzględnieniem modelu finansowania mediów publicznych) oraz prognozami rozwoju rynku radiowego w Polsce (z uwzględnieniem pozycji rozgłośni i zmian w otoczeniu konkurencyjnym). Dokonano analizy dotychczasowej sytuacji finansowej rozgłośni, działalności programowej oraz bazy technicznej, w kontekście wdrożenia nowych kanałów komunikacji z odbiorcą w celu zwiększenia zdolności do konkurowania o słuchacza z mediami komercyjnymi. W strategii określono kierunki rozwoju Spółki, jej potrzeby finansowe (bieżące oraz inwestycyjne) oraz model pozyskiwania środków poza abonamentowych, lecz nie wskazano precyzyjnie terminów realizacji wszystkich planowanych inwestycji. Jak wskazano w strategii, tempo realizacji inwestycji uzależnione będzie od decyzji władz centralnych dotyczących modelu finansowania mediów publicznych, tj. od wysokości środków przekazywanych Spółce na realizację działań misyjnych. Przyjęte w strategii założenia nie były aktualizowane.

Cele długookresowe i krótkookresowe sformułowane w ww. planie strategicznym zostały ukierunkowane na utrzymanie a następnie wzrost poziomu słuchalności i obronę aktualnej sytuacji rynkowej. Wytoczono w strategii cztery główne cele strategiczne (długookresowe), które zakładały:

- dotarcie z komunikatem o pozytywnych zmianach w Radiu Poznań do możliwie najszerzej grupy odbiorców,
- zbudowanie rozpoznawalności marki Radia Poznań w Wielkopolsce na poziomie 30% w latach 2018-2021,
- wzrost liczby fanów na Facebooku do 100 000 (w grupie 18-65+, dla zasięgu 1 300 000),
- uświadomienie słuchaczom, że Radio Poznań jest radiem nowoczesnym z wieloletnimi tradycjami.

(akta kontroli str. 125-158, 4877)

⁴⁸ Cykl „9 koncertów na 9 dekad Radia Poznań”.

⁴⁹M.in. koncert Orkiestry Amadeus Agnieszki Duczmal w Auli UAM z transmisją na antenę radia, koncert z transmisją live siedmiu chórów, solisty i orkiestry symfonicznej z kościoła w Kórniku oraz coroczny, grudniowy koncert Szkoły Muzycznej w Poznaniu.

Spośród czterech celów strategicznych nie osiągnięto jednego. Z zakładanego wzrostu liczby fanów na Facebooku do 100 000 (w grupie 18-65+, dla zasięgu 1 300 000) w 2021 r. liczba fanów wzrosła do 42,0 tys., tj. o 24% w porównaniu do 2017 r. a fanpage radia zanotował 5,2 mln odbiorców (co daje wzrost o 22,9% w porównaniu do roku poprzedniego).

Pełna ocena stopnia realizacji pozostałych trzech celów była niemożliwa ze względu na niewykonanie badań jakościowych w zakresie rozpoznawalności nowej marki rozgłośni. W latach 2018-2019 nie zlecano tych badań ze względu na wysokie koszty tej usługi oraz trudną sytuację finansową Spółki a w kolejnych latach w Spółce kwestionowano skuteczność metody mierzenia słuchalności, oczekując na wypracowanie nowej, jednoźródłowej metody badania mediów przez utworzony Związek Pracodawców Mediów Radiowych - MOC RADIO⁵⁰.

(akta kontroli str. 5540-5874)

Dotarcie z komunikatem o pozytywnych zmianach w Radiu Poznań do możliwie najszerszej grupy Wielkopolan jako cel strategiczny realizowany był w Spółce sukcesywnie w latach 2018- 2019 poprzez obecność rozgłośni w czasie imprez masowych (sportowych, kulturalnych), wydarzeń organizowanych przez lokalne wspólnoty, eventów, koncertów, targów oraz antenowe działania auto promocyjne. Natomiast działania outdoorowe, ze względu na wysoki koszt, (w świetle złej kondycji finansowej Spółki) zostały maksymalnie ograniczone. Z kolei, w latach 2020-2021 w istniejących uwarunkowaniach pandemicznych Covid-19, działania antenowe i autopromocyjne były głównym sposobem dotarcia do słuchaczy radia, przy czym w 2021 r. rozgłośnia zorganizowała również letni cykl wyjazdowy „Wielkopolska dla Ciebie“ z przychylnym odbiorem w lokalnych społecznościach.

Prowadzona działalność autopromocyjna mająca na celu zbudowanie rozpoznawalności marki rozgłośni w Wielkopolsce na poziomie 30% spowodowała w porównaniu do lat ubiegłych wzrastającą rozpoznawalność marki – na poziomie 4,5-5%. Wpłynął na to również wpływ czasu od rebrandingu rozgłośni i naturalne utrwalanie się nowej nazwy oraz logo stacji. Zaniechano w Spółce działań reklamowych w celu zwiększenia rozpoznawalności marki ze względu na zbyt wysokie koszty kampanii reklamowej.

W zakresie celu związanego z uświadomieniem słuchaczom marki radia jako nowoczesnego, z wieloletnimi tradycjami, dokonywano w Spółce corocznie niepełnej oceny jego realizacji, gdyż opierano się w tym zakresie tylko na badaniach słuchalności (RadioTrack). Nie zlecano bowiem w latach 2018 – 2021 badań pomocniczych w zakresie rozpoznawalności marki (spontanicznej i wspomaganej) na losowo wybranej próbie mieszkańców regionu, ze względu na wysokie koszty takich badań.

(akta kontroli str. 5540-5874)

Cele strategiczne krótkookresowe Spółki wyznaczone na lata 2018 – 2019 zostały osiągnięte częściowo, co spowodowane było w dużej mierze jej trudną sytuacją finansową. Z kolei, prawie wszystkie cele strategiczne krótkookresowe Spółki na lata 2020 – 2021 zostały zrealizowane, pomimo trwającej w tym okresie epidemii Covid-19. Przyjęto w Spółce, że ze względu na sytuację epidemiczną, podstawowym zadaniem było zachowanie ciągłości nadawania i funkcjonowania wszystkich działów oraz zagwarantowanie maksymalnego bezpieczeństwa pracy dziennikarzy Radia, a także kontynuacja tych działań rozwijających Radio, które są możliwe w sytuacji pandemii. Ustabilizowano sytuację finansową Spółki, co było efektem wprowadzonej polityki oszczędnościowej i kontroli kosztów osobowych.

⁵⁰ Organizacja zawiązana przez Polskie Radio S.A. wraz z rozgłościami regionalnymi.

Baza techniczna i sprzętowa rozgłośni została zmodernizowana w zaplanowanych obszarach. Wprowadzono również nowe audycje do oferty programowej rozgłośni (w szczególności w zakresie oferty muzycznej i publicystycznej), czego efektem było nie tylko utrzymanie stałych odbiorców ale również wzrost słuchalności do poziomu ok. 4,5 - 5%. Rozpoczęto również planowaną działalność wydawniczą jako wsparcie dla promowania treści kultury wysokiej oraz utrzymano bardzo wysoką pozycję radia w ogólnopolskim rankingu cytawalności mediów.

Nie osiągnięto natomiast zwiększenia przychodów poza abonamentowych (głównie ze sprzedaży czasu reklamowego), co spowodowane było trudną sytuacją finansową - w wyniku pandemii - wielu przedsiębiorstw z branż współpracujących poprzednio z rozgłośnią. Nie zrealizowano również prac nad zmianą formuły MC Radia ze stacji wyłącznie muzycznej na Poznańskie Radio Rodzinne i zwiększenia potencjału komercyjnego tego programu, gdyż prace koncepcyjne nad zmianą formuły MC Radia zostały zawieszane.

(akta kontroli str. 5540-5874)

Zarząd Spółki został zobowiązany przez Radę Nadzorczą do opracowania nowej strategii na lata 2022-2025, z uwzględnieniem doświadczeń z realizacji obecnych założeń oraz nowych wyzwań, związanych głównie z pandemią Covid-19 i jej skutkami, zwłaszcza w kontekście roli mediów publicznych.

(akta kontroli str. 5865-5874)

2.3. W Spółce, przyjęto Kartę powinności⁵¹ na lata 2020-2024 w drodze porozumienia⁵² zawartego pomiędzy przewodniczącym Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji⁵³ a prezesem zarządu spółki, stosownie do art. 21a ust. 1 i 5 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji⁵⁴. Przygotowanie karty powinności poprzedzone było analizą w zakresie m.in. planowanych przedsięwzięć programowych, kierunku rozwoju rozgłośni oraz potrzeb inwestycyjnych. Nie dokonywano zmian do treści karty powinności przyjętej ww. porozumieniem.

Karta ta stanowiła podstawę założeń strategicznych Spółki (w tym inwestycyjnych w odniesieniu do bieżących i strategicznych potrzeb technologicznych i programowych). Jako podstawowe zadanie rozgłośni, poza zadaniami misyjnymi, wskazano w niej rozwijanie dotychczasowej działalności w zakresie: programu regionalnego (Radio Poznań) zapewniającego odbiorcom szeroką ofertę z obszaru informacji, publicystyki, kultury, edukacji, sportu i rozrywki, będąc jednocześnie podstawowym źródłem treści dla mieszkańców województwa wielkopolskiego, regionalnego pasma lokalnego (MC Radio)⁵⁵ o charakterze muzyczno-informacyjno-publicystycznym kierowanego do odbiorców w Poznaniu i okolicach oraz portalu internetowego (Radiopoznań.fm) łączącego funkcjonalność mediów społecznościowych na facebook'u, twitterze i treści produkowanych w radiu, a także umożliwiającego interaktywny udział słuchaczy.

(akta kontroli str. 2313-2343)

W karcie powinności zaplanowano na lata 2020-2021 minimalny udział polskojęzycznych audycji słowno-muzycznych w miesięcznym czasie nadawania (wynoszący 33% dla programu regionalnego⁵⁶ a dla pasma lokalnego MC Radio 34%⁵⁷) i głównych kategorii audycji w rocznym czasie nadawania⁵⁸ oraz

⁵¹ Karta powinności określa sposób realizowania misji publicznej oraz szczegółowy zakres powinności wynikających z tej misji wraz ze wskazaniem sposobu finansowania.

⁵² Porozumienie z 14 maja 2020 r.

⁵³ Dalej: KRRiT.

⁵⁴ Dz.U. z 2022 r., poz. 1722 ze zm., dalej: uorit.

⁵⁵ Nadającego w ramach rozszczepienia

⁵⁶ Z tego co najmniej 60% w godzinach 5-24

⁵⁷ Z tego co najmniej 64% w godzinach 5-24

najważniejsze inwestycje do zapewnienia pracy produkcyjno-emisyjnej wraz z ich szacunkowymi kosztami i źródłami finansowania. Zaplanowane wartości w karcie odpowiadały, bądź były zbliżone, do ujętych w planach finansowo-programowych.

Działania antenowe w latach 2020-2021 zrealizowano zgodnie z założeniami przyjętymi w karcie powinności dla programu regionalnego i pasma lokalnego. W programie regionalnym audycje o tematyce regionalnej stanowiły w 2020 i 2021 r. odpowiednio 21,7% i 22,4% czasu nadawania audycji słownych⁵⁹ a polskojęzyczne audycje słowno-muzyczne zrealizowano w tych latach na poziomie przekraczającym odpowiednio 37% i 35,7% miesięcznego czasu nadawania. Z kolei, udział głównych kategorii audycji w rocznym czasie nadawania w programie regionalnym zrealizowano na poziomie zaplanowanym lub wyższym niż planowany. Przykładowo: dla programu regionalnego w 2020 i 2021 r. zaplanowano udział audycji w rocznym czasie nadawania z kategorii publicystyka i kultura w wysokości wynoszącej odpowiednio co najmniej 7,5% i 22% a zrealizowano na poziomie wynoszącym odpowiednio 9% i 24% (2020 r.) oraz 9,5% i 24,9% (2021 r.).

W programie lokalnym audycje o tematyce regionalnej stanowiły w 2020 i 2021 r. odpowiednio 23,5% i 24,7% czasu nadawania audycji słownych⁶⁰ a polskojęzyczne audycje słowno-muzyczne zrealizowano w tych latach na poziomie przekraczającym odpowiednio 34% i 35% miesięcznego czasu nadawania. Z kolei, udział głównych kategorii audycji w rocznym czasie nadawania w programie regionalnym zrealizowano na poziomie zaplanowanym lub wyższym niż planowany⁶¹.

(akta kontroli str. 2320-2343, 4986-5479)

Liczba i wartość zrealizowanych inwestycji w odniesieniu do zaplanowanych omówiono w pkt. IV. „Gospodarowanie majątkiem Spółki” wystąpienia pokontrolnego.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

W rozgłośni opracowano strategiczne plany wieloletnie. Nie wszystkie założone cele i zadania określone w strategiach zostały w pełni zrealizowane, co wynikało głównie z trudnej sytuacji finansowej Spółki oraz uwarunkowań pandemicznych. Właściwa ocena stopnia realizacji trzech celów była niemożliwa ze względu na zrezygnowanie w Spółce z przeprowadzania badań jakościowych w zakresie rozpoznawalności marki radia.

OBSZAR

3. Realizacja zadań przez Spółkę.

Opis stanu
faktycznego

3.1. W okresie objętym kontrolą Spółka corocznie przygotowała projekty planów programowo-finansowych na następny rok kalendarzowy. Projekty planów programowo-finansowych na lata 2017-2021, po ich zaopiniowaniu przez Radę

⁵⁸ Dla programu regionalnego zaplanowano następujące wartości: 10% w kategorii informacja; 7,5% - publicystyka; 4,5% - edukacja; 22% - kultura; 2,5% - sport i 40% - rozrywka i pozostałe 2,5%. Z kolei dla programu lokalnego zaplanowano: 16,1% w kategorii informacja; 1,6% - publicystyka; 0,6% - edukacja; 2,4% - kultura; 1,7% - sport; 75,3% - rozrywka oraz 2,2% pozostałe).

⁵⁹ Audycje słowne w latach 2020-2021 stanowiły odpowiednio 39,7% i 39,4% czasu nadawania.

⁶⁰ Audycje słowne w latach 2020-2021 stanowiły odpowiednio 25% i 26,7% czasu nadawania;

⁶¹ Dotyczyło zaplanowanego w 2021 r. udziału audycji w rocznym czasie nadawania z kategorii sport w wysokości wynoszącej co najmniej 1,7% a zrealizowano na poziomie wynoszącym 1,9%.

Nadzorcza⁶², przedkładano do KRRiT w obowiązujących terminach wynikających z uorit⁶³ i rozporządzenia KRRiT⁶⁴. Projekty planów na lata 2017-2019 zawierały wymagane elementy, o których mowa w § 13 ust. 1 i § 14 ust. 1 rozporządzenia KRRiT z 2011 r. Z kolei, projekty planów na lata 2020-2021 opracowano z uwzględnieniem wymaganych informacji, o których mowa w § 1 rozporządzenia KRRiT z 4 grudnia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu planów programowo-finansowych i trybu ich uzgadniania⁶⁵. Projekty tych planów na etapie uzgadniania ich treści z KRRiT podlegały modyfikacjom, głównie z powodu konieczności dostosowania do prognozowanej dla Spółki kwoty środków abonamentowych, korekt dotyczących inwestycji i zakupów, a także zmian dotyczących audycji. W związku z tym, w Spółce dokonywano korekt planu finansowo-programowego, które przedkładano do zaopiniowania przez Radę Nadzorczą.

(akta kontroli str. 4986-5207, b5698-5703, 5757-5763, 5815-5823, 5865-5874)

W planach programowo-finansowych uwzględniono ramy czasowe dla audycji w każdej kategorii programowej (tj. informacji, publicystyki, kultury, rozrywki, edukacji i sportu), stosownie do art. 21 ust. 1 uorit, oraz koszty z tym związane. Analiza wykonania założeń dla programu regionalnego zawartych w planach finansowo-programowych na lata 2017-2021 wykazała, że realizacja w programie regionalnym określonych kategorii audycji przebiegała w większości przypadków zgodnie z przyjętymi założeniami lub nieznacząco odbiegała od tych założeń. Natomiast w kilkunastu przypadkach⁶⁶ realizacja określonych kategorii audycji odbiegała (od 1% do 4%) od wartości zaplanowanych.

Realizacja w latach 2017-2019 założeń przyjętych w planach programowo-finansowych dla programu regionalnego w zakresie kategorii audycji i wymiaru czasowego przedstawiała się następująco:

- audycje o tematyce regionalnej stanowiły odpowiednio: 25%, 23% i 23% czasu nadawania audycji słownych (zaplanowano odpowiednio: 29%, 24% i 23%),
- udział słowa stanowił odpowiednio: 45%, 39% i 39% czasu nadawania, a udział muzyki odpowiednio: 52%, 57% i 58% (zaplanowano odpowiednio 49%, 43% i 38% oraz 47%, 54% i 58%),
- udział głównych kategorii audycji w rocznym czasie nadawania: w kategorii informacja – odpowiednio: 14,57%, 11% i 11% (plan: 16%, 12% i 11%); publicystyka – odpowiednio: 10,77%, 8% i 9% (plan: 12%, 9% i 8%); edukacja – odpowiednio: 5,48%, 5% i 5% (plan: 6%, 5% i 5%); kultura – odpowiednio: 25,11%, 24% i 23% (plan: 23%, 24% i 23%); sport – odpowiednio: 3,49%, 3% i 3% (plan: 3%, 4% i 4%) oraz rozrywka – odpowiednio: 36,8%, 44% i 45% (plan: 36%, 44% i 44%).

Z kolei, w latach 2020-2021 w ramach założeń przyjętych w planach programowo-finansowych dla programu regionalnego w zakresie kategorii audycji i wymiaru czasowego zrealizowano:

⁶² Uchwały Rady Nadzorczej nr: 3/3/2017/RN/IX z 12 kwietnia 2017 r., 6/3/2018/RN/IX z 13 kwietnia 2018 r., 14/3/2019/RN/IX z 30 maja 2019 r. oraz nr 14/1/2020/RN/IX z 27 maja 2020 r.

⁶³ Na podstawie art. 21c ust. 1 uorit w terminie do 31 maja.

⁶⁴ Zgodnie z § 2 rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie terminów przedkładania oraz zakresu planów finansowo-programowych przedsięwzięć w zakresie realizacji misji publicznej opracowywanych przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji (Dz. U. Nr 99, poz. 580, ze zm.) w terminie do 15 kwietnia – dotyczy planów na lata 2017-2019, dalej: rozporządzenie KRRiT z 2011 r. Rozporządzenie zostało uchylone z dniem 1 stycznia 2019 r.

⁶⁵ Dz.U. poz.2351.

⁶⁶Tj. w jednym przypadku – 2019 r., w pięciu przypadkach – w 2017 r., 2018 r. i 2021 r. oraz sześciu przypadkach – 2020 r.

- audycje o tematyce regionalnej, stanowiące odpowiednio: 21,7% i 22,4% czasu nadawania audycji słownych (plan: 22,1% i 22,6%),
- audycje słowne, stanowiące odpowiednio: 39,7% i 39,4% czasu nadawania (plan: 38,8% i 39,9%),
- polskojęzyczne audycje słowno-muzyczne stanowiące odpowiednio: 37% i 35,7% miesięcznego czasu nadawania (plan 33% i 33%), z tego odpowiednio 69% i 68,1% w godzinach 5-24 (plan 60% i 66%);
- udział głównych kategorii audycji w rocznym czasie nadawania: w kategorii informacja – odpowiednio: 10,3% i 10,1% (plan: 10,9% i 10,6%); publicystyka – odpowiednio: 9% i 9,5% (plan: 9,1% i 10,1%); edukacja – odpowiednio: 6% i 5,3% (plan: 6,3% i 5,1%); kultura – odpowiednio: 24% i 24,9% (plan: 23,6% i 23,8%); sport – odpowiednio: 3% i 2,8% (plan: 3,1% i 2,6%); rozrywka – odpowiednio: 44,3% i 44,3% (plan: 45,3% i 45,3%) oraz pozostałe 2,5% i 3,1% (plan: 2,9% i 2,5%).

Ujęte w planie programowo-finansowym wartości na lata 2020-2021 były równe lub większe od zaplanowanych w karcie powinności, co szerzej omówiono w obszarze drugim wystąpienia pokontrolnego.

W badanym okresie rozgłównia przeznaczała co najmniej 33% miesięcznego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory wykonywane w języku polskim, z tego co najmniej 60% w godzinach 5-24, stosownie do dyspozycji art. 15 ust. 2 uorit.

(akta kontroli str. 38-47, 4986-5479)

Odnosnie różnicy w realizacji poszczególnych kategorii audycji w stosunku do planów finansowo-programowych zastępca redaktora naczelnego wyjaśnił, że plany finansowo-programowe przygotowane na lata 2017-2021 są tylko i wyłącznie założeniami ramowym, które mogą zostać modyfikowane pod wpływem bieżących potrzeb anteny radia. Wskazał, że plany programowe opierane są o założenia przygotowywanych Kart Powinności a Radio musi dostosowywać swoje plany do aktualnej sytuacji, aby treści przekazywane były jak najbardziej aktualne i bliskie codziennym zainteresowaniom słuchaczy. Dodał, że mając określony czas nadawania – przykładowo w sytuacji gdy w dziale kultura niezbędna jest aktualizacja programowa ze względu na nowe wydarzenie – musi ulec redukcji czas antenowy innego bloku programowego. Podkreślił, również, że KRRiT jako organ sprawujący nadzór nad planami programowymi Radia w latach 2017-2021 nie miał zastrzeżeń co do realizacji planów programowych.

(akta kontroli str. 2975)

W okresie objętym kontrolą, Rozgłównia nadawała dwa programy: regionalny (Radio Poznań) obejmujący swoim zasięgiem obszar województwa wielkopolskiego oraz program miejski (MC Radio) obejmujący teren Poznania i aglomeracji poznańskiej. Oba programy konkurowały na rynku mediów z ponad 30 programami, zarówno lokalnymi, jak i ogólnopolskimi.

Analiza wyników słuchalności, na podstawie wyników badań ciągłych rynku radiowego w danym roku⁶⁷, wykazała, że na rynku regionalnym słuchalność programu regionalnego systematycznie malała, przy czym udział w rynku w 2021 r. w porównaniu do 2014 r. zmniejszył się z 6,22% do 2,6%, a zasięg tygodniowy i zasięg dzienny zmalał odpowiednio: z 35,34% do 16,6% oraz z 8,57% do 2,5%. W porównaniu do 2017 r. słuchalność programu regionalnego w 2021 r. na rynku regionalnym spadła o 1,2% (tj., z 3,8% do 2,6%), przy czym w 2018 r. była niższa

⁶⁷ Badanie „Radio Track” przeprowadzane przez Kantar Millward Brown.

już o 1,1% (tj. 2,7%) w porównaniu do roku poprzedniego, na co istotny wpływ miał przeprowadzony proces rebrandingu marki radia. W latach 2019-2020 słuchalność programu regionalnego na rynku regionalnym mierzona udziałem w rynku wahała się od 2,4% do 2,6%. W porównaniu do 2017 r. istotnie uległ również obniżeniu w 2021 r. zasięg tygodniowy (z 35% do 16,6%) i zasięg dzienny (z 21% do 2,5%), przy czym w 2018 r. zasięg tygodniowy i zasięg dzienny⁶⁸ był niższy już odpowiednio o 14% (tj. 21%) i 17,7% (tj. 3,7%). Natomiast w badanym okresie systematycznie corocznie wzrastał średni czas słuchania programu regionalnego⁶⁹, tj. ze 142,27 min. w 2017 r. do 178,26 min. w 2021 r.

Analiza wyników słuchalności na rynku miejskim (obszar miasta Poznania i aglomeracji poznańskiej) również wykazała systematyczny spadek słuchalności programu miejskiego, przy czym udział w rynku w 2021 r. w porównaniu do 2014 r. zmniejszył się z 2,73% do 1,6%, a zasięg tygodniowy i zasięg dzienny zmalał odpowiednio: z 14,65% do 9,2% oraz z 3,14% do 1,4%. W porównaniu do 2017 r. słuchalność programu miejskiego w 2021 r. na rynku miejskim spadła o 0,6% (tj., z 2,2% do 1,6%), przy czym w 2018 r. była niższa już o 1,5% (tj. 0,7%) w porównaniu do roku poprzedniego. W latach 2019-2020 słuchalność programu miejskiego na rynku miejskim - mierzona udziałem w rynku - wahała się od 1,0% do 1,7%. W porównaniu do 2017 r. zmniejszył się również w 2021 r. zasięg tygodniowy (z 12,2% do 9,2%) i zasięg dzienny (z 3,1% do 1,4%), przy czym w 2018 r. zasięg tygodniowy i zasięg dzienny⁷⁰ były niższe już odpowiednio o 1,9% (tj. 10,3%) i 1,8% (tj. 1,3%). Natomiast w badanym okresie wzrósł średni czas słuchania programu miejskiego⁷¹, tj. ze 145,87 min. w 2017 r. do 178,56 min. w 2021 r.

(akta kontroli str. 1359, 3110-3163, 3164-3170)

3.2. W Rozgłośni wytyczne w zakresie przygotowania i realizacji audycji zawarte były w corocznych planach finansowo-programowych. W Radiu funkcjonował program *Cedula* do całościowego monitorowania materiałów wytworzonych na jego rzecz. Program ten zapisuje wszystkie wyprodukowane audycje zarówno pracowników etatowych jak i współpracowników radia. Pozwalał on na określenie m.in. autora audycji, nazwy i daty nadania, czasu programu, kategorii programu (np. reportaż, program autorski muzyczny), okresu licencji, wyceny programu i zawartości muzycznej (wykaz nagrań dla ZAIKS). Wpisy dokonywane w programie *Cedula* podlegały wielopoziomowej kontroli przez kierownika działu, pracownika sekretariatu programowego, dyrektora anteny a następnie podlegały zatwierdzeniu przez prezesa Radia. Kwalifikacji danej audycji do określonej kategorii gatunkowej dokonuje kierownik odpowiedniego działu a zatwierdza dyrektor anteny.

Oficjalna lista piosenek, jakie Radio emitowało w ciągu tygodnia, tzw. playlista, kształtowana była na podstawie bazy nagrań zgromadzonych w systemie komputerowym Radia (uzupełniana na bieżąco o nowe i brakujące nagrania). Wyboru dokonywał kierownik muzyczny na podstawie założeń przygotowanych przez dyrektora anteny i dział muzyczny.

(akta kontroli str. 2997)

Spółka, corocznie przewidywała także zakup materiałów od podmiotów zewnętrznych, w tym nabywanie audycji od innych rozgłośni radiowych. W okresie objętym kontrolą Spółka wydatkowała środki w łącznej wysokości 64,2 tys. zł

⁶⁸ W latach 2019-2020 zasięg tygodniowy ustabilizował się na poziomie 18,4% a zasięg dzienny wahał się od 3,2% do 2,8%.

⁶⁹ W latach 2018-2020 średni czas słuchania wyniósł odpowiednio: 146,24 min., 147,29 min. i 172,38 min.

⁷⁰ W latach 2019-2020 zasięg tygodniowy wahał się od 11,1% do 10,7% a zasięg dzienny wahał się od 1,5% do 1,7%.

⁷¹ W latach 2018-2020 średni czas słuchania wyniósł odpowiednio: 105,09 min., 133,27 min. i 174,97 min.

na zakup audycji od podmiotów zewnętrznych (co stanowiło 0,08 % kosztów ogółu), z tego najwięcej wydatkowano w 2017 r. i 2021 r. odpowiednio 22,9 tys. zł i 23,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 2979-2988)

Badaniem objęto realizację 12 audycji, po dwie z każdej kategorii: informacji⁷², publicystyki⁷³, kultury⁷⁴, rozrywki⁷⁵, edukacji⁷⁶ i sportu⁷⁷, których łączny koszt wyniósł 291,8 tys. zł. Stwierdzono, że realizacja wybranych audycji przebiegła zgodnie z zawartymi umowami a przy ich produkcji osiągnięto założone efekty. Audycje zostały zrealizowane i wyemitowane zgodnie z obowiązującymi procedurami (ich realizacja została odnotowana w programie Cedula). Na koszt audycji składały się honoraria dziennikarskie oraz honoraria realizatorów, które zostały wypłacone.

(akta kontroli str. 2976-2978)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

Spółka realizowała zadania zgodnie z planami finansowo-programowymi, a odstępstwa od planowanych wielkości nadawania poszczególnych kategorii programowych uzasadnione były specyfiką działalności radia. Plany finansowo-programowe przygotowywano rzetelnie i terminowo. Spełniono również wymóg przeznaczania co najmniej 33% miesięcznego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory wykonywane w języku polskim, z tego co najmniej 60% w godzinach 5-24. Audycje zrealizowano zgodnie z umowami, a przy ich produkcji przestrzegano wewnętrznych procedur oraz osiągnięto zakładane efekty.

OBSZAR

4. Gospodarowanie majątkiem Spółki.

Opis stanu
faktycznego

4.1. Na koniec 2021 r. stan majątku rzeczowego (netto) Spółki wynosił 4 491,0 tys. zł, w tym wartość budynków i lokali wyniosła 2 565,0 tys. zł, gruntów 486,0 tys. zł, urządzeń technicznych i maszyn 1 407,0 tys. zł a środków transportu 21,0 tys. zł. W porównaniu do 2017 r. wartość tego majątku na koniec 2021 r. nieznacznie zmalała o 1,5% (tj. o 69,0 tys. zł). W latach 2017 – 2020 wartość majątku corocznie ulegała zmniejszeniu na skutek odpisów amortyzacyjnych i wynosiła w tych latach odpowiednio 4 560,0 tys. zł, 4 419,0 tys. zł, 4 075,0 tys. zł i 3 787,0 tys. zł. Stan wartości niematerialnych i prawnych na koniec 2021 r. wyniósł 450,0 tys. zł i w porównaniu do 2017 r. wzrósł o 37,2% (tj. o 122,0 tys. zł). W latach 2018 – 2020 stan wartości niematerialnych i prawnych w Spółce corocznie ulegał zmniejszeniu na skutek odpisów amortyzacyjnych i wynosił w tych latach odpowiednio 367,0 tys. zł, 161,0 tys. zł i 72,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 554-555, 4528-4693)

W okresie objętym kontrolą, we władaniu Radia były grunty o łącznej powierzchni użytkowej 2 700 m² (położone na działce o uregulowanym stanie prawnym) na podstawie prawa własności. Wartość tych gruntów w tym okresie wynosiła

⁷² Audycje: „Przy gorącym stole” i „Skazani na dialog”.

⁷³ Audycje: „W środku dnia” i „Wielkopolskie popołudnie”.

⁷⁴ Audycje: „Spotkania z kulturą” i „Arsenał kultury”.

⁷⁵ Audycje: „Lista przebojów” i „Noc u Berniego”.

⁷⁶ Audycje: „Historia jakiej nie znacie” i „Psy, koty i inne kłopoty”.

⁷⁷ Audycje: „Radio Kolejorz” i „W sportowym rytmie”.

486,0 tys. zł. Spółka posiadała cztery nieruchomości zabudowane o łącznej powierzchni użytkowej 1 757,2 m²: budynek główny o powierzchni użytkowej 1 078,3 m², budynek biurowy o powierzchni użytkowej 653,9 m² oraz garaż i altanę o powierzchni użytkowej odpowiednio 16 m² i 9 m². W deklaracjach na podatek od nieruchomości za lata 2017 – 2022 składanych przez Radio wykazano zaniżoną powierzchnię użytkową budynków, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

W okresie objętym kontrolą w Spółce nie dokonywano zbycia posiadanych nieruchomości zabudowanych i gruntowych. Wartość budynków corocznie ulegała zmniejszeniu na skutek odpisów amortyzacyjnych majątku. Na koniec 2021 r. wartość budynków Radia w porównaniu do 2017 r. ulegała zmniejszeniu o 396,0 tys. zł (tj. o 13,4%).

(akta kontroli str. 554-555, 872-958, 979-992)

4.2. W Spółce prowadzono rejestr oprogramowania komputerowego o charakterze użytkowym, stosownie do załącznika nr 2 do uchwały nr 47/15/2002/Z/II Zarządu Spółki z 12 kwietnia 2002 r. Rejestr ten był niekompletny oraz nie pozwalał na identyfikację liczby wykorzystywanych/wolnych licencji⁷⁸. Ponadto nierzetelnie prowadzono ewidencję pozabilansową wartości niematerialnych i prawnych (księgowanych bezpośrednio w koszty ze względu na ich wartość)⁷⁹.

W latach 2017-2021 rozgłośnia posiadała rocznie ponad 200 oprogramowań komputerowych (od 209 w 2017 r. do 239 w 2021 r.) oraz korzystała z usługi dostępu do czterech aplikacji (subskrypcje)⁸⁰.

(akta kontroli str. 4088-4123, 4124-4133, 5482-5487)

W Spółce zasady nabywania przez Radio praw i licencji określono w uchwale nr 47/16/2002/Z/II Zarządu Spółki z 12 kwietnia 2002 r.⁸¹

W latach 2017 – 2021 w Spółce, z tytułu nabycia licencji i aktualizacji komputerowych (umarzanych jednorazowo) poniesiono koszty w łącznej wysokości 75,6 tys. zł. Z kolei, na zakup oprogramowania komputerowego (amortyzowano stopniowo) oraz na wsparcie tego oprogramowania wydatkowano łącznie 808,4 tys. zł, z tego w 2021 r. – 684,3 tys. zł. Badaniem objęto wydatki poniesione na zakup oprogramowania komputerowego na łączną kwotę 144,4 tys. zł⁸², w tym na nabycie 336 licencji⁸³ na oprogramowanie biurowe⁸⁴ i sieciowe oraz trzech licencji na specjalistyczne oprogramowanie (w tym do edycji z funkcjami do odszumiania dźwięków). Stwierdzono, że zakupu licencji dokonywano w sposób planowy, wynikający z realizacji strategii rozgłośni, jednakże z naruszeniem zasad postępowania przy nabywaniu licencji wynikających z ww. uchwały⁸⁵. Nabyte licencje odpowiadały potrzebom rozgłośni i były wykorzystywane, jednakże oprogramowanie do planowania i emisji reklamy radiowej wdrożono do użytkowania w Spółce po upływie trzech lat od jego zakupu, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 4104-4123, 4135-4257, 5482-5487)

⁷⁸ O czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

⁷⁹ O czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

⁸⁰ W 2017 r. – wykupiono 3 subskrypcje a w pozostałych badanych latach – cztery.

⁸¹ Zmienionej uchwałą nr 59/20/2003/Z/II z 30 kwietnia 2003 r.

⁸² Dotyczy faktur: nr FVp/023/11/17 z 30 listopada 2017 r., nr FVp/002/01/18 z 4 stycznia 2018 r., nr AC-156/2018 z 27 kwietnia 2018 r., nr 195/2018 z 26 czerwca 2018 r., nr 073/D-02/19/JL z 1 lipca 2019 r., nr 20/03418 z 20 października 2020 r., nr 1263/21/L z 14 września 2021 r., nr 190/03/2021 z 24 marca 2021 r. oraz nr 154/2021 z 5 lipca 2021 r.

⁸³ Licencje dostępowe (określona liczba użytkowników mogła korzystać z aplikacji w tym samym czasie).

⁸⁴ Tj. pakiet Office, programy finansowo-kadrowe, antywirusowe, program do planowania i emisji reklamy radiowej.

⁸⁵ O czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

W okresie objętym kontrolą w Spółce doraźnie dokonywano analiz konieczności zakupu licencji na oprogramowanie danego rodzaju (w oparciu o posiadane licencje). Natomiast nie przeprowadzono audytów efektywności wykorzystania licencji i nie zlecano badania efektywności korzystania z danego oprogramowania podmiotom zewnętrznym. Spółka nie dysponowała narzędziami wykorzystywanymi do badania efektywności wykorzystania oprogramowania⁸⁶, co uniemożliwiało jej dokonywanie systematycznej inwentaryzacji wykorzystywanych licencji lub subskrypcji. W spółce, w ramach inwentaryzacji opłacanych licencji usuwano doraźnie z rejestru oprogramowanie w związku z jego niewykorzystaniem lub zakończeniem ważności licencji na korzystanie z niego. W tym okresie dokonywane były również przeniesienia licencji między użytkownikami/stanowiskami lub serwerami z powodu wymiany sprzętu na nowszy, nie zmieniało to jednak pola wykorzystania tych licencji.

(akta kontroli str. 92-94, 4241-4243)

4.3. W Spółce sporządzono plany ekonomiczno-finansowe na lata 2017 – 2021, które po zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą przekazywano terminowo do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego⁸⁷. Analiza wykazała rozbieżności w zakresie danych o zadaniach inwestycyjnych (dotyczące liczby i wartości planowanych zadań w danym roku) wykazanych w planach ekonomiczno-finansowych a ujętych w planach programowo-finansowych przedkładanych do KRRiT, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Z planu ekonomiczno – finansowego na 2017 i 2018 r. wynikało, że na 2017 r. zaplanowano 10 zadań inwestycyjnych o łącznej wartości 625,0 tys. zł (w tym zakup sprzętu specjalistycznego do odtwarzania dźwięku i obrazu⁸⁸ na kwotę 280,0 tys. zł) a na 2018 r. zaplanowano dziewięć zadań inwestycyjnych o łącznej wartości 906,0 tys. zł (w tym wybudowanie nowego studia za kwotę 250,0 tys. zł oraz zakup sprzętu komputerowego na łączną kwotę 500,0 tys. zł). Inwestycje w latach 2017-2018 r. zostały zrealizowane odpowiednio w wysokości 339,0 tys. zł i 456,9 tys. zł, przy czym ze względu na brak środków, realizacja niektórych zaplanowanych na 2017 r. zadań inwestycyjnych została wstrzymana i przeniesiona do realizacji w 2018 r. Ponadto, poza planem inwestycyjnym, dokonano w Spółce również zakupów inwestycyjnych na łączną kwotę 95,5 tys. zł⁸⁹.

(akta kontroli str. 2304-2310, 2344-2431, 4986-5207)

W związku z trudną sytuacją finansową w 2018 r. i w I półroczu 2019 r., Spółka zrezygnowała z tworzenia planu inwestycyjnego na 2019 r. W planie ekonomiczno - finansowym na 2020 r. zaplanowano siedem zadań inwestycyjnych na łączną kwotę 4 724,0 tys. zł (w tym zakup serwerów z oprogramowaniem na kwotę 2 300,0 tys. zł oraz zakup systemu emisyjnego na kwotę 1 800,0 tys. zł), przy czym zrealizowano cztery zadania inwestycyjne w kwocie 164,7 tys. zł⁹⁰. Nie zrealizowano natomiast zakupu systemu emisyjnego oraz budowy studia a w przypadku zakupu serwerów zakończono procedurę przetargową. Na 2021 r. w planie ekonomiczno - finansowym ujęto 20 zadań inwestycyjnych na łączną kwotę 3 669,0 tys. zł (w tym zakup serwerów wraz z oprogramowaniem – 2 637,0 tys. zł i wymiana systemu montażu

⁸⁶ Typu inventory tool (specjalistycznej aplikacji do monitorowania oprogramowania).

⁸⁷ Tj. do 31 marca danego roku 30 kwietnia 2020 r. zgodnie z pismem nr DNW.93130..1.2018.OG Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 11 stycznia 2018 r. a w 2020 r. do 30 kwietnia (z uwagi na epidemię Covid-19 termin ten został przesunięty zgodnie z pismem MKiDN z 13 marca 2020 r.)

⁸⁸ M.in. zakup macierzy produkcyjnej serwera, router video, dwie kamery studyjne, obiektywy do kamer oraz sprzęt do produkcji video

⁸⁹ O czym szerzej w pkt. 5 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

⁹⁰ W tym m.in.: zakupiono stacje robocze – 77,5 tys. zł, kodek reporterski – 17,6 tys. zł i klimatyzatory – 44,5 tys. zł,

i emisji – 400,0 tys. zł). Z kolei, nakłady inwestycyjne poniesione w 2021 r. wyniosły 1 458,7 tys. zł⁹¹.

(akta kontroli str. 2310, 2344-2364, 2387-2431, 5086-5207)

Badaniem objęto dwie zrealizowane⁹² inwestycje związane z zakupem urządzeń drukujących oraz zakupem serwerów z macierzą na łączną kwotę 2 587,3 tys. zł oraz zakupy inwestycyjne dokonane w latach 2017 - 2018 na łączną kwotę 279,9 tys. zł⁹³. Kontrola wykazała, że zakupy inwestycyjne o wartości powyżej wartości określonej w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp zostały zrealizowane po przeprowadzonych postępowaniach w trybie przetargu nieograniczonego a pozostałe postępowania prowadzono również z zachowaniem zasady pisemności. Zadania inwestycyjne zostały zrealizowane zgodnie z umową. Prawidłowo i terminowo wprowadzono środki trwałe do ewidencji, które następnie zostały przekazane do użytkowania. Płatności za zrealizowane inwestycje i zakupy inwestycyjne dokonywano na podstawie faktur i w terminach wynikających z postanowień umownych.

(akta kontroli str. 1595-1602, 1646-1666)

Na realizację projektu „Biblioteka Cyfrowa Mediów Publicznych”⁹⁴ przyznane zostały rozgłośni radiowej przez KRRiT środki w wysokości 175,0 tys. zł. Wydatkowano na ten cel w Spółce środki w łącznej wysokości 178,8 tys. zł, które poniesiono na zakup sprzętu służącego do cyfryzacji zasobów fonetyki oraz digitalizację tych zasobów. W ramach tego przedsięwzięcia dokonano w latach 2016-2021 digitalizacji 89% nagrań analogowych. W ramach Narodowego Zasobu Archiwalnego (obejmującego nagrania z lat 1949-1993) zdigitalizowano 100% audycji słowno-muzycznych i audycji muzycznych (mono) oraz 20% audycji muzycznych (stereo). Z kolei, w ramach własnych zasobów Radia (obejmujących nagrania z lat 1993-2021) zdigitalizowano 100% audycji słowno-muzycznych, nagrań bieżących (na CDMO), muzycznych (na CDM) i słownych (na CDS) oraz 95% nagrań muzycznych (na DAT).

(akta kontroli str. 4053-4087)

4.4. Nieruchomości będące w posiadaniu Radia użytkowano w sposób zgodny z ich przeznaczeniem. W budynku głównym znajdowały się pomieszczenia radiowe (studia) oraz pokoje redakcyjne wykorzystywane na cele związane z produkcją rozgłośni radiowej. W budynku biurowym znajdowały się pomieszczenia biurowe związane z działalnością administracyjną (w tym dział sprzedaży i reklamy) oraz pomieszczenia, w których gromadzono zbiory fonetyki (w tym w szczególności archiwalne materiały radiowe). Dla tych budynków założono książki obiektu budowlanego. W książce założonej dla budynku głównego nie dokonano wpisów dotyczących protokołu odbioru obiektu i pozwolenia na użytkowanie. Książek obiektu budowlanego nie prowadzono przez okres ich użytkowania w sposób określony w § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego⁹⁵. Nie zawierały one bowiem wszystkich wymaganych informacji, o których mowa w § 5 ww. rozporządzenia, dotyczących

⁹¹ W tym m.in. zakupiono urządzenia techniczne i wyposażenie - 374,9 tys. zł, macierze HPE – 608,2 tys. zł oraz serwery – 403,8 tys. zł.

⁹² W 2018 r. i 2021 r.

⁹³ W tym zakup: 17 szt. telefonów – 22,4 tys. zł, kamery Newtek – 28,3 tys. zł, kamery NEW Tek Tricaster – 109,0 tys. zł, VideoHub Blackmagic – 11,9 tys. zł, kamery Blackmagic URSA i czterech kamer Blackmagic – 71,8 tys. zł, szafy – 7,0 tys. zł i 15 zegarów – 29,5 tys. zł.

⁹⁴ Biblioteka Cyfrowa Mediów Publicznych to platforma wymiany materiałów audialnych i audiowizualnych, bieżących i archiwalnych między redakcjami telewizji i radia publicznego. W celu realizacji tego projektu zawarto porozumienie z 9 kwietnia 2014 r. pomiędzy Telewizją Polską S.A. a Polskim Radiem S.A. i wszystkimi rozgłościami regionalnymi wraz z późniejszymi aneksami..

⁹⁵ Dz.U. Nr 120, poz. 1134.

przeprowadzanych kontroli stanu technicznego obiektu⁹⁶. Natomiast dla pozostałych budynków (garażu i altany) wykorzystywanych jako magazyny administracji i działu technicznego nie założono ksiąg obiektu budowlanego, gdyż nie było to wymagane, stosownie do dyspozycji art. 64 ust. 2 w związku z art 29 ust. 1 i 2 Prawa budowlanego.

(akta kontroli str. 699-848, 882-939)

W latach 2018 – 2021 w Spółce corocznie przeprowadzano przeglądy stanu technicznego budynku głównego i biurowego (w tym instalacji służących ochronie środowiska, gazowych i przewodów kominowych), wypełniając obowiązki wynikające z art. 62 ust. 1 pkt. 1 lit. a, b i c Prawa budowlanego. Protokoły z kontroli okresowych potwierdzały dobry stan techniczny obiektu budowlanego oraz instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i centralnego ogrzewania, a także potwierdzały sprawność przewodów kominowych oraz połączeń wentylacyjnych. Kontrole te zostały przeprowadzone przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia do oceny stanu technicznego budynku i instalacji sanitarnych. W 2017 r. nie przeprowadzono jednak okresowej kontroli obiektów budowlanych (tj. budynku głównego i budynku biurowego) ani nie zlecono przeglądów hydrantów wewnętrznych w tych obiektach⁹⁷.

W Spółce, w okresie objętym kontrolą, przeprowadzono wymagany (raz na 5 lat) przegląd stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki oraz jego otoczenia, stosownie do art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego. Przeprowadzone pięcioletnie przeglądy techniczne budynku głównego i biurowego nie ujawniły uszkodzeń zagrażających bezpieczeństwu konstrukcji. W wyniku tych przeglądów oceniono stan techniczny obiektów i ich otoczenia na poziomie dobrym oraz bez zarzutu oceniono stan estetyki tych obiektów budowlanych.

Urzędy administracji publicznej (w szczególności nadzoru budowlanego) nie przeprowadzały w okresie objętym kontrolą NIK, kontroli obiektów budowlanych będących w posiadaniu Radia.

(akta kontroli str. 58-61, 556-698, 959-978, 993-1128)

4.5. W okresie objętym kontrolą, na podstawie zawartych umów, wynajmowano podmiotom gospodarczym powierzchnię gastronomiczną oraz pomieszczenia techniczne⁹⁸, uzyskując z tego tytułu przychody w wysokości 94,8 tys. zł. W Spółce nie ustalono szczególnych zasad wynajmowania majątku, w tym określających sposób wyboru najemców i ustalania wysokości stawek za najem i dzierżawę. Dyrektor Biura Zarządu wyjaśnił, że Zarząd kierował się, przy podpisywaniu umowy na powierzchnię gastronomiczną, potrzebą zapewnienia ciepłych posiłków pracownikom rozgłośni, a inne firmy nie były zainteresowane prowadzeniem tego typu działalności. W jego ocenie, trudno byłoby porównywać ten wynajem ze stawkami rynkowymi, ponieważ nigdzie inna firma nie wynajmuje samej powierzchni kuchennej, bez możliwości zapewnienia klientom sali przeznaczonej do konsumpcji.

(akta kontroli str. 1132, 2432)

Badanie realizacji trzech umów na wynajem pomieszczeń technicznych oraz pomieszczenia na prowadzenie działalności gastronomicznej wykazało, że najemcy przeważnie terminowo wywiązywali się ze swoich zobowiązań. Wystąpiły przypadki opóźnień w płatności czynszu, aczkolwiek nie naliczono tym podmiotom odsetek z tytułu nieterminowych płatności czynszu ze względu na niską ich wysokość.

⁹⁶ O czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

⁹⁷ O czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

⁹⁸ Udostępniono pomieszczenie techniczne dla Poznańskiego Centrum Superkomputerowo Sieciowego na potrzeby utworzenia węzła sieci informatycznej oraz pomieszczenia techniczne o powierzchni 21 m² na rzecz Enea SA na stację transformatorową.

Zawarte umowy odpowiednio zabezpieczały interes ekonomiczny Spółki. W tym okresie nie dokonywano umorzeń należności z ww. tytułu.

(akta kontroli str. 1133-1300, 5493-5496)

W okresie objętym kontrolą na potrzeby działalności redakcyjnej rozgłośni radiowej wynajmowano od pięciu podmiotów gospodarczych powierzchnię użytkową (stanowiącą pomieszczenia biurowe) z przeznaczeniem na biura korespondenta terenowego radia (usytuowane w pięciu miejscowościach województwa wielkopolskiego). Zawarte umowy odpowiednio zabezpieczały interes ekonomiczny Spółki. Z tytułu naliczonego czynszu Radio poniosło w tym okresie koszty w wysokości 98,6 tys. zł. Badanie realizacji dwóch umów na wynajem powierzchni biurowej⁹⁹ (usytuowanych w Gnieźnie i Pile) wykazało, że Spółka terminowo regulowała swoje zobowiązania wobec podmiotu zewnętrznego z tytułu naliczonego czynszu za wynajem pomieszczeń i opłat eksploatacyjnych.

Ponadto, Spółka dzierżawiła w okresie 28.04.2017 – 28.04.2020 urządzenia telekomunikacyjne¹⁰⁰ o wartości 64,4 tys. zł na podstawie umowy z 28 kwietnia 2017 r. zawartej z firmą N. Sp. z o.o. Z tego tytułu poniesiono koszty czynszu dzierżawnego w łącznej wysokości 34,7 tys. zł oraz koszty ubezpieczenia tych urządzeń w kwocie 13,1 tys. zł. Po zakończeniu okresu dzierżawy Spółka skorzystała z prawa wykupu urządzeń telekomunikacyjnych za symboliczną kwotę (1,23 zł), stosownie do pkt. 5.2 ww. umowy.

(akta kontroli str. 1129-1131, 1133-1216, 5497-5525)

4.6. W okresie objętym kontrolą, w Spółce dysponowano flotą samochodową składającą się z 5 samochodów, w tym dwóch wozów transmisyjnych, dwóch samochodów osobowych oraz jednego dostawczo-osobowego. Flota samochodowa stanowiła własność Radia¹⁰¹. Nie użytkowano floty samochodowej w drodze leasingu ani na podstawie umów barterowych. Spółka w tym okresie nie poniosła kosztów związanych z wynajmem pojazdów na potrzeby rozgłośni ani innych kosztów z tytułu usług transportowych.

(akta kontroli str. 100, 4440)

W Spółce, zarządzeniem nr 14/2016 Prezesa Zarządu z 24 sierpnia 2016 r. wprowadzono procedury korzystania z samochodów służbowych, w tym w zakresie ewidencjonowania i rozliczania kosztów użytkowania (karty rozliczeń pojazdów). Procedury te zostały zmienione na podstawie zarządzeń Prezesa Zarządu Spółki¹⁰². Ponadto, określono również zasady użytkowania samochodów służbowych przez osoby będące współpracownikami Radia¹⁰³. Zgodnie z ww. procedurami samochody służbowe mogły być wykorzystywane wyłącznie na cele działalności gospodarczej, bez możliwości korzystania z nich do celów prywatnych.

(akta kontroli str. 4441-4457)

Badaniem objęto użytkowanie czterech pojazdów służbowych w miesiącach: luty i lipiec 2021 r. Analiza rozliczeń w zakresie eksploatacji pojazdów służbowych (w kartach drogowych) oraz prawidłowości ich użytkowania wykazała, że korzystano z samochodów służbowych zgodnie z ww. procedurami. Każdorazowo w kartach rozliczenia pojazdu wskazywano zakupy eksploatacyjne (paliwo) dokonane w związku z użytkowaniem pojazdu.

(akta kontroli str. 3991-4052)

⁹⁹ Umowy najmu lokalu użytkowego: z 5 października 2007 r. i 31 grudnia 2009 r.

¹⁰⁰ Tj. telefony stacjonarne, stacje nadawcze i centrala telefoniczna.

¹⁰¹ Na podstawie umów kupna.

¹⁰² Nr 2/2020 z 2 marca 2020 r. i nr 4/2021 z 1 lipca 2021 r.

¹⁰³ Na podstawie zarządzenia nr 16/2016 Prezesa Zarządu Spółki z 9 września 2016 r.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Spółce nie dochowano należytej staranności przy sporządzaniu deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2017 – 2021, co skutkowało wykazaniem w tych deklaracjach zaniżonej powierzchni użytkowej budynków¹⁰⁴ z powodu nieuwzględnienia powierzchni użytkowej garażu i altany. W efekcie, corocznie uiszczano na rzecz Miasta Poznania podatek od nieruchomości w kwocie zaniżonej średnio o 600 zł. We wskazanym okresie, podatek od nieruchomości uiszczony został w kwocie niższej o 3,6 tys. zł od rzeczywiście należnej.

Pracownik administracyjny Spółki wyjaśnił, że błędnie naliczono podatek od nieruchomości bo nie uwzględniono powierzchni użytkowej dwóch budynków zabudowanych (garażu i altany). Dodał, że należałoby dokonać nowych obmiarów budynku Radia w celu ich sprawdzenia i ewentualnego uaktualnienia.

(akta kontroli str. 849, 872-958, 979-992)

2. W Spółce nierzetelnie realizowano obowiązki właściciela nieruchomości, nałożone przepisami prawa. Nie zlecono bowiem w 2017 r. przeprowadzania okresowej kontroli obiektów budowlanych (tj. budynku głównego i budynku biurowego), o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt. 1 lit. a i b Prawa budowlanego. Ponadto w 2017 r. nie przeprowadzono przeglądów hydrantów wewnętrznych w tych obiektach, czym naruszono § 3 ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2017 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów¹⁰⁵.

Pracownik administracyjny wyjaśnił, że od 2018 r. przejął obowiązki od swojego poprzednika i od tego też czasu okresowe przeglądy budynków wykonywane są corocznie. Nie posiada on wiedzy w zakresie powodów niewykonywania w 2017 r. przeglądów okresowych ani przeglądu hydrantów wewnętrznych.

(akta kontroli str. 556-698, 659-698, 849-871, 959-1128)

3. Nierzetelnie prowadzono książki obiektu budowlanego (założone dla budynku głównego i budynku biurowego), gdyż nie dokonano w nich wpisów z przeprowadzanych wymaganych kontroli okresowych stanu technicznego obiektu budowlanego. Działanie takie naruszało § 5 pkt 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie książki obiektu budowlanego.

Ponadto, w książce obiektu budowlanego założonej dla budynku głównego nie dokonano (do dnia zakończenia kontroli NIK) wpisów dotyczących protokołu odbioru obiektu i pozwolenia na użytkowanie, co było niezgodne z § 5 pkt 1 lit. c i d ww. rozporządzenia.

Pracownik administracyjny Radia wyjaśnił, że książka nie była uzupełniana od momentu jej założenia czyli od 2004 roku. Dodał, że wszelkie wpisy zostaną niezwłocznie uzupełnione.

(akta kontroli str. 699-871)

NIK podkreśla, że stosownie do § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia, wpisu do książki należy dokonywać w dniu zaistnienia okoliczności, dla której jest wymagane dokonanie odpowiedniego wpisu.

4. Nierzetelnie prowadzono rejestr oprogramowania komputerowego użytkowanego w Spółce. Nie ujęto w nim wszystkich licencji poniżej wartości 3 500 zł (tj. niebędących wartością niematerialną i prawną). Ponadto rejestr nie pozwalał

¹⁰⁴ Wykazywano do podstawy opodatkowania powierzchnię budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynoszącą 1627,01 m² zamiast 1652,51 m² - zaniżono ją o 25,50 m².

¹⁰⁵ Dz.U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719 ze zm.

na identyfikację liczby wykorzystywanych/wolnych licencji. Takie prowadzenie ww. rejestru przez administratora sieci komputerowej było sprzeczne z zasadami wynikającymi z pkt. 2 i 3 do załącznika nr 2 do uchwały nr 47/15/2002/Z/II Zarządu Spółki z 12 kwietnia 2002 r. Zgodnie z nimi rejestr ten powinien być prowadzony na bieżąco, tzn. umożliwiać ustalenie w dowolnym momencie oprogramowania, z którego może korzystać Spółka.

Nierzetelnie prowadzono również ewidencję pozabilansową dla wartości niematerialnych i prawnych o wartości równej lub niższej od 3 500 zł¹⁰⁶, gdyż nie ujmowano w niej wszystkich nabywanych licencji na oprogramowania o wartości nieprzekraczającej 3 500 zł, które bezpośrednio księgowano w ciężar kosztów. Działania takie naruszały § 15 zasad rachunkowości obowiązujących w Spółce, przyjętych uchwałą nr 90/39/2008/Z/V Zarządu Spółki z 30 grudnia 2008 r. ze zmianami¹⁰⁷).

Dyrektor Techniczny wyjaśnił, że w toku kontroli NIK rejestr i ewidencja zostały uzupełnione o licencje na oprogramowania zaksięgowane bezpośrednio w koszty.

(akta kontroli str. 92-94, 411-486, 2992-2996, 4124-4134, 5482-5487)

5. Ewidencjonowania licencji do oprogramowania komputerowego o wartości poniżej 3 500 zł dokonywano z naruszeniem zasad postępowania przy nabywaniu licencji określonych w pkt. 5 załącznika nr 2 do uchwały Zarządu nr 47/15/2002/Z/II z 12 kwietnia 2002 r. Podstawę ujęcia licencji w rejestrze oprogramowania winny bowiem stanowić protokoły instalacji licencji, natomiast w Spółce wystawiano protokoły przyjęcia licencji. Dyrektor Techniczny wyjaśnił, że protokoły instalacji wystawiane od 2002 r. nie posiadały informacji o tym jak należy potraktować zakupioną licencję, dlatego wtedy wyróżnikiem była nazwa wystawionego protokołu. W późniejszych latach w protokole odnotowywano jak należy potraktować dane oprogramowanie. Zmiana ta została uzgodniona z działem księgowości i została zaakceptowana. Przyjęto wówczas w Spółce, że protokół przyjęcia licencji jest jednocześnie protokołem instalacji.

NIK wskazuje, że dokonywanie zmian w procedurze postępowania przy nabywaniu licencji należy do Zarządu Spółki (kierownika jednostki) a nie leży w gestii działu księgowości.

(akta kontroli str. 92-94, 2992-2996, 4089-4133, 4172, 4175, 4185-1486, 4189, 4222-4257, 5482-5487)

6. Przy nabywaniu licencji do oprogramowania komputerowego „Reklama Radiowa” nie zabezpieczono właściwie interesu Spółki, co skutkowało koniecznością zapłaty za dostarczenie oprogramowania, bez przeprowadzenia uprzednio stosownego procesu jego wdrożenia. Zgodnie z § 2 umowy z 27 października 2017 r. o udzielenie licencji na oprogramowanie „Reklama Radiowa”, zawartej z E. Sp. z o.o. za dostarczenie licencji na program komputerowy strony uzgodniły wynagrodzenie w wysokości 44,3 tys. zł. W związku z terminowym dostarczeniem licencji ww. oprogramowania dokonano płatności w dniu 4 stycznia 2018 r. na rzecz dostawcy. W ww. umowie nie zawarto postanowień zapewniających należyta jakość zamówionego produktu, w tym nie określono skutków zaistnienia wad produktu. Jednocześnie w tym samym dniu (tj. 27 października 2017 r.) zawarta została odrębna umowa z wykonawcą na świadczenie usług wdrożeniowych ww. programu informatycznego o wartości

¹⁰⁶ Od 2018 r. – do 3 500 zł, a w latach wcześniejszych do 1 500 zł.

¹⁰⁷ Aktualizacji polityki rachunkowości dokonano na podstawie uchwał Zarządu Spółki nr: 5/2/2014/Z/X/VII z 14 stycznia 2014 r., 52/25/2018/Z/X z 30 listopada 2018 r., 66/40/2020/Z/XI z 28 grudnia 2020 r. oraz 16/12/2021/Z/XI z 30 marca 2021 r.,

48,2 tys. zł (w tym 29,5 tys. zł dotyczyło kosztów wdrożenia modułu Reklama Radiowa), w której wyznaczono termin wdrożenia oprogramowania modułu Reklama Radiowa do 25 maja 2018 r. (III etap wdrożenia). W ramach świadczenia usług wdrożeniowych wykonawca zobowiązany został do instalacji i parametryzacji oprogramowania w celach przygotowania go do gotowości do pracy w zakresie zgodnym z funkcjonalnością oprogramowania oraz tworzeniu nowej funkcjonalności tego oprogramowania z podstawową funkcjonalnością oprogramowania. W umowie przewidziano kary umowne za opóźnienia w osiągnięciu poszczególnych etapów wdrożenia zawinionych przez zleceniobiorcę. Program ten nie został wdrożony w terminie umownym (tj. V 2018 r.), lecz ostatecznie – dopiero 30 grudnia 2020 r. (prawie po trzech latach od daty jego nabycia). W grudniu 2018 r. dokonano częściowej zapłaty za usługę wdrożenia ww. licencji w wysokości 5,0 tys. zł, pomimo że oprogramowanie to nie było funkcjonalne i nie zostało skutecznie wdrożone w tym okresie, co było, w ocenie NIK, działaniem niegospodarnym. W efekcie jego niewdrożenia w 2018 r. wyksięgowano oprogramowanie z ewidencji księgowej. Ponownie wprowadzono je do ewidencji wartości niematerialnych i prawnych dopiero w grudniu 2020 r. na podstawie protokołu przyjęcia licencji nr 5/2020 z 30 grudnia 2020 r. Po skutecznym wdrożeniu tego oprogramowania dokonano płatności¹⁰⁸ w dniu 11 stycznia 2021 r. w kwocie 24,5 tys. zł za wykonane usługi wdrożenia programu „Reklama Radiowa”

(akta kontroli str. 4134-4180)

W wyjaśnieniach, Kierownik Zespołu ds. sprzedaży podała, że pod koniec 2017 r., przez ówczesnego dyrektora technicznego, została podjęta decyzja o wprowadzeniu nowego programu E. (z firmy E.) w celu pełnej integracji systemów informatycznych w radiu. Konsekwencją tej decyzji było nabycie licencji na oprogramowanie Reklama Radiowa. Wskazała, że prace nad wdrożeniem modułu Reklama nie były bezkolizyjne, pomimo zapewnień firmy o doskonałej klasie programu, w pełni integrującego Zespół Sprzedaży w zakresie reklamy. Faktycznie zaś - jak wyjaśniła - właściwie każdy jej etap wymagał wielu dodatkowych konsultacji i poprawek aby dostosować wymogi Radia do tworzonego programu. Największa trudność polegała na niemożności równoczesnej pracy w systemie informatycznym na 8 stanowiskach, gdyż nie zapisywały się zmiany osób, które korzystały z programu w tej samej chwili, co było istotnym błędem programistycznym. Zaznaczyła, że naprawienie go trwało bardzo długo - mimo wielokrotnej interwencji - Radio czekało na efekt końcowy, od którego było uzależnione. Ostatecznie, od 2018 do 2020 r. działanie programu w module Reklama było testowane, a firma E. wykonywała dokładnie czynności wdrożeniowe określone w umowie. Oprogramowanie to zaczęło jednak generować kolejne trudności. Dodała, że ww. program był prototypowy - tak go traktowali programiści z E. Ponadto, główna programistka, obecna na spotkaniach konsultacyjnych przestała pracować nad projektem radiowym, o czym zamawiający dowiedzieli się z opóźnieniem. Mogło to również wpłynąć na spowolnienie prac.

Z wyjaśnienia Kierownik Zespołu ds. sprzedaży wynika również, że zapłata faktury na kwotę 5,0 tys. zł była efektem ustaleń z wykonawcą, w wyniku których uznano konieczność uiszczenia należności za wdrożone elementy, które działały. Dodatkowo, prace uwzględniały poprawki, które nie wynikały z umowy i były rozszerzeniem potrzeb Radia, o którym programiści firmy E. dowiadawali się od pracowników Radia. Ostatecznie Radio otrzymało poszczególne elementy

¹⁰⁸ Na podstawie wystawionej przez dostawcę oprogramowania faktury nr FVp/004/12/20 z 22 grudnia 2020 r.

programu Reklama, widoczna była ich fizyczna forma w komputerze wraz z logami emisji.

(akta kontroli str. 5490-5492, 4766)

Umowa o świadczenie usług wdrożeniowych systemu informatycznego nie została przez wykonawcę wykonana w wyznaczonym terminie oraz została wykonana z wadami. W związku z tym, Radio zgłosiło roszczenia o usunięcie wad a wskutek ich nieusunięcia w wyznaczonym dodatkowo terminie Prezes Zarządu Spółki rozwiązał ww. umowę z dniem 21 lutego 2020 r.¹⁰⁹. Powodem jej rozwiązania było naruszenie przez wykonawcę warunków umowy w zakresie wykonania jej w terminie, jak i niewykonanie etapu III wdrożenia oraz wadliwego w części wykonania etapu II umowy a także nieusunięcie wskazanych wad w wyznaczonym dodatkowo terminie. Po jej rozwiązaniu, Spółka wezwała w dniu 24 lutego 2020 r. wykonawcę do zapłaty należnych kar umownych i roszczeń w wysokości 96,5 tys. zł, w tym z tytułu opóźnienia w realizacji umowy¹¹⁰ w zakresie osiągnięcia etapów wdrożenia¹¹¹ w kwocie 36,4 tys. zł oraz z tytułu naprawienia szkody poniesionej przez Radio za niewykonanie umowy w kwocie 60,1 tys. zł¹¹².

W reakcji na wezwanie do zapłaty, kancelaria prawna obsługująca wykonawcę zainicjowała rozmowy z Rozgłośnią. Wobec podjęcia rokowań w celu wykonania umowy przez E. Sp. z o.o. i usunięciu wielu wad w tym czasie, Radio odstąpiło od ww. roszczeń do czasu całkowitego wykonania umowy. Jak wyjaśniła Kierownik Zespołu ds. sprzedaży, w związku z zaangażowaniem i postępowaniem nad oprogramowaniem i mając na uwadze koncyliacyjne zamknięcie ww. umowy, podjęto decyzję o kontynuowaniu współpracy. Dodała, że kancelaria adwokacka (reprezentująca wykonawcę) odmiennie niż Radio interpretowała umowę co do zasad jej wykonania i tym samym zerwanie rokowań ugodowych i skuteczne dochodzenie roszczeń na drodze sądowej nie było pewne, stąd Zarząd podjął decyzję o kontynuowaniu rokowań ugodowych, co przyniosło skutek zakończenia wykonania umowy. Ostatecznie wdrożenie ww. oprogramowania nastąpiło w grudniu 2020 r.

W ocenie NIK, zrezygnowanie z naliczenia kar umownych w wysokości 42,1 tys. zł za nieterminowe wykonanie usług wdrożenia III etapu (z opóźnieniem sięgającym ponad 30 miesięcy¹¹³) było - zdaniem NIK - działaniem niegospodarnym.

(akta kontroli str. 4134-4164, 5488-5489, 4766)

Kierownik Zespołu ds. sprzedaży wyjaśniła, że porozumienie o rezygnacji z roszczeń i kar umownych miało posłużyć uniknięciu drogich i czasochłonnych sporów sądowych i polubownemu zakończeniu sporu. Wykonawca podjął się naprawienia błędów, które były sporne, gdyż jego zdaniem wykraczały poza umowę, a według Spółki generowały się dokładnie w momencie wprowadzania nowych funkcjonalności (np. autopromocja). Dodała, że warunkiem uznania

¹⁰⁹ Oświadczenie Prezesa Zarządu Spółki z 21 lutego 2002 r. o rozwiązaniu na umowy o świadczenie usług wdrożeniowych systemu informatycznego na podstawie § 11 pkt. 2 tej umowy.

¹¹⁰ Na podstawie § 10 umowy kary umowne za niewdrożenie etapów określonych w załączniku nr 6 do umowy.

¹¹¹ Kary umowne za opóźnienie w realizacji umowy dotyczą opóźnienia za realizację etapu I (ustalony termin – 29 marca 2018 r. a faktyczny termin – 9 stycznia 2019 r. czyli zwłoka 286 dni) i III wdrożenia (ustalony termin – 28 maja 2018 r. a faktyczny termin – do dnia 24 lutego 2020 r. nie został osiągnięty 2019 r. czyli zwłoka 633 dni).

¹¹² Na kwotę dochodzoną tytułem odszkodowania składało się 44,3 tys. zł tytułem kosztów zakupu licencji wobec niewdrożenia etapu III, 10,8 tys. zł tytułem zwrotu za środki trwałe i wdrożenie, które do dnia dzisiejszego nie działają, moduł nie jest używany, nie funkcjonuje w uzgodnionym w umowie zakresie, 5,0 tys. zł tytułem zwrotu uiszczanego wynagrodzenia za usługę wdrożeniową, która z uwagi na niewykonanie etapu III w zakresie wdrożenia modułu reklama radiowa nie może być używana.

¹¹³ Tj. 842 dni

wykonanie umowy było umożliwienie w module Reklama Radiowa wykonywania prac na wszystkich stanowiskach równocześnie oraz naprawienie wszelkich usterek.

(akta kontroli str. 5490-5492)

7. Nierzetelnie, w latach 2017-2020, sporządzano wykaz zadań inwestycyjnych w dokumentach planistycznych Spółki. Kontrola wykazała bowiem rozbieżności w zakresie danych o zadaniach inwestycyjnych (dotyczących liczby i wartości planowanych zadań w danym roku) wykazanych w planach ekonomiczno-finansowych a ujętych w planach finansowo-programowych przedkładanych do KRRiT. Na 2017 r. wg planu finansowo-programowego zaplanowano dwie inwestycje na łączną kwotę 90,0 tys. zł a wg planu ekonomiczno-finansowego - 10 zadań inwestycyjnych o wartości 625,0 tys. zł.

W planie finansowo – ekonomicznym Spółki zaopiniowanym przez RN w dniu 27 marca 2018 r. zaplanowano łącznie dziewięć inwestycji w łącznej kwocie 906,0 tys. zł. Z kolei, w planie finansowo-programowym przedkładanym do KRRiT zaplanowano siedem inwestycji na kwotę 938,0 tys. zł. W planie ekonomiczno-finansowym Spółki na 2019 r. nie wykazano żadnych inwestycji (zrezygnowano z tworzenia planu inwestycyjnego) natomiast w planie finansowo-programowym zaplanowano 11 inwestycji na łączną kwotę 1 717,0 tys. zł¹¹⁴.

W 2020 roku zamieszczono w planie ekonomiczno-finansowym siedem inwestycji na łączną kwotę 4 724,0 tys. zł. Natomiast w planie finansowo-programowym na 2020 r. ujęto inwestycje na łączną kwotę 4 938,0 tys. zł, w tym wymianę konsol na kwotę 150,0 tys. zł i remont studia na kwotę 100,0 tys. zł, których nie wykazano w planie ekonomiczno-finansowym. Z kolei, w planie finansowo-programowym nie wykazano zadań inwestycyjnych w zakresie zakupu akcesoriów komputerowych w kwocie 12,0 tys. zł i zakupu laptopów na kwotę 10,0 tys. zł, ujętych w planie finansowo-ekonomicznym.

Dyrektor Techniczny wyjaśnił m.in., że plany do Ministerstwa wykonywane są jednokrotnie, a plany do KRRiT po pierwszym przedłożeniu są korygowane jeżeli zostaną przesłane wytyczne do innego rozgospodarowania środków, dlatego w 2020 r. nastąpiła różnica w obu dokumentach. Ponadto wyjaśnił, że plany inwestycji do 2019 r. były opracowywane przez poprzedniego dyrektora (który już nie pracuje).

(akta kontroli str. 2309-2310, 2344-2431, 4986-5207)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie gospodarowanie majątkiem rozgłośni regionalnej.

W Spółce nierzetelnie wykonywano obowiązki właściciela nieruchomości, dopuszczając do naruszania przepisów Prawa budowlanego. Nie poddano bowiem w 2017 r. obowiązkowej okresowej kontroli obiektów budowlanych ani nie przeprowadzono przeglądów hydrantów wewnętrznych. Nie dochowano również należytej staranności przy prowadzeniu ksiąg obiektu budowlanego oraz realizacji obowiązków podatkowych, co skutkowało corocznym uiszczaniem zaniżonej kwoty podatku od nieruchomości. Nierzetelnie prowadzono zarówno rejestr oprogramowania komputerowego użytkowanego w Spółce, co nie pozwalało na identyfikację liczby wykorzystywanych/wolnych licencji, jak również ewidencję pozabilansową dla wartości niematerialnych i prawnych o wartości równej lub niższej niż 3 500 zł. Ewidencjonowania nabytych licencji dokonywano z naruszeniem wewnętrznych zasad postępowania przy nabywaniu licencji. Nabyte

¹¹⁴ W tym: modernizacja stacji roboczych – 60,0 tys. zł, modernizacja studia – 50,0 tys. zł, system emisyjny – 750,0 tys. zł, serwery - 500,0 tys. zł, zegary - 15,0 tys. zł.

licencje odpowiadały potrzebom rozgłośni i były wykorzystywane, jednakże postępowano niegospodarnie przy nabywaniu licencji na oprogramowanie do planowania i emisji reklamy radiowej które zostało wdrożone do użytkowania w Spółce dopiero po upływie trzech lat od jego zakupu. Nienależycie bowiem zabezpieczono interes Spółki w umowie nabycia, zapłacono częściowo za wykonanie czynności wdrożeniowe, które w tym okresie nie doprowadziły do funkcjonalności tego oprogramowania oraz zrezygnowano z dochodzenia należnych roszczeń i kar umownych, pomimo zaistniałych zwinionych ze strony dostawcy blisko trzyletnich opóźnień w jej skutecznemu wdrożeniu.

Nierzetelnie w Spółce sporządzano również dokumentację planistyczną w zakresie zadań inwestycyjnych, co spowodowało rozbieżności w zakresie danych o zadaniach inwestycyjnych pomiędzy danymi wykazanymi w planach ekonomiczno-finansowych a danymi ujętymi w planach finansowo-programowych przedkładanych do KRRiT. Zarządzanie flotą samochodową przebiegało zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami i gospodarnie. Dysponowanie majątkiem odbywało się zgodnie z interesem ekonomicznym Spółki, aczkolwiek w Spółce nie określono szczególnych zasad wynajmowania majątku.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

5. Rozporządzanie środkami finansowymi Spółki.

5.1. W okresie objętym kontrolą corocznie przychody Spółki systematycznie wzrastały¹¹⁵, przy czym w 2017 r. wyniosły 13 843,8 tys. zł a w 2020 r. wzrosły do kwoty 18 438,1 tys. zł, tj. o 33,2%¹¹⁶ w porównaniu do 2017 r. Natomiast na koniec 2021 r. przychody rozgłośni wyniosły 17 205,6 tys. zł i były niższe o 6,7% w porównaniu do roku poprzedniego (tj. o 1 232,4 tys. zł). Głównym źródłem finansowania działalności Radia były wpływy z opłat abonamentowych, które stanowiły ponad 80% przychodów Spółki. W latach 2017 – 2018 wyniosły one odpowiednio 11 245,7 tys. zł i 12 187,1 tys. zł¹¹⁷, a w kolejnych latach nastąpił wzrost wpływów z abonamentu otrzymywanych z KRRiT, co było pochodną rzeczywistych ich wpływów oraz rekompensaty z tytułu utraconych wpływów abonamentowych. Wpływy z opłat abonamentowych (wraz z rekompensatami) w latach 2019 – 2021 r. stanowiły ponad 88% osiągniętych przychodów Spółki i wyniosły odpowiednio 15 222,0 tys. zł, 17 161,0 tys. zł i 15 370,7 tys. zł¹¹⁸. Na ich znaczący wzrost wpłynęły decyzje Krajowej Rady Radiofonii Telewizji¹¹⁹ o sposobie podziału kwot z tytułu rekompensaty utraconych wpływów z opłat abonamentowych.

(akta kontroli str. 31-37, 4528-4697, 5540-5864)

W latach 2019 – 2020 Spółka z tytułu utraconych w latach 2018-2019 wpływów z opłat abonamentowych otrzymała z KRRiT rekompensatę w wysokości odpowiednio 5 606,0 tys. zł i 7 500,0 tys. zł w postaci skarbowych papierów wartościowych. Z otrzymanych dwuletnich obligacji skarbowych zerokuponowych o wartości nominalnej 5 606,0 tys. zł Spółka zbyła w 2019 r. część obligacji o wartości 4 000 tys. zł a pozostałą część o wartości nominalnej 1 606,0 tys. zł w roku następnym, uzyskując łącznie wpływy z ich zbycia w wysokości 5 476,0 tys. zł. Analogicznie postępowano z otrzymanymi dwuletnimi obligacjami

¹¹⁵ W latach 2018 – 2019 wyniosły odpowiednio 14 938,9 tys. zł i 17 129,5 tys. zł.

¹¹⁶ Tj. o 4 594,3 tys. zł

¹¹⁷ Tj. odpowiednio 81,2% i 81,6% przychodów Spółki

¹¹⁸ Tj. odpowiednio 88,9%, 93,1% i 89,3% przychodów Spółki.

¹¹⁹ Uchwały Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji: z 30 listopada 2017 r. w sprawie sposobu podziału kwoty w wysokości 980,0 tys. zł z tytułu rekompensaty utraconych w latach 2010-2017 wpływów z opłat abonamentowych z tytułu zwolnień, których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych oraz z 25 kwietnia 2019 r. w sprawie sposobu podziału rekompensaty z tytułu utraconych w latach 2018-2019 wpływów z opłat abonamentowych w wysokości 1.260,0 tys. zł.

skarbowymi zerokuponowymi o wartości nominalnej 7 500 tys. zł, których część (o wartości nominalnej 3 000,0 tys. zł) została sprzedana w 2020 r. a pozostała ich część (o wartości nominalnej 4 500,0 tys. zł) zbyto w roku następnym, uzyskując łącznie wpływy z ich sprzedaży w wysokości 7 488,1 tys. zł.

Natomiast, w ramach rekompensaty z tytułu utraconych w 2021 roku wpływów z opłat abonamentowych Spółka w 2021 r. otrzymała z KRRiT skarbowe papiery wartościowe o wartości nominalnej 5 702,0 tys. zł z przeznaczeniem na realizację misji publicznej, stosownie do art. 8 ust. 1 pkt 4 ustawy budżetowej na rok 2021 z 20 stycznia 2021 r.¹²⁰ Z otrzymanych obligacji skarbowych dokonano w 2021 r. zbycia części obligacji o wartości nominalnej 1 702,0 tys. zł, uzyskując wpływy w wysokości 1 649,0 tys. zł. Na koniec 2021 r. Spółka posiadała obligacje o wartości nominalnej 4 000 tys. zł, których wartość rynkowa wyniosła 3 829,0 tys. zł (po ich przeszacowaniu). W następnym roku obligacje te zostały sprzedane za łączną kwotę 3 766,8 tys. zł.

Z tytułu obsługi ww. obligacji, w Spółce poniesiono koszty na łączną kwotę 32,4 tys. zł, a koszty finansowe z tytułu strat poniesionych w związku ze sprzedażą aktywów finansowych (obligacji) wyniosły 428,1 tys. zł. Główna księgową wyjaśniła, że dokonując wyboru biura maklerskiego do obsługi w zakresie przechowywania i sprzedaży obligacji, korzystano z tabel opłat i prowizji ogólnie dostępnych na stronach internetowych tych biur oraz negocjowano z ich przedstawicielami. Po porównaniu ofert kilkunastu instytucji oraz po konsultacji z innymi rozgłośniami, dokonano wyboru biura maklerskiego Banku Gospodarstwa Krajowego jako najbardziej korzystnego cenowo.

(akta kontroli str. 1303, 3629-3660, 5704-5864, **5894-5895**)

Istotne źródło finansowania Radia stanowiły również przychody z reklam i sponsoringu, które jednakże systematycznie ulegały zmniejszeniu. Przychody z tego tytułu w 2017 r. wyniosły 2 513,9 tys. zł a w 2021 r. spadły do kwoty 1 531,0 tys. zł, tj. były niższe o 39,1% w porównaniu do 2017 r. Corocznie udział przychodów z reklam i sponsoringu w łącznych przychodach Spółki ulegał obniżeniu z 18,2% osiągniętych przychodów w 2017 r. do 8,9% osiągniętych przychodów w 2021 r.¹²¹. Z wyjaśnienia kierownika ds. sprzedaży wynika, że na ich obniżenie wpłynęło szereg czynników: przede wszystkim rebranding (w tym zmiana logotypu radia i krótka akcja rebrandingowa, co miało swoje skutki, których Zarząd IX kadencji był świadomy czyli możliwość „odpłynięcia” słuchaczy, reklamodawców i sponsorów do konkurencji lub zamrożenia budżetów¹²², zmiana sił politycznych, jak również dalsze zmiany programowe i kadrowe w radiu, co wpłynęło na reklamodawców, którzy dyslokowali budżety na innych antenach. Dodała, że umacnianie się nowych mediów (m.in. Instagrama, stron internetowych) tworzonych przez wyspecjalizowane firmy dla stacji radiowych) skutkuje lokowaniem budżetów przez reklamodawców w nowych kanałach dotarcia do klienta. Podkreśliła, że wyniki sprzedaży, w porównaniu do lat ubiegłych, są wynikiem spadku słuchalności spowodowanej rebrandingiem, zmianą sił politycznych, oferty programowej oraz niewystarczającej (bo drogiej) promocji Radia zarówno w aglomeracji poznańskiej, jak i w regionie.

(akta kontroli str. 31-37, 1456-1471)

W okresie objętym kontrolą, w Spółce w strukturze kosztów z działalności podstawowej radia dominujące były koszty wynagrodzeń i świadczeń na rzecz

¹²⁰ Dz.U. z 2021 r., poz.190.

¹²¹ W latach 2018 – 2020 przychody z reklam i sponsoringu wyniosły odpowiednio 2 608,6 tys. zł, 1 857,1 tys. zł i 1 335,7 tys. zł, stanowiąc odpowiednio 17,5%, 10,8% i 7,2% osiągniętych przychodów

¹²² Na co wskazywała strategia rebrandingowa w kwestii zagrożeń

pracowników (średniorocznie 61,9% ogółu kosztów)¹²³ oraz koszty usług obcych (średniorocznie 20,3% ogółu kosztów)¹²⁴. W 2017 r. w Spółce poniesiono koszty w łącznej wysokości 16 277,3 tys. zł i w porównaniu do roku poprzedniego były one wyższe o 7,3% (tj. o 1 104,3 tys. zł). Wzrost kosztów związany był z rebrandingiem Radia oraz jubileuszem 90-lecia Radia. W latach 2018-2019 nastąpił spadek kosztów odpowiednio o 2,2% (350,2 tys. zł) i 6,0% (1 288,2 tys. zł) w porównaniu do roku poprzedniego, przy czym znaczące zmniejszenie kosztów w 2019 r. było efektem działań naprawczych podjętych przez Zarząd X kadencji w celu optymalizacji kosztów w związku z trudną sytuacją finansową¹²⁵. Na koniec 2019 r. koszty działalności Radia wyniosły 14 764,2 tys. zł, z tego koszty wynagrodzeń i świadczeń na rzecz pracowników - 9 407,6 tys. zł a koszty usług obcych - 2 881,1 tys. zł. Z kolei, w latach 2020-2021 następował systematyczny wzrost kosztów działalności Spółki odpowiednio o 3,1% (456,9 tys. zł) i 10,1% (1 533,4 tys. zł) w porównaniu do roku poprzedniego.

(akta kontroli str. 31-37, 4528-4697, 5540-5864)

W wyniku prowadzonej działalności w latach 2017-2018 osiągnięto ujemny wynik finansowy, przy czym strata brutto za 2017 r. wyniosła 2 356,9 tys. zł¹²⁶ a za 2018 r. uległa zmniejszeniu do 756,1 tys. zł. Dopiero za 2019 r. Spółka osiągnęła dodatni wynik finansowy w wysokości 1 698,4 tys. zł, który jest rezultatem otrzymanej rekompensaty z tytułu utraconych wpływów abonamentowych w postaci obligacji skarbowych. W kolejnych dwóch latach Spółka również wypracowała zysk netto wynoszący odpowiednio 3 198,9 tys. zł i 296,7 tys. zł, którego osiągnięcie nie byłoby możliwe bez rekompensat z tytułu utraconych wpływów abonamentowych.

(akta kontroli str. 31-37, 4528-4697, 5540-5864)

W okresie objętym kontrolą, Spółka dokonywała wpłaty 7,5% zysku na Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg¹²⁷, na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg¹²⁸. Wpłaty zysku na ww. fundusz dokonywano w terminie¹²⁹ określonym w ww. ustawie, przy czym wpłata zysku za 2019 r. wyniosła 152,6 tys. zł (po korekcie) a za lata 2020-2021 wpłata zysku wyniosła odpowiednio 238,3 tys. zł i 19,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 4694-4697)

W latach 2016-2018 w Spółce dokonywano rozporządzenia środkami pieniężnymi niegospodarnie i nieoszczędnie, ponosząc często niecelowe i niezasadnione ekonomicznie wydatki na działalność radia, co doprowadziło do pogorszenia sytuacji finansowej Spółki, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”. W konsekwencji tych działań Spółka na koniec 2017 r. nie posiadała bieżących aktywów dwukrotnie wyższych niż kwota bieżących pasywów. Wskaźnik bieżącej płynności finansowej na koniec 2017 r. Spółka osiągnęła na poziomie¹³⁰ oznaczającym minimum równowagi finansowej, co było rezultatem otrzymania w grudniu 2017 r. dodatkowych środków w wysokości 1 454,7 tys. zł przekazanych

¹²³ W latach 2017-2021 koszty te wynosiły odpowiednio: 9 591,8 tys. zł, 9 673,2 tys. zł, 9 407,6 tys. zł, 9 732,6 tys. zł i 10 317,8 tys. zł.

¹²⁴ Największy udział kosztów usług obcych (średniorocznie 70%) stanowiły usługi łączności, na co składały się głównie koszty emisji, dosyłu sygnału, częstotliwości oraz telefonów przenośnych i stacjonarnych.

¹²⁵ Obniżono m.in.: koszty wynagrodzeń o 4,7% w porównaniu do roku poprzedniego.

¹²⁶ Za 2016 rok strata brutto wyniosła 1 371,3 tys. zł

¹²⁷ Do 31 grudnia 2020 r. funkcjonujący jako Fundusz Dróg Samorządowych

¹²⁸ Dz.U. z 2022 r. poz. 505. Do 31 grudnia 2020 r. ustawa o Funduszu Dróg Samorządowych. Tytuł zmieniony przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2338).

¹²⁹ Wpłaty dokonano: w dniu 29 września i 7 grudnia 2020 r. (zysk za 2019 r.), w dniu 7 lipca 2021 r. (zysk za 2020 r.) i w dniu 8 lipca 2022 r. (zysk za 2021 r.)

¹³⁰ Wskaźnik kształtował się na poziomie 1,2, w sytuacji gdy standardowa jego wartość winna mieścić się w przedziale od 1,2 do 2,0,

z KRRiT z tytułu rekompensaty utraconych w latach 2010-2017 wpływów z opłat abonamentowych. Spółka na koniec 2017 r. posiadała tylko tyle środków finansowych którymi mogła rozporządzać, by pokryć zobowiązania bieżące. Zdaniem NIK, gdyby nie wpływy z KRRiT w grudniu 2017 r. w Spółce zabrakłoby środków finansowych na pokrycie bieżących zobowiązań i zapłatę wynagrodzeń pracownikom. Po dokonaniu bowiem wszystkich płatności stan środków na rachunku bankowym Spółki na koniec 2017 r. wyniósł 885,1 tys. zł, co oznaczało, że kwota 569,6 tys. zł mogła zostać wydatkowana tylko dzięki wpływom z KRRiT. Przed otrzymaniem rekompensaty Zarząd Spółki podjął działania w celu otwarciu linii kredytowej w banku, na co uzyskał zgodę Rady Nadzorczej Spółki¹³¹. W tym celu zlecono wykonanie wyceny nieruchomości będącej własnością Radia dla ewentualnego zabezpieczenia kredytu w formie ustanowienia hipoteki. Koszty z tego tytułu wyniosły 3,1 tys. zł. Poczynione starania w banku o otwarciu linii kredytowej zakończyły się niepowodzeniem z uwagi na brak zdolności kredytowej.

Z kolei w 2018 r. Spółka już nie posiadała zasobów pieniężnych, którymi mogłaby regulować zobowiązania na bieżąco. Poczynione przez Spółkę starania w banku o otwarciu linii kredytowej w 2019 r. zakończyły się niepowodzeniem z uwagi na brak zdolności kredytowej.

Dodatkowo, spadek wartości wskaźników płynności gotówkowej i zobowiązań natychmiast wymagalnych do poziomu 0,04 (tj. o 94% w porównaniu do roku poprzedniego) świadczył o utracie płynności finansowej przez Spółkę (stan środków finansowych na rachunku bankowym Spółki na koniec 2018 r. wyniósł 34,4 tys. zł).

(akta kontroli str. 1303, 3629, 5480-5481, 5540-5864, 5916-5917, 5924-5933)

O trudnej sytuacji finansowej Spółki świadczyło również podjęcie przez Radę Nadzorczą Spółki uchwały nr 6/2/2019/RN/IX z 26 marca 2019 r. w sprawie bezzwłocznego udzielenia pomocy finansowej dla Radia. W uchwale zwrócono się z apelem do KRRiT aby przy podejmowaniu rozstrzygnięć w zakresie podziału środków rekompensujących utratę wpływów z abonamentu uwzględnić szczególną trudną sytuację Radia wynikającą z drastycznego obniżenia wpływów abonamentowych, co pomimo podjętych działań oszczędnościowych, mogło doprowadzić do zachwiania płynności finansowej

W związku z przejściowymi trudnościami finansowymi Spółka Rada Nadzorcza podjęła uchwałę nr 7/3/2019/RN/IX z 16 maja 2019 r. o wyrażeniu zgody na zaciągnięcie pożyczki pod zastaw. Na podstawie umowy pożyczki z 13 czerwca 2019 r. zawartej z Polskim Radiem S.A. udzielono Rozgłośni pożyczkę do wysokości 3 000,0 tys., zł na okres do 31 grudnia 2019 r. W celu zabezpieczenia pożyczki ustanowiono zastaw rejestrowy¹³² na obligacjach skarbowych otrzymanych przez Rozgłośnię jako rekompensatę z tytułu utraconych opłat abonamentowych. Zastaw rejestrowy¹³³ obciążał obligacje skarbowe do czasu spłaty pożyczki. Radio skorzystało z części pożyczki w wysokości 1 000,0 tys. zł, która została spłacona w lipcu 2019 r. w związku z otrzymaniem rekompensaty za utracone wpływy abonamentowe.

(akta kontroli str. 4698-4735, 5915)

Z przeprowadzonej analizy finansowej w obszarze płynności finansowej wynika, że dopiero od II półrocza 2019 r. uległa poprawie sytuacja finansowa Spółki, co przełożyło się na poprawę zdolności do terminowego regulowania zobowiązań

¹³¹ Uchwała nr 13/8/2017/RN/IX Rady Nadzorczej z 28 września 2017 r. w sprawie: wyrażenie zgody na otwarciu przez Spółkę linii kredytowej.

¹³² Na podstawie umowy zastawu rejestrowego na skarbowych papierach wartościowych z 24 lipca 2019 r.

¹³³ Zastaw rejestrowy zabezpiecza wierzytelność z tytułu Pożyczki jak również odsetek od udzielonej pożyczki, kosztów sądowych w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz innych kosztów poniesionych przez Polskie Radio S.A. w celu wyegzekwowania roszczenia na drodze sądowej, do łącznej wysokości 3 500,0 tys. zł

bieżących, o czym świadczył wzrastający wskaźnik bieżącej płynności finansowej¹³⁴. Spowodowane to było otrzymaniem w ramach rekompensaty z tytułu utraconych wpływów abonamentowych z Ministerstwa Finansów obligacji skarbowych dwuletnich. Osiągnięty wskaźnik płynności natychmiastowej¹³⁵ wskazywał na wystąpienie w Spółce w tych latach nadpłynności, co spowodowane było utrzymywaniem wysokich stanów środków pieniężnych, przewyższających wartość zobowiązań krótkoterminowych. Spółka bowiem w lipcu 2019 r. otrzymała obligacje skarbowe o wartości nominalnej 5 606,0 tys. zł i dokonała częściowego zbycia tych obligacji, pozyskując środki pieniężne w wysokości 3 881,6 tys. zł. Na koniec 2019 r. wartość pozostałych obligacji (po ich wycenie rynkowej) wyniosła 1 574,8 tys. zł.

W latach 2020-2021 Spółka utrzymywała wysoką nadpłynność finansową, spowodowaną głównie otrzymaniem obligacji skarbowych o wartości nominalnej odpowiednio 7 500,0 tys. zł¹³⁶ i 5 702,0 tys. zł¹³⁷ jako rekompensaty za utracone wpływy z abonamentu. Świadczyło to o przetrzymywaniu środków pieniężnych (pozyskanych ze sprzedaży otrzymanych obligacji), które nie były upłynniane i wykorzystywane w pełni na potrzeby Radia (np. na realizację inwestycji na dużą skalę). W tym okresie dokonano zbycia częściowego obligacji otrzymanych w tych latach¹³⁸.

(akta kontroli str. 1303, 3629, 5480-5481, 5540-5864)

W okresie II półrocze 2016 r. do III kwartału 2018 r. w Spółce wydatkowano środki w łącznej wysokości 3 143,9 tys. zł z tytułu dostaw i usług związanych z rebrandingiem Radia oraz jubileuszem 90-lecia Radia, w tym m.in. 363,2 tys. zł na rebranding radia¹³⁹, 514,9 tys. zł na jubileusz 90-lecia Radia, na zorganizowanie szeregu imprez sportowych i rodzinnych¹⁴⁰ w łącznej kwocie 508,0 tys. zł towarzyszących obchodom, na organizację koncertów muzycznych w wysokości 453,2 tys. zł oraz 1 208,1 tys. zł na wydatki inwestycyjne oraz usługi obce¹⁴¹. Wydatki te skumulowane w tak krótkim okresie, poniesione zostały bez dokonania rzetelnej analizy możliwości finansowych Spółki i w sposób niegospodarny, co w konsekwencji miało wpływ na utratę przez Spółkę płynności finansowej i zdolności do bieżącego regulowania zobowiązań krótkoterminowych, co zostało opisane w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 2607-2629)

Stan należności Spółki na koniec lat 2017-2019 wynosił odpowiednio 293,1 tys. zł (z czego zaległości stanowiły 175,6 tys. zł), 301,1 tys. zł (z czego zaległości to 160,5 tys. zł) i 301,6 tys. zł (z czego zaległości 150,0 tys. zł). Z kolei wg stanu na koniec 2020 r. i 2021 r. należności Spółki były na niższym poziomie w porównaniu do lat

¹³⁴Tj. zdolność do regulowania bieżących (krótkoterminowych) zobowiązań Spółki poprzez upłynnienie posiadanych aktywów obrotowych (przede wszystkim należności krótkoterminowych i inwestycji krótkoterminowych).

¹³⁵ Tj. zdolność Spółki do regulowania bieżących zobowiązań z posiadanych środków pieniężnych, czyli najbardziej płynnych aktywów obrotowych.

¹³⁶ Otrzymane w kwietniu 2020 r. i przyjęte do ewidencji księgowej 7 391,2 tys. zł (po ich wycenie)

¹³⁷ Otrzymane w marcu 2021 r. i przyjęte do ewidencji księgowej 5 698,4 tys. zł (po ich wycenie)

¹³⁸ Na koniec 2020 r. i 2021 r. stan długoterminowych aktywów finansowych (w zakresie obligacji skarbowych) wyniósł 4 499,5 tys. zł (wartość bilansowa obligacji – 4 434,7 tys. zł, odpis aktualizacyjny 64,8 tys. zł) i 3 828,8 tys. zł (wartość bilansowa obligacji – 3 997,5 tys. zł, odpis aktualizacyjny 168,7 tys. zł).

¹³⁹ M. in z tytułu : opracowania strategii rebrandingowej, przeprowadzenie szerokiej kampanii reklamowej nowej marki radą oraz różnego rodzaju działań promocyjnych (w tym zakupów materiałów promujących radio, usług informatycznych w zakresie promocji radia w Internecie).i

¹⁴⁰ W tym: 135,6 tys. zł na tzw. „strefę wypoczynku”, 317,2 tys. zł na piknik rodzinny, 31,1 tys. zł na turniej piłkarski oraz 24,2 tys. zł na zorganizowanie kijomarszu,

¹⁴¹ W tym m.in. na zakup dwóch samochodów, opracowanie koncepcji projektu IziRadia i Radia POWER, zakup obiektywów, statywów, kamer Blackmagic, pakietu nowych jinglii, Multi kamery NewTek Tricaster, kamer NewTek zdalnie sterowanych, zsynchronizowanych ze sobą zegarów, drukarek, Swichy, oraz z tytułu należnych wynagrodzeń z tytułu realizacji usług na rzecz radia

poprzednich i wyniosły odpowiednio 236,1 tys. zł (z tego zaległości to 120,5 tys. zł) i 282,1 tys. zł (z czego zaległości stanowiły kwotę 122,1 tys. zł). Badanie prawidłowości prowadzonych działań windykacyjnych w odniesieniu do 13 dłużników, których zaległości wobec Radia wyniosły 90,0 tys. zł wykazało, że Spółka podejmowała działania w celu odzyskania należności. Prowadzono je z zastosowaniem adekwatnych środków przewidzianych prawem. Wysyłano monity do kontrahentów, a po bezskutecznym upływie terminu, występowano na drogę postępowania sądowego o wystawienie nakazu zapłaty (wobec sześciu dłużników). W ramach podejmowanych działań pozasądowych Spółka nie dochodziła należności z tytułu odsetek od wyegzekwowanych zaległości od kontrahentów¹⁴².

(akta kontroli str. 1474-1479, 1485-1499, 1669-1751)

5.2. W latach 2017 – 2021 w strukturze organizacyjnej Spółki funkcjonował Zespół Sprzedaży, który był odpowiedzialny za reklamę/marketing. Do zadań tego Zespołu należało m.in. pozyskiwanie zleceń na emisję reklam, podpisywanie umów długoterminowych, zleceń sponsorskich, lokowanie produktu, lokowanie wątku, pozyskiwanie nagród, wspieranie finansowe eventów radiowych czy pozyskiwanie funduszy na rzecz radia w ramach media patronatów udzielonych przez rozgłośnię radiową. Zespół działał w składzie pięcioosobowym¹⁴³ (kierownik i czterech pracowników ds. sprzedaży). W odniesieniu do pracowników tego Zespołu przyjęto w Spółce system wynagradzania czasowo-prowizyjny, składający się z wynagrodzenia zasadniczego oraz określonej prowizji z tytułu sprzedaży. W ramach tego systemu prowizyjnego (obowiązującego od 15 lipca 2016 r.) pracownikowi przysługiwała prowizja za poprzedni miesiąc sprzedaży od zapłaconych faktur w wysokości 2%¹⁴⁴ oraz kwartalna prowizja dodatkowa¹⁴⁵ w wysokości od 5% do 15% sprzedaży na podstawie opłaconych faktur. Pod koniec 2018 r. system wynagrodzenia prowizyjnego w Spółce został zmieniony bo dotychczasowy, jak wyjaśniła kierownik Zespołu Sprzedaży, okazał się zdecydowanie mniej motywujący dla pracowników. W nowym systemie wynagrodzenia prowizyjnego ustalono prowizję w wysokości 11% wartości netto od zapłaconych faktur.

(akta kontroli str. 3174-3232)

W latach 2017 – 2019 w Spółce opracowywano roczne plany promocyjne, które ukierunkowane były przede wszystkim na stworzenie konsekwentnego planu kampanii służącego budowie pozytywnego wizerunku Radia oraz utrwalaniu procesu rebrandingu. W ramach działań promocyjnych Radio uczestniczyło w różnego rodzaju wydarzeniach kulturalnych, artystycznych, edukacyjnych i sportowych organizowanych na terenie województwa wielkopolskiego oraz obejmowało opieką i patronatem medialnym najciekawsze imprezy i inicjatywy¹⁴⁶. Wzmacnianiu wizerunku Radia oraz utrwalaniu procesu rebrandingu służyły również corocznie organizowane (przez Zespół promocji i organizacji imprez we współpracy z Anteną) kilkudziesięciu konkursów dla słuchaczy oraz akcji społecznych, wpisanych w misję radia publicznego. W celu realizacji strategii promocyjnej Radia podejmowano również działania polegające na zewnętrznej promocji poszczególnych audycji jak i prowadzonych w mediach regionalnych, w mediach społecznościowych czy w reklamie bezpośredniej¹⁴⁷, a także bieżącym redagowaniu

¹⁴² O czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

¹⁴³ Do 2020 r. działał w składzie siedmioosobowym.

¹⁴⁴ W lutym 2017 r. dodano 2% brutto od produkcji i emisji programów oraz materiałów promocyjnych

¹⁴⁵ Wprowadzona od 1 sierpnia 2016 r.

¹⁴⁶ W 2017 - 2019 Radio przyznało odpowiednio ponad 650, 715 i 600 patronatów.

¹⁴⁷ Np. outdoor, reklama prasowa, foldery informacyjne itp.

informacji na temat wydarzeń organizowanych czy współorganizowanych przez Radio oraz stałym nagłaśnianiu projektów tworzonych przez pracowników na potrzeby rozgłośni. W związku z likwidacją Zespołu promocji i organizacji imprez w lipcu 2020 r.¹⁴⁸ działalność promocyjna Radia w latach 2020 – 2021 została ograniczona, co związane było z sytuacją epidemiologiczną Covid-19 w kraju.

(akta kontroli str. 3173, 3233-3242, 5540-5864)

W okresie objętym kontrolą, w Spółce w celu zwiększenia sprzedaży czasu reklamowego współpracowano również z zewnętrznym podmiotem A. sp. z o.o. w zakresie obsługi klientów korporacyjnych, domów mediowych i agencji reklamowych¹⁴⁹. Kierownik zespołu sprzedażowego wskazała, że podmiot ten obsługuje wszystkie regionalne rozgłoszenie i dlatego posiłkuje się własnym cennikiem, który został przygotowany z uwzględnieniem różnic i potrzeb wszystkich regionalnych stacji radiowych. W ramach tej współpracy wykonawca pozyskał zlecenia reklamowe na rzecz Radia na łączną kwotę 1 814,7 tys. zł, z tego w latach 2020-2021 osiągnięte przychody z tego tytułu wyniosły odpowiednio 312,3 tys. zł i 466,2 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 23% i 30% ogółu przychodów rozgłośni osiągniętych z reklam i sponsoringu. Z kolei w latach 2017 – 2019¹⁵⁰ udział przychodów osiągniętych ze sprzedaży czasu reklamowego przez zewnętrzny podmiot kształtował się średniorocznie na poziomie 15% ogółu przychodów z reklam i sponsoringu. Podmiot w ramach należnej prowizji pomniejszał wartość każdego pozyskanego zlecenia o 13% przed jego przekazaniem do Spółki.

W 2020 r. podjęto również współpracę z podmiotem prowadzącym działalność brokerską¹⁵¹ w celu sprzedaży czasu reklamowego Radia. W latach 2020 – 2021 w ramach realizacji tej działalności przychody ze sprzedaży czasu reklamowego Radia wyniosły 75,3 tys. zł, z tego w 2021 r. – 42,5 tys. zł a w 2020 r. - 32,8 tys. zł. Z tytułu należnej brokerowi prowizji w Spółce poniesiono koszty w łącznej wysokości 10,6 tys. zł¹⁵², stosownie do postanowień umowy.

(akta kontroli str. 3172-3173, 3596-3622, 5526-5538, 5540-5864)

W okresie objętym kontrolą, Zespół ds. sprzedaży prowadził działalność w zakresie sprzedaży czasu reklamowego w oparciu o cenniki usług reklamowych ustalone w 2012 r. a w przypadku reklamy internetowej w oparciu o cennik z 2015 r. Cena spotu reklamowego oraz system rabatów i upustów zostały ustalone w 2012 r. na postawie potencjału rynku, cen stacji konkurencyjnych w Wielkopolsce. W tym okresie cenniki te nie były aktualizowane. Kierownik zespołu sprzedażowego wyjaśniła, że w związku z przeprowadzonym rebrandingiem marki podjęto decyzję, aby nie dokonywać zmiany cennika nadawania reklam do czasu ugruntowania nowej nazwy rozgłośni. Dodała, że zwiększenie ceny za emisję spotu wiązałoby się z ryzykiem rezygnacji z kampanii przez potencjalnych klientów. Wskazała, że w związku ze spadkiem słuchalności od 2017 r. podniesienie stawek z cennika nie było umotywowane, a nawet zagrażało płynności sprzedaży i rezygnacją stałych klientów z planowania kampanii reklamowych na antenie Radia Poznań. Dlatego, jak podkreśliła, przyjęto jako niezbędny, pięcioletni okres na osadzenie się nowej marki rozgłośni na rynku Poznania i Wielkopolski, w czasie którego nie będą wykonywane żadne działania mające na celu zmianę cennika.

W 2022 r. został wprowadzony w Spółce nowy cennik emisji reklam, w którym podniesiono o 20% cenę za emisję spotu reklamowego, co podyktowane było,

¹⁴⁸Na podstawie uchwały nr 29/19/2020/Z/XI Zarządu Spółki z 30 lipca 2020 r. w sprawie zmian w Regulaminie Organizacyjnym Radia likwidacji uległa Promocja w Dziale Anteny – 4 etaty

¹⁴⁹ Porozumienie z 22 marca 2012 r. wraz z późniejszymi zmianami.

¹⁵⁰ Tj. przychody wyniosły odpowiednio 363,3 tys. zł, 387,4 tys. zł i 2 28,5 tys. zł.

¹⁵¹ Na podstawie umowy z 1 marca 2020 r. a następnie umowy z 1 grudnia 2021 r.

¹⁵² Wynagrodzenie prowizyjne ustalono w wysokości 15% wartości netto od zapłaconych faktur.

jak wyjaśniono, ugruntowaniem nowej marki rozgłośni na rynku medialnym oraz wzrostem inflacji na zmieniającym się rynku.

W Spółce, ustalono system rabatów handlowych, w którym określono wysokość rabatów oraz progi wartościowe niezbędne do ich uzyskania. Ponadto, wysokość rabatu uzależniona była, jak wyjaśniła kierownik zespołu sprzedażowego, od długości spotu reklamowego lub kampanii reklamowej, czasu kampanii, wcześniejszej współpracy, lojalności klientów oraz budżetu reklamowego klienta, jak i konkurencyjności wobec innych stacji radiowych. Dodała, że sytuacja epidemiczna w Polsce i na świecie sprawiła, że firmy bardzo ograniczały swoje działania reklamowe, stąd wynikała potrzeba działań pro-klienckich i dostosowania rabatów, opustów do zmieniającego się rynku.

(akta kontroli str. 1361-1455, 3172-3173, 3243-3256)

W okresie objętym kontrolą, w Spółce, osiągnięto przychody z tytułu sprzedaży czasu reklamowego oraz sponsoringu w łącznej wysokości 9 846,2 tys. zł, z tego 347,4 tys. zł stanowiły przychody uzyskane z tytułu zleceń reklamowych i sponsoringu od spółek Skarbu Państwa (tj. 3,5% ogółu tych przychodów), a 376,6 tys. zł uzyskano z tytułu zleceń reklamowych od jednostek samorządu terytorialnego (tj. 3,8% ogółu tych przychodów)¹⁵³. Najwyższe przychody w wysokości 256,6 tys. zł z tytułu sponsoringu i sprzedaży reklam ze zleceń spółek Skarbu Państwa uzyskano w 2018 r., co stanowiło 9,8% ogółu przychodów z tej działalności. W pozostałych latach objętych badaniem, udział przychodów uzyskanych z tytułu zleceń reklamowych i sponsoringu od spółek Skarbu Państwa nie przekraczał 2% ogółu przychodów z reklam i sponsoringu¹⁵⁴. Z kolei najwyższe przychody wynikające ze zleceń reklamowych i sponsoringu od jednostek samorządu terytorialnego zostały osiągnięte w 2021 r. i wyniosły 111,7 tys. zł, co stanowiło 7,3% ogółu przychodów z tej działalności. W pozostałych latach objętych badaniem udział przychodów uzyskanych z tytułu zleceń reklamowych i sponsoringu od jednostek samorządu terytorialnego nie przekraczał 6% ogółu przychodów z reklam i sponsoringu¹⁵⁵.

(akta kontroli str. 3257-3259)

W Spółce prowadzono ewidencję w zakresie umów z tytułu sprzedaży czasu reklamowego oraz umów sponsoringu, w której ujmowano rodzaj i wartość zlecenia reklamowego, liczbę spotów oraz sposób rozliczenia (barter, przelew). Weryfikacja zleceń reklamowych w zakresie prawidłowości ich wykonania dokonywana była na bieżąco po emisji poszczególnych spotów reklamowych. Monitorowano również na bieżąco realizację rozliczeń finansowych przez kontrahentów w zakresie faktycznego uregulowania należności. Z tytułu sprzedaży czasu reklamowego z 19 podmiotami zawarto umowy barterowe na łączną kwotę 551,5 tys. zł a w ramach sponsoringu zawarto z 12 podmiotami umowy barterowe o łącznej wysokości 89,6 tys. zł.

W Spółce ewidencjonowano również pozyskane nagrody rzeczowe, w ramach zawartych umów sponsoringu, na potrzeby konkursów rozgrywanych na antenie rozgłośni. Nagrody przyjmowano na stan magazynu promocji i nagród. W ewidencji magazynowej odnotowano rodzaj, wartość i liczbę poszczególnych nagród.

(akta kontroli str. 3260-3547, 3548-3587, 3578--3628)

¹⁵³ W latach 2017-2021 wpływy uzyskano od 13 spółek Skarbu Państwa oraz od 38 jednostek samorządu terytorialnego.

¹⁵⁴ W 2017 r. – 39,1 tys. zł (1,6%), 2019 r. – 17,3 tys. zł (0,9%), 2020 r. – 20,4 tys. zł (1,5%), a 2021 r. – 14,0 tys. zł (0,9%).

¹⁵⁵ W 2017 r. - 66,4 (2,6%), 2018 r. – 66,5 tys. zł (2,5%), 2019 r. - 61,2 (3,3%) a w 2020 r. – 70,8 tys. zł (5,3%)

W okresie objętym kontrolą, Rozgłośnia w ramach rozszczępienia regionalnego pasma lokalnego nadawała program miejski MC Radio o charakterze muzyczno-informacyjnym i publicystycznym, które kierowane było do odbiorców z miasta Poznania i okolic z grupą docelową 25-40 lat. W okresie objętym kontrolą koszty poniesione na ten program przewyższały znacząco osiągnięte przychody radia. Głównym bowiem źródłem finansowania programu miejskiego były przychody z reklam i sponsoringu (średnio 95% ogółu przychodów). Zgodnie z obowiązującymi w Spółce procedurami, działalność radia miejskiego nie mogła być finansowana z opłat abonamentowych oraz rekompensaty za utracone wpływy abonamentowe. Corocznie zrealizowane w Spółce przychody z reklam i sponsoringu w latach 2017-2021 kształtowały się na podobnym poziomie (za wyjątkiem 2020 r. w którym wystąpił znaczący ich spadek) i wynosiły odpowiednio 148,3 tys. zł, 164,6 tys. zł, 149,5 tys. zł, 92,5 tys. zł i 155,0 tys. zł. W tym okresie koszty działalności radia miejskiego kształtowały się od 517,0 tys. zł w 2017 r. do 422,5 tys. zł w 2021 r.¹⁵⁶, przy czym średniorocznie, 90% kosztów stanowiły koszty poniesione na wynagrodzenia oraz świadczenia na rzecz pracowników¹⁵⁷. Na trudności w pozyskiwaniu wyższych przychodów, jak wyjaśnił kierownik zespołu ds. sprzedaży, wpłynęło szereg czynników, m.in.: zmiana struktury pozyskiwanych przychodów komercyjnych na skutek zmieniającej się sytuacji na globalnym i lokalnym rynku reklamowym, minimalizacja wydatków reklamowych przez małe i średnie podmioty gospodarcze oraz wycofywanie się dotychczasowych klientów komercyjnych, a także systematyczne zmniejszanie wydatków samorządów gminnych na reklamę czy odchodzenie z powodów politycznych samorządu wojewódzkiego od emisji reklam i sponsorowania programów związanych z zakończeniem projektów i inwestycji współfinansowanych ze środków z Unii Europejskiej.

W efekcie, w wyniku prowadzonej działalności, MC Radio w latach 2017-2021 generowało corocznie stratę brutto, pomimo podejmowanych działań w celu ograniczenia kosztów ale zaprzestano dalszych działań w celu kontynuowania zmiany formuły tego pasma w celu uzyskania jego rentowności, co było w ocenie NIK, działaniem niecelowym i niegospodarnym¹⁵⁸.

(akta kontroli str. 31-37)

W 2016 roku Zarząd Spółki podjął działania mające na celu zmianę aktualnej nazwy marki do pierwotnej nazwy¹⁵⁹, co miało przyczynić się do przywrócenia radiu należnej rangi i precyzyjnego określenia korzeni i profilu jednej z najstarszych publicznych rozgłośni w kraju. Zarząd Spółki w dniu 7 lipca 2016 r. skierował do Rady Nadzorczej wnioski o zmianę nazwy marki Rozgłośnia. Uchwałą nr 21/6/2016/RN/IŻ z 8 lipca 2016 r. pozytywnie zaopiniowano zmianę nazwy rozgłośnia. Zarząd Spółki w dniu 20 lipca 2016 r. postanowił wystąpić do Ministra Skarbu Państwa o odbycie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki w celu podjęcia uchwały o zmianie statutu Spółki polegającej na zmianie firmy Spółki i nadanie jej nowej nazwy. Minister Skarbu Państwa, po przeprowadzeniu analizy dokumentacji związanej ze zmianą nazwy, nie podjął decyzji o dokonaniu zmian w statucie Spółki. Na posiedzeniu KRRiT w dniu 1 grudnia 2016 r. omawiano plany Radia dotyczące zmiany nazwy spółki oraz programu regionalnego, uznając za uzasadnione przywrócenie pierwotnej nazwy rozgłośnia. W ocenie KRRiT, zastosowanie okresowo podwójnego nazewnictwa (do czasu wypromowania nowej nazwy programu) miało zapobiec spadkowi słuchalności programu regionalnego.

¹⁵⁶ W latach 2018-2020 koszty działalności radia miejskiego wyniosły odpowiednio: 488,6 tys. zł, 344,2 tys. zł i 348,0 tys. zł

¹⁵⁷ W latach 2017-2021 stanowiły odpowiednio: 97,03%, 93,0%, 87,4%, 86,6%, 95,1% ogółu kosztów.

¹⁵⁸ O czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

¹⁵⁹ Z Polskie Radio Regionalna Rozgłośnia w Poznaniu Radio Merkury SA na Radio Poznań SA

Zarząd Spółki ponownie złożył w dniu 13 lutego 2017 r. wniosek¹⁶⁰ o odbycie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki w celu podjęcia uchwały o zmianie statutu Spółki. Ostatecznie uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 19 kwietnia 2017 r. dokonano ww. zmian w Statucie Spółki
(akta kontroli str. 213-219, 2511-2549)

W 2017 r. w Spółce podjęto działania w celu opracowania nowej koncepcji funkcjonowania radia miejskiego, polegającej na zmianie nazwy MC Radio na Radio POWER, dla dedykowanej grupy docelowej w przedziale wiekowym od 20 do 34 lat, co miało przyczynić się do pozyskania nowych reklamodawców oferujących swoje produkty nowym odbiorcom. Z tego tytułu poniesiono w 2017 r. wydatki w łącznej kwocie 62,5 tys. zł na opracowanie logotypu Radia POWER, księgi znaku Radio POWER oraz sygnału dźwiękowego (jingli i podkładów). Prezes Zarządu Spółki IX kadencji zeznał, że planowany start tego radia miał nastąpić jesienią 2018 r. ale ze względu na zachowanie płynności finansowej, plan przebudowy studia został przeniesiony na wiosnę 2019 r. Poniesienie wydatków na opracowanie koncepcji programu miejskiego bez rozeznania możliwości jego faktycznej realizacji i jej niekontynuowanie przez kolejne Zarządy Spółki, w ocenie NIK, było działaniem niegospodarnym, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.
(akta kontroli str. 2889-2920)

Także wcześniejsze koncepcje nie zostały wdrożone. W 2016 r. rozgłośnia zawarła dwie umowy z wykonawcą na przygotowanie koncepcji programu „poznajPoznan.FM” (na paśmie 102,7 FM) na kwotę 25,0 tys. zł oraz na stworzenie Zespołu radia „iziPoznań 102,7 FM” wraz z uruchomieniem do 31 marca 2017 r. drugiej anteny rozgłośni na kwotę 36,9 tys. zł. Zgodnie z założeniami nowej koncepcji, miała powstać zupełnie nowa marka, która miałaby być wsparciem i partnerem dla Radia, wchodząc w wymianę wartości ze słuchaczami zdecydowanie młodszymi od audytorium radia regionalnego i radia MC. Umowa na opracowanie koncepcji nowego programu w paśmie 102,7 FM została zrealizowana i wypłacono wykonawcy należne wynagrodzenie. Z kolei, umowa związana z uruchomieniem programu „iziPoznań 102,7 FM” została rozwiązana w dniu 4 kwietnia 2017 r. a wykonawca dokonał zwrotu otrzymanej zaliczki¹⁶¹. Z zeznań Prezesa Zarządu IX kadencji wynika, że umowa została rozwiązana z powodu niepodjęcia przez wykonawcę przewidzianych umową działań. W efekcie wydatkowano środki w kwocie 25,0 tys. zł na koncepcję, która nie była kontynuowana, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.
(akta kontroli str. 2435-2507)

5.3. Stan zatrudnienia w rozgłośni radiowej w latach 2017 – 2021 kształtował się na względnie stałym poziomie wynoszącym średniorocznie 96 osób¹⁶², z tego średniorocznie 60% stanu zatrudnienia stanowili pracownicy honoracyjni (dziennikarze, realizatorzy itp.), 27% - pracownicy administracyjni¹⁶³, 6% - pracownicy techniczni a 7% stanu zatrudnienia stanowiła kadra kierownicza. W 2021 r. nastąpił wzrost zatrudnienia pracowników twórczych (dziennikarzy) o sześć osób, przy jednoczesnym zmniejszeniu zatrudnienia wśród pracowników administracyjnych (o dwie osoby) i kadry kierowniczej (o trzy osoby) w porównaniu do 2017 r.

W latach 2017 – 2018 wystąpiły dynamiczne zmiany w strukturze zatrudnienia, co związane było z odejściem z pracy 25 pracowników (w tym 15 dziennikarzy

¹⁶⁰ Skierowany do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego jako reprezentującego Skarb Państwa.

¹⁶¹ W dniu 18 maja 2017 r.

¹⁶² W poszczególnych latach 2017 - 2021 zatrudnienie wyniosło odpowiednio 96, 98, 99, 92 i 96 osób.

¹⁶³ W komórkach finansowo-księgowych, marketingu i sprzedaży, obsługi gospodarczej

i sześciu pracowników z działu sprzedaży i promocji), przy równoczesnym przyjęciu do pracy 27 pracowników (w tym 18 dziennikarzy i trzech pracowników z działu sprzedaży i promocji). W kolejnych latach, w ramach rotacji, z pracy zrezygnowało 18 pracowników Radia (w tym 8 dziennikarzy i siedmiu pracowników z działu sprzedaży i promocji¹⁶⁴), przy równoczesnym zatrudnieniu 17 pracowników (w tym 12 dziennikarzy i dwóch pracowników z działu sprzedaży i promocji). W związku z odejściem pracowników z pracy wypłacono w 26 przypadkach ekwiwalent za niewykorzystany urlop na łączną kwotę 93,2 tys. zł. W toku kontroli sprawdzono wypłaty ekwiwalentu ośmiu pracownikom na łączną kwotę 74,4 tys. zł. Ustalono, że w sześciu przypadkach wypłacono ekwiwalent za niewykorzystany urlop z powodu niemożności jego wykorzystania przed terminem zakończenia pracy. W pozostałych dwóch przypadkach wypłacono ekwiwalent za niewykorzystany urlop w sytuacji gdy istniała możliwość jego wykorzystania w naturze, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 4258-4268, 5540-5864)

Ponadto, w Spółce w latach 2018 – 2020 przeprowadzono restrukturyzację organizacyjną¹⁶⁵, mającą na celu usprawnienie pracy rozgłośni. Polegały one m.in. na zmianach w zakresie funkcjonowania działu marketingu i promocji oraz zespołów redakcyjnych, co miało również wpływ na strukturę zatrudnienia¹⁶⁶.

(akta kontroli str. 5540-5864)

W latach 2017 – 2021 na wynagrodzenia w Spółce, poniesiono koszty w łącznej wysokości 23 275,1 tys. zł, z tego na wynagrodzenia: pracowników twórczych 9 711,9 tys. zł, pracowników pozatwórczych – 6 981,3 tys. zł, pracowników technicznych - 1 751,7 tys. zł a kadry kierowniczej - 4 456,9 tys. zł. Średniorocznie koszty wynagrodzeń kształtowały się na poziomie 4 655,0 tys. zł¹⁶⁷, z tego w 2017 r. wyniosły 4 652,6 tys. zł a w 2021 r. wzrosły do 4 923,5 tys. zł (tj. o 5,8%). Średniorocznie koszty wynagrodzenia pracowników twórczych (stanowiące 42% łącznych kosztów wynagrodzeń) wyniosły 1 942,4 tys. zł, przy czym w 2017 r. wyniosły 1 686,9 tys. zł a w 2021 r. wzrosły do 2 313,9 tys. zł (tj. o 37,2%). Z kolei, średnioroczne koszty wynagrodzenia kadry kierowniczej i pracowników poza twórczych wyniosły odpowiednio 891,4 tys. zł i 1 396,3 tys. zł (co stanowiło odpowiednio 19% i 30% łącznych kosztów wynagrodzeń), przy czym w 2017 r. wyniosły one odpowiednio 1 514,2 tys. zł i 956,0 tys. zł a w 2021 r. uległy obniżeniu odpowiednio do 820,6 tys. zł i 1 428,8 tys. zł (tj. odpowiednio nastąpił ich spadek o 14,2% i 5,6%).

Ponadto, w tym okresie, w Spółce na honoraria wypłacane pracownikom twórczym, poniesiono łącznie koszty w wysokości 11 938,4 tys. zł¹⁶⁸, z tego w 2017 r. wyniosły one 2 290,4 tys. zł a w 2021 r. wzrosły do 2 694,9 tys. zł (tj. o 17,7%). Natomiast, w tym okresie, nie ponoszono kosztów na wynagrodzenia doradców Zarządu.

(akta kontroli str. 4271-4316)

Zasady i warunki wynagrodzenia za pracę w Spółce zostały określone w regulaminie wynagradzania przyjętym uchwałą Nr 72/20/2011/Z/VII z 21 czerwca 2011 r.(wraz

¹⁶⁴ W tym dyrektor marketingu.

¹⁶⁵ Zmian w Regulaminie Organizacyjnym Radia wprowadzono uchwałami Zarządu Spółki nr: 11/7/2018/Z/IX z 1 marca 2018 r., 59/27/2018/Z/IX z 20 grudnia 2018 r., 7/4/2019/Z/IX z 20 lutego 2019 r., 37/19/2019/Z/IX z 5 sierpnia 2019 r., 29/19/2020/Z/XI z 30 lipca 2020 r. oraz nr 50/30/2020/Z/XI z 7 października 2020 r.

¹⁶⁶ Zlikwidowano zespół redakcyjny internetu i multimediów (2018 r.), likwidacji uległ również dział marketingu i utworzono samodzielny zespół sprzedaży (2019 r.), a także zlikwidowano komórkę ds. promocji (2020 r.).

¹⁶⁷ W latach 2018 – 2020 koszty wynagrodzeń wyniosły odpowiednio: 4 609,0 tys. zł, 4 496,5 tys. zł i 4 593,5 tys. zł.

¹⁶⁸ Średniorocznie koszty honorariów kształtowały się na poziomie 2 387,7 tys. zł.

z późniejszymi zmianami)¹⁶⁹. Zgodnie z ww. uregulowaniami, w Spółce stosowano trzy systemy wynagradzania: honoracyjny, czasowo-premiovowy oraz czasowo-prowizyjny. W badanym okresie, w Spółce przeprowadzono dwie podwyżki płac (w 2020 i 2021 r.¹⁷⁰), co spowodowane było zmianą wynagrodzeń zasadniczych pracowników honoracyjnych (wskutek wzrostu płacy minimalnej) i przeprowadzoną regulacją wynagrodzeń zasadniczych pracowników czasowo-premiovowych i czasowo-prowizyjnych.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego zatrudnionego włącznie z zarządciem Spółki, w przeliczeniu na pełne etaty, w latach 2020 i 2021 r. wyniosło odpowiednio 4 556,49 zł i 4 751,46 zł¹⁷¹. W porównaniu do 2017 r. było ono wyższe w 2020 i 2021 r. odpowiednio o 4,3% i 9,1%.

(akta kontroli str. 4317-4406)

W okresie objętym kontrolą, w Spółce z tytułu zawartych umów cywilno-prawnych, poniesiono koszty w łącznej wysokości 5 192,5 tys. zł¹⁷², z tego, z tytułu umów z przeniesieniem autorskich praw majątkowych 3 010,0 tys. zł a z tytułu pozostałych umów cywilnoprawnych - 2 182,5 tys. zł. Koszty poniesione na realizację umów z przeniesieniem autorskich praw majątkowych corocznie ulegały zmniejszeniu, przy czym w 2017 r. wyniosły one 723,5 tys. zł, a w 2021 r. spadły do 451,6 tys. zł (o 37,6%). Z kolei z tytułu umów bez przeniesienia autorskich praw majątkowych koszty w 2021 r. wyniosły 435,1 tys. zł i były wyższe o 13,6% w porównaniu do 2017 r.¹⁷³. W ramach realizacji umów z przeniesieniem autorskich praw majątkowych zawartych z pracownikami zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę średniorocznie koszty ponoszone w Spółce wyniosły 43,9 tys. zł, przy czym w 2017 r. wyniosły 77,3 tys. zł a w 2021 r. spadły do 27,7 tys. zł (tj. o 179%) i dotyczyło to średniorocznie 13 pracowników (od 14 osób w 2017 r. do 12 osób w 2021 r.). Z kolei, średnioroczne koszty poniesione na realizację umów cywilnoprawnych (bez przeniesienia autorskich praw majątkowych) zawartych z pracownikami zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę wyniosły 28,3 tys. zł, przy czym w 2017 r. wyniosły 37,8 tys. zł a w 2021 r. spadły do 7,2 tys. zł (tj. o 179%) i dotyczyło to średniorocznie 13 pracowników (od 16 osób w 2017 r. do 3 osób w 2021 r.)

(akta kontroli str. 4407)

W okresie objętym kontrolą, z Prezesem Zarządu IX kadencji zawarto umowę o pracę z 11 marca 2016 r. na zasadach i warunkach określonych w ustawie z 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi¹⁷⁴. Po wejściu w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami¹⁷⁵ z Prezesami Zarządu Spółki¹⁷⁶ zawierano umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania, zgodnie z zasadami kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego wynikającymi z ww. ustawy oraz uchwałą nr 1 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z 14 grudnia 2016 r. w sprawie określenia

¹⁶⁹ Wprowadzonymi uchwałami Zarządu Spółki nr: 56/16/2012/Z/VII z 15 października 2012 r., 47/23/2014/Z/VII z 21 listopada 2014 r., 34/20/2016/Z/IX z 4 lipca 2016 r., 57/28/2016/Z/IX z 25 października 2016 r., 64/32/2017/Z/IX z 18 października 2017 r., 18/11/2018/Z/IX z 16 marca 2018 r. oraz 25/14/2018/Z/IX z 16 kwietnia 2018 r.

¹⁷⁰ Wzrost wynagrodzeń w 2020 r. i 2021 r. odpowiednio o 11,7% i 4,9 % w stosunku do roku poprzedniego.

¹⁷¹ W latach 2017, 2018 i 2019 wyniosło odpowiednio: 4 354,38 zł, 4 258,60 zł i 4 202,21 zł.

¹⁷² W poszczególnych latach wyniosły: 1 106,6 tys. zł (2017 r.), 1 260,0 tys. zł (2018 r.), 1 041,8 tys. zł (2019 r.), 897,4 (2020 r.), 886,7 tys. zł (2021 r.)

¹⁷³ Wyniosły 383,0 tys. zł

¹⁷⁴ Dz.U. z 2019 r. poz.2136

¹⁷⁵ Dz. U. z 2016 r. poz. 1202

¹⁷⁶ Z Prezesem Zarządu IX kadencji rozwiązano z dniem 28 lipca 2017 r. umowę o pracę i jednocześnie zawarto umowę o świadczenie usług w zakresie zarządzania

zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu. W umowach tych zabezpieczono interes Spółki¹⁷⁷ oraz zagwarantowano Prezesowi Zarządu uprawnienia w szczególności w zakresie płatnej przerwy w świadczeniu usług w wymiarze 26 dni w skali roku kalendarzowego oraz prawa do wynagrodzenia zmiennego (wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy) uzależnionego od realizacji celów zarządczych.

W latach 2017 – 2021 koszty z tytułu wynagrodzeń Zarządu Spółki wyniosły 1 192,2 tys. zł, w tym 1 023,7 tys. zł wynagrodzenia podstawowego a 168,5 tys. zł wynagrodzenia zmiennego.

(akta kontroli str. 220-260, 4271, 4407, 4803-4860, 5896-5899, 6023-6029)

W okresie objętym kontrolą, w Spółce pracownikom wypłacono nagrody w łącznej wysokości 206,2 tys. zł, z tego w 2017 r. w wysokości 80,4 tys. zł, co związane było m.in. z przyznaniem 101 pracownikom nagród z okazji 90-lecia Radia (50,5 tys. zł). W latach 2018 - 2021 średniorocznie wypłacono pracownikom nagrody w wysokości 31,4 tys. zł¹⁷⁸, z tego pracownikom komórki księgowości w wysokości 17,9 tys. zł¹⁷⁹. Badaniem objęto nagrody wypłacone 17 pracownikom z tytułu jednorazowych nagród na łączną kwotę 30,7 tys. zł¹⁸⁰ oraz wypłacone pracownikom działu finansowego premie bilansowe w łącznej wysokości 35,8 tys. zł¹⁸¹. Każdorazowo, przyznanie nagrody poprzedzone było stosowną uchwałą Zarządu Spółki, w której wskazywano uzasadnienie jej przyznania. Pracownikom wypłacono nagrody za przejawianie wykraczającej poza obowiązki służbowe inicjatywy w pracy lub za uzyskanie szczególnych osiągnięć i efektów w pracy, stosownie do § 38 pkt 1 Regulaminu pracy¹⁸². Z kolei, pracownikom działu księgowości wypłacono premie bilansowe zgodnie z § 6 pkt 2 ww. regulaminu wynagradzania.

(akta kontroli str. 3171, 4408-4410)

W latach 2017 – 2021 w rozgłośni nie funkcjonował Program Pomocy Przedemerytalnej. W tym okresie, w Spółce wypłacono ośmiu osobom odprawy¹⁸³ w związku z ich przejściem na emeryturę na łączną kwotę 34,4 tys. zł, stosownie do art. 92¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy¹⁸⁴. Z kolei dwóm osobom, w związku z ich przejściem na rentę wypłacono odprawy w łącznej wysokości 15,5 tys. zł, w tym z tytułu jednorazowej odprawy wynikającej z Kodeksu pracy oraz dodatkowej odprawy przysługującej pracownikowi w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia na podstawie pkt. IV.2 ww. regulaminu wynagradzania. Spośród osób, które przeszły na emeryturę, ponownie w Spółce zatrudnionych zostało sześć osób.

Ponadto, w tym okresie, wypłacono pięciu osobom odprawy na łączną kwotę 26,5 tys. zł w związku z wypowiedzeniem im stosunku pracy z powodu likwidacji stanowiska pracy.

(akta kontroli str. 4408-4411)

W okresie objętym kontrolą, z siedmioma byłymi pracownikami prowadzone były przez Spółkę spory sądowe z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy

¹⁷⁷ Dotyczące odpowiedzialności zarządzającego wobec spółki za szkody wyrządzone w czasie wykonywania przez niego przedmiotu umowy, będące następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków wynikających z umowy lub z przepisów prawa;

¹⁷⁸ Od 36,9 tys. zł w 2018 r. do 29,4 tys. zł w 2021 r.

¹⁷⁹ Od 16,8 tys. zł w 2018 r. do 19,0 tys. zł w 2021 r.

¹⁸⁰ Na podstawie uchwały Zarządu Spółki nr: 33/16/2017/Z/IX z 15 maja 2017 r., 29/15/2018/Z/IX z 9 maja 2018 r., 38/20/2019/Z/IX z 9 sierpnia 2019 r., 58/28/2019/Z/IX z 12 grudnia 2019 r. 64/40/2020/Z/XI z 28 grudnia 2020 r. oraz 25/15/2021/Z/XI i 27/15/2021/Z/XI z 19 kwietnia 2021 r.

¹⁸¹ Uchwały Zarządu Spółki nr: 61/27/2018/Z/IX z 20 grudnia 2018 r. i 61/38/2020/Z/XI z 16 grudnia 2020 r.

¹⁸² Przyjęty uchwałą nr 150/96/Z Zarządu Spółki z 31 października 1996 r. z późniejszymi zmianami.

¹⁸³ W wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

¹⁸⁴ Dz.U. z 2022 r. poz.1510 ze zm.

o pracę. Spośród nich, w sześciu przypadkach sprawy sądowe zakończyły się przyznaniem odszkodowania za nieuzasadnione zwolnienie lub przywróceniem pracownika do pracy. Z tego tytułu w Spółce poniesiono koszty na wypłatę odszkodowań w wysokości 98,1 tys. zł oraz koszty postępowań sądowych w wysokości 25,2 tys. zł. W jednym przypadku sprawa sądowa do dnia zakończenia kontroli NIK nie zakończyła się.

(akta kontroli str. 4412-4438)

Zasady odbywania staży studenckich w Radiu zostały określone w uchwale nr 5/3/2017/Z/IX Zarządu Spółki z 31 stycznia 2017 r. W okresie objętym kontrolą zorganizowano praktyki studenckie, w których uczestniczyło 48 studentów¹⁸⁵, przy czym w okresie marzec 2020 r. – marzec 2022 r. obowiązywał w rozgłośni zakaz organizowania takich praktyk w związku z sytuacją epidemiczną. Z tytułu sprawowania opieki nad studentami w czasie odbywania przez nich tych praktyk nie wypłacano dodatkowego wynagrodzenia dla opiekunów zawodowych praktyk studenckich (pracowników Radia). Nie organizowano w tym okresie dziennikarskich staży zawodowych.

(akta kontroli str. 4439)

5.4. W Spółce zasady dokonywania dostawy i usług zostały określone w regulaminie udzielania zamówień publicznych (o wartości nieprzekraczającej w złotych równowartości kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp) z 2 czerwca 2014 r.¹⁸⁶ obowiązującym do 10 lutego 2021 r., a następnie w regulaminie udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000 zł netto¹⁸⁷. Uchwałą nr 17/12/2021/Z/XI Zarządu Spółki z 30 marca 2021 r. wprowadzono kolejny regulamin, w którym określono zasady udzielania zamówień publicznych o wartości mniejszej niż 130 000 zł.

W regulaminie udzielania zamówień (obowiązującym do 10 lutego 2021 r.) ustalono, że zasad określonych w nim nie stosuje się do zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane, których wartość nie przekracza lub jest równa w złotych równowartości 65%, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp. (tj. równowartość kwoty 81,4 tys. zł). Po zmianie tego regulaminu w 2017 r. zwiększono ten próg do równowartości 85% kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp. (tj. równowartość kwoty 109,9 tys. zł¹⁸⁸) – co w ocenie NIK, nie sprzyja realizacji zasady gospodarnego dokonywania wydatków¹⁸⁹.

(akta kontroli str. 1501-1546)

Szczegółowym badaniem objęto dwa postępowania przeprowadzone na podstawie regulaminu udzielania zamówień publicznych, tj. na wykonanie i dostawę materiałów reklamowych na kwotę 81,3 tys. zł (postępowanie z 2018 r.) oraz na zakup 150 szt. licencji ESET Endpoint Antivirus na kwotę 11,6 tys. zł (postępowanie z 2021 r.) Postępowania te przeprowadzono zgodnie z procedurami określonymi w uregulowaniach wewnętrznych w sprawie realizacji zamówień publicznych „podprogowych” w Spółce i prawidłowo je udokumentowano. Ustalono jednak, że w przypadku dostaw materiałów reklamowych Spółka nie naliczyła wykonawcy kary umownej za nieterminowe dostarczenie przedmiotu umowy, co zostało szerzej opisane w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 1635-1645, 1841-1843, 2009-2301)

¹⁸⁵ Najwięcej w 2017 r. i 2019 r. – praktyki studenckie odpowiednio dla 13 i 17 studentów.

¹⁸⁶ Zmienionego uchwałą nr 82/38/2017/Z/IX Zarządu Spółki z 19 grudnia 2017 r.

¹⁸⁷ Przyjętym uchwałą nr 7/5/2021/Z/XI Zarządu Spółki z 11 lutego 2021 r.

¹⁸⁸ Zob. przypis 10.

¹⁸⁹ O czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Analiza siedmiu zakupów dokonanych przez Spółkę w latach 2017-2020 wykazała, że przy ich realizacji, w dwóch przypadkach, zastosowano tryb konkurencyjny¹⁹⁰, natomiast w pozostałych pięciu przypadkach, takiego trybu nie zastosowano, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 1550, 1755-1835)

Kontrolą objęto dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego: na dostawę urządzeń drukujących z oprogramowaniem wraz z usługą montażu, konfiguracji i serwisem o wartości zamówienia 172,3 tys. zł oraz na dostawę serwerów z macierzą i systemem backupu oraz usługą wdrożenia i przeniesienia danych o wartości zamówienia 2 415,0 tys. zł. Postępowania zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami obowiązującej wówczas ustawy Pzp. Zamówienia zostały zrealizowane na warunkach określonych w umowach. W przypadku dostaw sprzętu dokonano ich terminowego odbioru.

(akta kontroli str. 1595-1602, 1646-1666, 1844-2008)

5.5. Rada Nadzorcza Spółki, corocznie dokonywała oceny sprawozdania Zarządu Spółki z poniesionych w poszczególnych latach 2018 - 2021 wydatków na cele reprezentacyjne i usługi prawne oraz usługi marketingowe, poniesionych stosownie do postanowień uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki: z 16 kwietnia 2019 r.¹⁹¹. W stosownych uchwałach¹⁹² Rada Nadzorcza Spółki corocznie pozytywnie opiniowała sprawozdania Zarządu z wydatków na cele reprezentacyjne oraz usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem.

Rada Nadzorcza Spółki, kierując się wytycznymi dla spółek, w których prawa z akcji lub udziałów wykonuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, sporządzających sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2017¹⁹³, dokonała oceny wydatków na cele reprezentacyjne oraz usługi marketingowe oraz usługi prawne poniesione w 2017 r., nie wnosząc zastrzeżeń do wydatków w tym obszarze¹⁹⁴.

(akta kontroli str. 4901-4940, 4920-4923, 4937-4939, 4945-4956, 4967-4968, 4969-4982)

W Spółce nie wyodrębniono funduszu reprezentacyjnego ani nie określono wytycznych w zakresie kwalifikowania kosztów reprezentacyjnych. W okresie objętym kontrolą, w Spółce poniesiono koszty na reprezentację¹⁹⁵ w łącznej wysokości 153,5 tys. zł, przy czym corocznie koszty reprezentacyjne systematycznie ulegały zmniejszeniu¹⁹⁶, z 97,9 tys. zł w 2017 r. do 0,8 tys. zł w 2021 r. Najwyższe koszty reprezentacyjne poniesiono w 2017 r., co było związane z przeprowadzeniem rebrandingu rozgłośni oraz obchodów jej 90-lecia. Wyniki kontroli wydatków reprezentacyjnych w wysokości 45,9 tys. zł wykazały, że wydatki były uzasadnione, przy jednoczesnym braku regulacji wewnętrznych w zakresie ich ponoszenia.

(akta kontroli str. 4920-4923, 4937-4939, 4945-4956, 4967-4968, 4969-4982, 5934-5990)

W badanym okresie, na realizację usług prawnych poniesiono koszty w wysokości 468,0 tys. zł, z tego w 2017 r. wyniosły one 108,0 tys. zł a w 2021 r. uległy

¹⁹⁰ Dot. to zakupu 17 szt. telefonów na kwotę 22,4 tys. zł i kamery NewTek na kwotę 28,3 tys. zł.

¹⁹¹ Akt notarialny z 16 kwietnia 2019 r., Repertorium A nr 9586/2019

¹⁹² Uchwały Rady Nadzorczej Spółki nr: 16/3/2019/RN/IX z 30 maja 2019 r., 12/1/2020/RN/IX z 27 maja 2020 r., 15/4/2021/RN/IX z 30 kwietnia 2021 r. oraz 11/2/2022/RN/IX z 22 kwietnia 2022 r.

¹⁹³ Wytyczne z 14 listopada 2017 r.

¹⁹⁴ Uchwała nr 10/3/2018/RN/IX Rady Nadzorczej Spółki z 22 maja 2018 r.

¹⁹⁵ tj. koszty w celu wykreowania i utrwalenia pozytywnego wizerunku rozgłośni wobec innych podmiotów

¹⁹⁶ W latach 2018 – 2020 wyniosły odpowiednio: 49,6 tys. zł., 3,1 tys. zł i 1,8 tys. zł,

zmniejszeniu do 84,0 tys. zł. Badaniem objęto realizację dwóch umów¹⁹⁷ na świadczenie usług prawnych na kwotę 126,0 tys. zł zawartych z kancelarią prawną. Zawarcie tych umów zostało poprzedzone stosowną uchwałą Zarządu Spółki. Zlecenie tych usług było uzasadnione z uwagi na niewyodrębnienie w strukturze Spółki komórki ds. obsługi prawnej. Koszty ponoszono co do zasady z zachowaniem zasad gospodarności, jednakże wyboru usługodawcy dokonano bez rozeznania cenowego, co zostało szerzej opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”. W ramach bieżącej obsługi prawnej działalności Spółki kancelaria prawna zobowiązana była m.in. do opiniowania umów zawieranych przez Spółkę, udzielania bieżących porad prawnych i wyjaśniania wątpliwości z zakresu stosowania prawa, pomocy prawnej w zakresie realizowanych procedur zamówień publicznych oraz do zastępstwa procesowego w postępowaniach sądowych związanych z działalnością Radia.

(akta kontroli str. 4496-4497, 4499-4506, 4881-4893)

W Spółce, w latach 2017 – 2021, na realizację usług marketingowych poniesiono koszty w wysokości 1 057,2 tys. zł, przy czym corocznie koszty z tytułu usług marketingowych systematycznie ulegały zmniejszeniu¹⁹⁸: z 569,9 tys. zł w 2017 r. do 82,3 tys. zł w 2021 r. Najwyższe koszty usług marketingowych poniesiono w 2017 r., co było związane z przeprowadzeniem rebrandingu rozgłośni oraz obchodów jej 90-lecia. Sprawdzono realizację dwóch umów¹⁹⁹ na korzystanie z usług marketingowych o łącznej wartości 93,1 tys. zł. Usługi marketingowe polegały na zrealizowaniu działań promocyjnych Radia poprzez umieszczenie na nośnikach reklamowych kontrahenta materiałów promujących nową markę Radia. Świadczenie tych usług odbywało się zgodnie z warunkami zawartych umów a ich zlecenie było uzasadnione, zważywszy, że realizacja tych zadań przez komórki organizacyjne rozgłośni nie była możliwa. W wyniku przeprowadzonych kampanii reklamowych uzyskano zakładane w tych umowach efekty.

(akta kontroli str. 4498, 4507-4527)

W Spółce, w okresie objętym kontrolą, nie ponoszono wydatków na usługi z zakresu stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz na usługi doradztwa związanego z zarządzaniem albo doradztwa finansowo-księgowego.

(akta kontroli str. 4496-4498)

5.6. W okresie objętym kontrolą, na realizację podróży służbowych krajowych w Spółce poniesiono koszty w łącznej wysokości 234,8 tys. zł²⁰⁰, z czego koszty podróży członków Zarządu Spółki i Rady Nadzorczej wyniosły odpowiednio 10,1 tys. zł i 0,7 tys. zł. Koszty podróży służbowych pracowników Radia w wysokości 234,8 tys. zł stanowiły 95,6% ogółu kosztów podróży i poniesione zostały w związku z prowadzeniem działalności rozgłośni radiowej (w tym administracyjno-marketingowej). Z kolei koszty podróży służbowych zagranicznych w tym okresie wyniosły 31,4 tys. zł²⁰¹ i zostały poniesione przez pracowników Radia w celu realizacji działalności radiowej. W tym okresie w Spółce nie poniesiono kosztów na podróże służbowe zagraniczne dla członków Zarządu Spółki i Rady Nadzorczej.

(akta kontroli str. 3846-3907)

W okresie objętym kontrolą, zasady realizacji i rozliczania kosztów podróży służbowych na obszarze kraju i poza granicami kraju zostały uregulowane

¹⁹⁷ Umowy o świadczenie usług prawnych z 12 grudnia 2019 r. i 15 grudnia 2020 r.

¹⁹⁸ W latach 2018 – 2020 wyniosły odpowiednio: 169,2 tys. zł, 141,6 tys. zł i 94,2 tys. zł.

¹⁹⁹ Umowy nr 20076447 z 27 lutego 2017 r. oraz nr 340/2017/R/JS/Poznań z 15 marca 2017 r..

²⁰⁰ Z tego wyniosły m.in. w 2017 r. – 53,3 tys. zł, w 2018 r. – 55,2 tys. zł a w 2021 r. – 51,8 tys. zł

²⁰¹ W szczególności w latach 2017 i 2018 r. wyniosły odpowiednio 12,3 tys. zł i 10,3 tys. zł

w zarządzeniu nr 11/96 Prezesa Zarządu Spółki z 30 grudnia 1996 r. w sprawie podróży służbowych pracowników Spółki oraz w uchwale nr 60/30/2017/Z/IX Zarządu Spółki z 10 października 2017 r. w sprawie zamiejscowych podróży służbowych oraz ustalania kosztów przejazdów. Ponadto, uchwałami Zarządu Spółki dokonywano określania zasad przejazdów lokalnych oraz ustalenia i aktualizowania wysokości stawki za przejazd samochodem prywatnym dla celów służbowych²⁰².

(akta kontroli str. 3908-3923)

Badaniem objęto 26 zrealizowanych podróży służbowych pracowników Radia, których łączne koszty wyniosły 20,8 tys. zł, w tym 22 delegacji krajowych²⁰³ oraz czterech delegacji zagranicznych²⁰⁴. Dotyczyły one podróży służbowych związanych z przygotowaniem i produkcją audycji radiowych i transmisji sportowych (19 przypadków) oraz uczestnictwem w warsztatach i innych wydarzeniach (siedem przypadków). Krajowe i zagraniczne podróże służbowe finansowano ze środków publicznych przeznaczonych na misję. Zlecenie wyjazdów służbowych krajowych oraz zagranicznych pracowników Radia odbywało się zgodnie z obowiązującymi ww. zasadami organizacji podróży służbowych. Prawidłowo rozliczono koszty ww. podróży służbowych krajowych. Natomiast spośród czterech ww. delegacji zagranicznych w jednym przypadku dokonano nieprawidłowego jej rozliczenia²⁰⁵. Każdorazowo, cel wyjazdu służbowego został osiągnięty a koszty podróży służbowych krajowych i zagranicznych zostały poniesione w sposób gospodarny.

(dowód: akta kontroli str. 3924-3990)

5.7. W badanym okresie, działalność Radia w zakresie gospodarki finansowej i majątkowej była przedmiotem trzech kontroli przeprowadzonych przez zewnętrzne instytucje. Kontrola przeprowadzona przez ZAiKS²⁰⁶ w zakresie przestrzegania postanowień umowy zawartej pomiędzy Stowarzyszeniem ZAiKS a Radiem²⁰⁷ nie wykazała nieprawidłowości, wskazując na prawidłowość rozliczeń Radia ze stowarzyszeniem z osiągniętych wpływów z działalności związanej z wykorzystywaniem utworów chronionych prawem autorskim.

W ramach kontroli przeprowadzonej przez inspekcję pracy²⁰⁸ sprawdzono przestrzeganie w Spółce przepisów prawa pracy w obszarze rozwiązywania stosunku pracy (w tym wypłaty należnych świadczeń przysługujących w związku z jego rozwiązaniem oraz zawieranie umów cywilnoprawnych - w tym wypłaty minimalnego wynagrodzenia dla osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych). Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

Z kolei, w wyniku kontroli przeprowadzonej przez archiwum państwowe²⁰⁹ w zakresie postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną zgromadzoną w rozgłośni sformułowano zalecenia dotyczące przeprowadzenia prac remontowych (prac malarskich) w pomieszczeniach archiwum zakładowego rozgłośni. Do dnia zakończenia kontroli NIK, zaleceń tych nie zrealizowano. Jak wyjaśnił pracownik administracyjny z uwagi na epidemię Covid-19 ograniczono dostęp osób trzecich do radiowych pomieszczeń i w tym okresie wykonywano tylko niezbędne prace związane z utrzymaniem prawidłowego funkcjonowania Radia.

²⁰² Uchwałami Zarządu Spółki nr: 14/10/2016/Z/IX z 6 kwietnia 2016 r., 42/22/2016/Z/IX i 45/22/2016/Z/IX z 20 lipca 2016 r., 49/24/2016/Z/IX z 16 sierpnia 2016 r., 52/26/2016/Z/IX z 12 września 2016 r., 56/28/2017/Z/IX z 26 września 2017 r. oraz 10/6/2019/Z/IX z 11 marca 2019 r.

²⁰³ Polecenia wyjazdu służbowego nr: 309/17-320/17, 1046/18-1048/18, 454/19-457/19 oraz 556/21-558/21.

²⁰⁴ Polecenia wyjazdu służbowego nr: 449/17, 185/18, 513/18 i 708/19.

²⁰⁵ O czym szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

²⁰⁶ Związek Autorów i Kompozytorów Scenicznych - organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi twórców.

²⁰⁷ Przeprowadzona w okresie 7 – 11 maja 2018 r.

²⁰⁸ W okresie 25 kwietnia – 8 maja 2017 r.

²⁰⁹ W dniu 8 listopada 2019 r.

Dopiero z początkiem kwietnia 2022 r. umożliwiono ponownie dostęp do pomieszczeń służbowych innym osobom. Dodał, że planowana jest wymiana urządzeń wentylacyjno-nawilżających w pomieszczeniu fonoteki i wykonanie prac malarskich w tym pomieszczeniu będzie miało sens po instalacji tych urządzeń.

(akta kontroli str. 58-81, 5539)

Ponadto, w Spółce przeprowadzony został wewnętrzny audyt w zakresie wydatkowania środków w latach 2016 – 2018. O sporządzeniu ww. audytu postanowił Prezes Zarządu X kadencji, który przedstawił RN propozycję wykonania audytu przez firmę zewnętrzną, która nie została pozytywnie zaopiniowana przez Radę Nadzorczą. Podjęła ona decyzję o przeprowadzeniu audytu finansowo-księgowego własnymi zasobami, tj. służbami finansowo-księgowymi, kierując się względami ekonomicznymi - koszt audytu zewnętrznego uznano za zbyt wysoki i nieuzasadniony. Rada Nadzorczą, po kompleksowym przeglądzie oceny działań Zarządu i poniesionych wydatków ujętych ww. audycie finansowo-księgowym stwierdziła, że brak jest podstaw do uznania tych wydatków jako dokonanych z naruszeniem obowiązujących w spółce procedur oraz uznania ich za niezasadne, co wyraziła w uchwale nr 6/3/2021/RN/IX z 24 marca 2021 r.

(akta kontroli str. 2604-2628, 2508-2510)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Prowadzona przez Prezesa Zarządu IX kadencji polityka finansowa w Spółce w latach 2016-2018 doprowadziła do zagrożenia jej płynności finansowej w 2017 r., a w kolejnym roku wręcz do utraty płynności finansowej. Pogorszenie sytuacji finansowej Spółki było rezultatem niegospodarnego i nieoszczędnego rozporządzenia środkami pieniężnymi oraz podejmowania ryzykownych decyzji związanych z jej działalnością. Główna księgowa Spółki wielokrotnie informowała Prezesa Zarządu Spółki o utracie płynności finansowej oraz o konieczności zaprzestania dokonywania wydatków, które nie są niezbędne w celu dalszego prowadzenia działalności, pomimo tego, Zarząd kontynuował niezrównoważoną politykę finansową (w szczególności w zakresie kosztownego procesu rebrandingu), która doprowadziła do utraty płynności finansowej.

Prezes Zarządu IX kadencji zeznał, że w 2017 r. spodziewał się dodatkowych wpływów z abonamentu oraz miał świadomość zaawansowania prac nad stworzeniem systemu rekompensat dla jednostek radiofonii. W 2017 r. rozgłoszenie spodziewały się większych wpływów ale niestety zostały one przesunięte na rzecz TVP. Podał, że był przekonany, iż dodatkowe wpływy i restrukturyzacja programów pozwolą na zachowanie płynności finansowej Spółki, jednakże dodatkowym zaskoczeniem był spadek przychodów od jednostek samorządu terytorialnego, czego się nie spodziewał w takiej skali. Podkreślił, że był świadomy podejmowanego ryzyka i balansowania na granicy, ale spodziewał się ograniczenia kosztów w kolejnych miesiącach i jednocześnie zwiększenia w tym okresie zysków.

(akta kontroli str. 1303, 3629, 4694-4697, 4739-4744, 5480-5481, 5540-5864, 5924-5933)

W ocenie NIK, doprowadzenie do sytuacji, w której Spółka utraciła całkowicie płynność finansową i dokonywanie dalszych wydatków, pomimo wielokrotnych sygnałów od głównej księgowej o utracie zdolności finansowej Spółki, jak również podejmowanie ryzyka i balansowanie na granicy wypłacalności było działaniem ze szkodą dla Spółki.

(akta kontroli str. 1303)

2. Konsekwencją utraty płynności finansowej i posiadania niewystarczających środków pieniężnych była konieczność zaciągnięcia zobowiązania finansowego, skutkującego poniesieniem dodatkowych kosztów finansowych. Na podstawie bowiem umowy z 13 czerwca 2019 r. zawartej z Polskim Radiem S.A. udzielona została przez ten podmiot Rozgłośni pożyczka do wysokości 3 000,0 tys., zł na okres do 31 grudnia 2019 r. Radio skorzystało z części pożyczki w wysokości 1 000,0 tys. zł, która została spłacona w lipcu 2019 r. w związku z otrzymaniem rekompensaty za utracone wpływy abonamentowe. Z tytułu obsługi zadłużenia, w Spółce poniesiono koszty w kwocie 1,4 tys. zł z tytułu umownych odsetek naliczonych od otrzymanej pożyczki.

Zdaniem głównej księgowej, Spółka nie korzystała na koniec 2018 r. ze środków pochodzących z wpłat wadiów i zabezpieczeń należytego wykonania umów.

W ocenie NIK, wbrew twierdzeniom głównej księgowej, na koniec 2018 r., w celu bieżącego regulowania zobowiązań, wykorzystane zostały środki w kwocie 0,8 tys. zł²¹⁰ z kwot wniesionych przez kontrahentów tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umów.

(akta kontroli str. 2922-2933, 2948-2972, 4698-4735)

Ponadto, w konsekwencji utraty płynności finansowej i niewystarczających środków pieniężnych dopuszczono do nieterminowego uregulowania zobowiązania na kwotę 159,7 tys. zł, tj. z opóźnieniem sięgającym 38 dni. Spółka wystąpiła o odroczenie płatności za m-c maj i III i IV kwartał 2019 r. ze względu na trudności finansowe. Natomiast po upływie terminu płatności (tj. 16 maja 2019 r.) kontrahent (E. S.A.) wezwał Spółkę w dniu 31 maja 2019 r. do zapłaty należności za wykonane usługi emisji i dosyłu sygnału radiowego na rzecz radia. Spółka dokonała uregulowania płatności w dniu 24 czerwca 2019 r. w związku z uzyskaniem pożyczki, przy czym wystąpiła do kontrahenta²¹¹ o anulowanie naliczonych odsetek w związku z przejściowymi trudnościami finansowymi, które ostatecznie zostały anulowane przez firmę.

Główna księgowa wyjaśniła, że Prezes Zarządu X kadencji negocjował z przedstawicielami firmy przesunięcie terminów płatności za usługi emisji i dosyłu sygnału radiowego.

(akta kontroli str. 2922-2933, 2934-2947)

3. Poniesienie w latach 2017-2018 wydatków w łącznej wysokości 3.143,9 tys. zł z okazji rebrandingu Radia i obchodów jego 90-lecia, przede wszystkim na organizację szeregu imprez społecznościowych, było w ocenie NIK niegospodarne i pogłębiło trudną sytuację ekonomiczno-finansową Spółki. Dotyczyło to w szczególności niżej wymienionych przypadków:

- 3.1. Poniesiono w Spółce wydatki w latach 2017-2018 na łączną kwotę 287,4 tys. zł²¹² z pominięciem dokonania rzetelnej analizy poprzedzającej zakup danego środka trwałego i poza planem inwestycyjnym opracowanym na dany rok. Spośród ww. kwoty wydatki w wysokości 199,7 tys. zł poniesione na zakupy inwestycyjne były niecelowe i niegospodarne ze względu na ich późniejsze nieefektywne użytkowanie w rozgłośni, w tym zakupiono:

²¹⁰ Stan środków na rachunku bankowym (wspólnym dla należności Radia, wadiów i zabezpieczeń należytego wykonania umów) wynosił 34,4 tys. zł, natomiast stan środków z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy (wg ewidencji konta 249-04) winien wynosić 35,3 tys. zł. Zatem kwota 0,8 tys. zł pochodziła z wpłat kontrahentów dokonanych tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

²¹¹ W dniu 31 maja 2019 r.

²¹² W tym 199,7 tys. zł na n zakupy inwestycyjne 87,7 tys. zł na zakup wyposażenia na potrzeby promocji i pozostałe (z tegoż na sprzęt techniczny o wartości 12,2 tys. zł, drzwi dźwiękochłonne i dźwiękoszczelne 16,4 tys. zł, brama w kształcie słuchawek 16,3 tys. zł, fotobudka 22,4 tys. zł, namiot pajak 12,5 tys. zł, koziołki 2 szt. Radio Merkury i Radio Poznań 8 tys. zł).

- szafę wielodrzwiową do losowania nagród o wartości 7,0 tys. zł, która została zdemontowana po kilku miesiącach jej użytkowania;
- sprzęt do produkcji multimedialnej TriCaster (New tek TC1 BASE BUNDLE) o wartości 109,0 tys. zł. Sprzęt ten okazał się wadliwy i nie został objęty gwarancją a obecnie toczy się spór sądowy;
- router SD, HD i Ultra HD z wbudowanym monitoringiem wideo i pokrętłem obrotowym (Blackmagic Design Smart Videohub 40x40) o wartości 11,9 tys. zł. Sprzęt nie jest wykorzystywany na potrzeby rozgłośni, gdyż radio posiada podobny sprzęt, który użytkuje od dawna;
- kamerę (Black magic Design URSA) oraz cztery kamery (Blackmagic Design) o wartości 71,8 tys. zł. Kamera filmowa URSA, jak wyjaśniono, nie nadaje się do pracy reporterskiej, dlatego nie jest wykorzystywana na potrzeby rozgłośni, a pozostałe kamery wykorzystywano na potrzeby rozgłośni w nielicznych tylko przypadkach.

(akta kontroli str. 1753, 3005-3033, 4736-4737)

Z wyjaśnień byłego kierownika działu Nowych Mediów i Internetu wynika, że wydatki związane z zakupem sprzętu technicznego nie były z nim konsultowane. W jego ocenie, szafa do losowania nagród wzbudzała pogłos, co miało bardzo negatywny wpływ na dźwięk transmitowany z tego studia na antenie i dlatego została zdemontowana. Tricaster był zakupem bezmyślnym i przepłaconym o około 20 tys. zł, a radio nie posiada warunków lokalowych w celu jego użytkowania. Blackmagic Design Smart Videohub można było kupić ale po przygotowaniu studia, a nie na początku jego organizacji. Dodał, że wykorzystuje z tego sprzętu jedynie śrubokręt do odpinania kabli z końcówką BNC „wart około 12,0 tys. zł”. Odnośnie kamer wyjaśnił, że początkowo kamery nie zostały zakupione z pełnym wyposażeniem, były bez obiektywów, więc nie spełniały swojej funkcji w pierwszych miesiącach od daty zakupu, do tych kamer radio nie posiada wystarczającej liczby statywów. Ponadto, nie mają one możliwości zapisu. Zaistniała zatem konieczność zakupu rejestratora, który mógłby materiał nagrywać.

(akta kontroli str. 2998-3001)

3.2. W 2016 r., w Spółce wydatkowano środki w kwocie 25,0 tys. zł na opracowanie koncepcji programu „poznajPoznan.FM”, jako drugiego programu anteny 102,7 FM. Pomimo tego, Prezes Zarządu IX kadencji nie podjął działań w celu jej wdrożenia, co w ocenie NIK, było działaniem niegospodarnym. Koncepcja ta nie była również kontynuowana przez kolejne Zarządy Spółki. W związku ze zleceniem opracowania koncepcji zawarto również dodatkowo umowę na stworzenie Zespołu radia „iziPoznań 102,7 FM na kwotę 36,9 tys. zł wraz z uruchomieniem do 31 marca 2017 r. drugiej anteny rozgłośni. Jednakże umowa ta została rozwiązana z powodu, jak zeznał Prezes Zarządu IX kadencji, niepodjęcia przez wykonawcę przewidzianych umową działań. Tym samym, środki te zostały wydatkowane nieefektywnie, nie przyczyniając się do osiągnięcia celu utworzenia nowego programu.

Prezes Zarządu IX kadencji zeznał, że odstąpił od realizacji umowy, ze względu na niezadowalające efekty zleconych prac nad tą koncepcją, które nie gwarantowały sukcesu. Dyrektor Biura Zarządu podał w wyjaśnieniu, że po ww. zdarzeniach Zarząd nie powracał już do tego projektu, tylko wymyślił nową formułę pasma 102,7 fm pod nazwą Radio Power. Dodał, że kolejne Zarządy Spółki posiadały wiedzę o ww. koncepcje i uznały ich wdrażanie za niecelowe.

(akta kontroli str. 2435-2507, 2552-2553, 4739-4744)

3.3. W 2017 r. poniesiono również wydatki w kwocie 61,5 tys. zł na opracowanie nowej koncepcji funkcjonowania radia miejskiego, polegającej na zmianie nazwy MC Radio na Radio POWER. W ramach tej koncepcji sfinansowano opracowanie: logotypu Radia POWER, księgi znaku Radio POWER oraz sygnału dźwiękowego (jingli i podkładów). W związku z trudną sytuacją finansową, w ramach działań naprawczych i restrukturyzacyjnych w 2019 r. zawieszono decyzję dotyczącą rebrandingu MC Radia ze względu na konieczność poniesienia kolejnych kosztów (na promocję i wystrój nowego studio). Poniesienie wydatków na opracowanie koncepcji programu miejskiego, które nie została wdrożona, co było działaniem niegospodarnym.

Prezes Zarządu IX kadencji zeznał, że koncepcja Power Radia była gotowa i pozostawało tylko przystosowanie wystroju studia i stołu mixerskiego. MC Radio powstało w 2008 r. Celem jego utworzenia było przynoszenie dodatkowych zysków poza abonamentowych. Dodał, że szybko okazało się, iż radio miejskie nie realizuje tego celu i generuje straty. Wskazał, że nie chciał likwidować koncepcji radia miejskiego ponieważ istotną wartość dla Spółki stanowiła koncesja na częstotliwość, która jest dobrem ograniczonym. Podkreślił, że celem koncepcji wdrożenia Power Radia miało być doprowadzenie do sytuacji, w której ten projekt zacznie się bilansować a koncesja tego radia zakładała bardziej precyzyjne targetowanie odbiorcy a jednocześnie stworzenie contentu, który łatwiej byłoby sprzedawać na rynku reklamowym i sponsorskim.

Dyrektor Biura Zarządu Spółki podał w wyjaśnieniu, że kolejne Zarządy Spółki posiadały wiedzę o koncepcjach i uznały ich wdrażanie za niecelowe

(akta kontroli str. 2552-2553, 2889-2920, 4739-4744)

3.4. Ponadto, w ocenie NIK, w okresie objętym kontrolą niegospodarne były niżej wymienione wydatki Spółki w łącznej kwocie 437,7 tys. zł, w tym:

- poniesienie wydatków w 2017 r. z tytułu umowy zawartej w dniu 5 kwietnia 2017 r.. na kompleksową opiekę przez podmiot zewnętrzny nad stroną internetową oraz mediami społecznościowymi Radia Merkury S.A. na kwotę 81,3 tys. zł, w sytuacji gdy w Spółce istniał dział nowych mediów i pracownicy tego działu mieli to zadanie w swoich zakresach obowiązków;
- poniesienie w 2017 i 2019 r. wydatków w łącznej wysokości 31,1 tys. zł na zorganizowanie turnieju piłkarskiego w ramach obchodów 90-lecia radia, który nie cieszył się – wg. głównej księgowej – zainteresowaniem;
- poniesienie w 2018 r. wydatków w wysokości 96,4 tys. zł na zorganizowanie konferencji spółek radiowych i kwoty 170 tys. zł na zorganizowanie koncertu Fortuna V na zakończenie obchodów jubileuszu 90-lecia Radia, w sytuacji gdy Spółka już w tym okresie miała problemy z utrzymaniem płynności finansowej i bezskutecznie ubiegała się o otwarcie linii kredytowej w banku.
- poniesienie w 2018 r. wydatków w łącznej wysokości 58,9 tys. zł na cykl szkoleń z zakresu prawa pracy przeprowadzanych w siedzibie radia, o których pracownicy nie zostali poinformowani, co w konsekwencji doprowadziło do tego, że w szkoleniach tych uczestniczyło od sześciu do 14 pracowników (spośród ponad 100).

(akta kontroli str. 1324-1358, 2642-2643, 2887-2884, 3074-3109)

Ówczesny kierownik działu Nowych Mediów i Internetu odnośnie zawarcia umowy na pozycjonowanie strony internetowej wyjaśnił, że był temu całkowicie przeciwny. W jego ocenie Radio posiadało pracowników, którzy mogliby wykonywać te zadania i prowadziło to wręcz do opóźnienia w procesie przekazywania informacji. W konsekwencji, Radio Poznań było ostatnim z mediów, które udzielały informacji w danym temacie.

Prezes Zarządu IX kadencji zeznał, że umowa na pozycjonowanie strony Radia była rekomendowana przez dyrektora marketingu. Jego zdaniem, pracownicy Radia Merkury nie posiadali stosownych kompetencji do prowadzenia tego typu działań, które miały charakter specyficzny i były związane z budowaniem skutecznego dotarcia do odbiorcy internetowego. Obowiązki, które na co dzień wykonywali nie pozwalały im na podjęcie tak czasochłonnych dodatkowych działań. Odnośnie dokonywania wydatków na tak szeroką skalę, które doprowadziły do utraty płynności finansowej przez Spółkę zeznał, że „Jeżeli chodzi o technikę to była ona tak przestarzała, że zagrażała zakłóceniem nadawania. (...). To była polityka poprzednich rządów, że budowały wynik finansowy kosztem techniki. Te inwestycje musiały być dokonane by radio funkcjonowało w sposób bieżący. Dochodziło do incydentów gdzie pojawiała się cisza w eterze. Sprzęt był przestarzały i w wielu przypadkach nie działał. (...). Sprzęt inwestycyjny miał służyć m.in. jako źródło generowania dodatkowych przychodów. Internet miał budować dodatkową słuchalność, która miała generować m.in. dodatkowy zysk z pakietu domów mediowych. Treści audiowizualne miały być monetizowane i tworzyć nowe źródło przychodów. Z kolei, sprzęt reklamowy stanowiły meble i stary balon oraz rozkładany stary namiot. To wymagało natychmiastowej wymiany. Konieczny był zakup nowych materiałów reklamowych/marketingowych, nie mówiąc o bieżącym zaopatrzeniu magazynu nagród. Wiadomo było, że w najbliższym czasie miało być 90-lecie rozgłośni, która w historii wielkopolski odgrywa szczególną rolę. Te zakupy były niezbędne na potrzeby marketingu. Uznałem, że jeżeli mam wydawać pieniądze to warto połączyć te zakupy na potrzeby marketingu i 90-lecia Radia i wpisać je w koszty rebrandingu. O rebrandingu i powrocie do starej nazwy mówiło się w rozgłośni od dwudziestu lat.”

Odnośnie zaś samego rebrandingu Prezes Zarządu IX kadencji zeznał, że był on planowany pod kątem zasadności, kosztorysu i terminu oraz skuteczności.(...) Miał przy tym świadomość, że Spółka może ponieść dużą stratę bilansową, ale analizował to krótko, średnio i długookresowo. Uznał, że interes Radia wymaga radykalnych działań, które w średnim okresie przyniosą zmiany jakości programu, możliwości pozyskiwania dodatkowych źródeł poza abonamentowych i wprowadzą Radio w XXI wiek. Inwestycje w technikę i zakupy na potrzeby marketingu dokonywane były na lata i Radio korzysta z tego sprzętu do dzisiaj. Z jego wyliczeń wynikało, że płynność finansowa Spółki byłaby zachowana. W okresie letnim miała nastąpić restrukturyzacja kosztowa programu, jego profesjonalizacja połączona z tworzeniem contentu dedykowanego pod określonych sponsorów. W większości miało to dotyczyć spółek Skarbu Państwa posiadających budżety marketingowe lub dotacji celowych. W połączeniu z prowadzeniem koncepcji radia audiowizualnego miało to znacząco wpłynąć na przychód ze środków poza abonamentowych.

(akta kontroli str. 2998-3001, 4739-4744)

W ocenie NIK, Spółka nie zrealizowała zakładanego w strategii rebrandingowej celu długookresowego na lata 2018-2020, tj. pozyskania nowych grup słuchaczy i odmłodzenia ich grupy wiekowej, z uwagi na brak kontynuacji nowych koncepcji

Radia oraz na niepodjęcie bądź podjęcie niewystarczających działań promocyjnych w celu pozyskania nowych sponsorów i reklamodawców.

4. Dopuszczono w Spółce do nieterminowego regulowania zobowiązań, skutkującego koniecznością uiszczania odsetek za nieterminowe płatności, co było działaniem niegospodarnym. Ustalono, że w okresie II półrocze 2017-I półrocze 2019 r., Spółka z opóźnieniem uregulowała zobowiązania wymagalne na łączną kwotę 224,0 tys. zł, co skutkowało zapłatą odsetek od nieterminowych płatności w łącznej wysokości 6,1 tys. zł¹⁹⁸. Opóźnienia od nieterminowych płatności sięgały do 24 dni. Ich nieterminowe uregulowanie było częściowo spowodowane niedochowaniem należytej staranności przez pracowników działu finansowego, a częściowo trudną sytuacją finansową i dysponowaniem niewystarczającymi środkami pieniężnymi.

(akta kontroli str. 1307 – 1323, 3661-3781)

Główna księgowa wyjaśniła, że przekroczenie terminów płatności z tytułu podatku VAT, wynajmowanych pomieszczeń w Kaliszu i na rzecz IMiGW nastąpiło w wyniku błędów pracowników. Za polisę ubezpieczeniową pojazdu w PZU dokonano płatności po terminie z uwagi na zagubienie jej oryginału i konieczność dostarczenia do księgowości jej duplikatu, odsetki z tytułu nieopłaconych składek ZUS zaistniały na skutek zawinienia po stronie prowadzącego sprawę placowe podmiotu zewnętrznego (po konsultacji z prawnikiem obsługującym sprawę, Spółka nie zdecydowała się jednak ich dochodzić od zleceniobiorcy na drodze sądowej z uwagi na wysokość opłat sądowych).

(akta kontroli str. 1483)

5. W ocenie NIK, utrzymywanie nierentownego radia miejskiego MC Radio i zaprzestanie dalszych działań w celu kontynuowania zmiany formuły tego pasma, w tym możliwości pozyskania nowych reklamodawców, w kontekście poniesionych już środków finansowych jest działaniem niegospodarnym. Z przeprowadzonej analizy finansowej funkcjonowania radia miejskiego wynika, że w latach 2016 – 2018 generowało ono straty, osiągając w poszczególnych latach ujemny wynik finansowy odpowiednio w wysokości: 217,0 tys. zł, 391,0 tys. zł i 352,0 tys. zł. W ubiegłych latach, radio miejskie również nie przynosiło oczekiwanych zysków z działalności reklamowej, przeciwnie, generowało mniejsze lub większe straty. W ramach podjętych w 2019 r., przez Zarząd, działań naprawczych i restrukturyzacyjnych w związku z trudną sytuacją finansową Spółki obniżono wydatki ponoszone na utrzymanie MC Radio. Koszty działalności MC Radio w 2019 r. były niższe o 29,5% w porównaniu do roku poprzedniego. Podjęto również wówczas decyzję o zawieszeniu działań związanych z rebrandingiem MC Radia, ze względu na generowanie kolejnych kosztów (w zakresie promocji, kosztów inwestycyjnych na nowe studio). Pomimo podjętych działań w celu optymalizacji kosztów, nie uzyskano redukcji kosztów poniesionych na ten program do poziomu spodziewanego realnego przychodu (zakładanego na poziomie 120,0 tys. zł), co doprowadziło do wygenerowania straty wynoszącej 186,9 tys. zł. W kolejnych latach 2020-2021 koszty działalności MC Radio corocznie wzrastały, co przy uzyskiwaniu niższych przychodów z działalności reklamowej, skutkowało osiąganiem ujemnego wyniku finansowego w wysokości odpowiednio: 263,4 tys. zł i 259,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 33-37)

¹⁹⁸ W tym: 3,6 tys. zł w 2019 r., 0,7 tys. zł w 2018 r. i 1,8 tys. zł w 2017 r.

W wyjaśnieniach, Dyrektor Biura Zarządu podał, że kolejne Zarządy Spółki po 2018 r. nie występowały o koncesję na prowadzenie nowego radia miejskiego ani też nie zdecydowały się na zmianę koncepcji istniejącego obecnie MC Radia z powodu uznania tego typu zmian za niecelowe. W jego ocenie, zmiany takie wiązałyby się z dodatkowymi kosztami, gdyż wymagałyby dużych nakładów na promocję, zatrudnienia nowych dziennikarzy, a zakładana w strategii grupa docelowa w postaci osób w przedziale wiekowym 20 - 34 lata nie pokrywała się z profilem słuchacza Radia Poznań, wynikającym z badań słuchalności rozgłośni. Dodał również, że Zarząd nie może realizować założeń strategii wieloletniej w oderwaniu od bieżącej sytuacji ekonomicznej Spółki.

(akta kontroli str. 2433, 2552-2553, 4786-4792)

6. Wyplacono dwóm pracownikom, w związku z ich odejściem z pracy, ekwiwalent za niewykorzystany urlop na łączną kwotę 31,9 tys. zł, nie korzystając z możliwości wykorzystania urlopu w naturze lecz z uprawnienia do zastosowania zwolnienia ich ze świadczenia pracy w okresie wypowiedzenia umowy o pracę (tj. przez okres trzech miesięcy). W zawartych przez Prezesa Zarządu IX kadencji porozumieniach²¹⁴ z pracownikami w sprawie rozwiązania umów o pracę postanowiono o konieczności wykorzystania bieżącego urlopu wypoczynkowego oraz o wypłacie ekwiwalentu za niewykorzystany zaległy urlop wypoczynkowy, przy jednoczesnym zwolnieniu z obowiązku świadczenia pracy, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Przyjęcie takich postanowień w świetle trudnej sytuacji finansowej, zdaniem NIK, było działaniem niegospodarnym. Główny specjalista ds. kadr wyjaśniła, że zawarte porozumienia były efektem negatywnego stanowiska organizacji związkowej w sprawie zwolnienia z pracy (jako przyczynę wskazano utratę zaufania). Prezes IX kadencji zeznał, że chodziło o zabezpieczenie interesów radia aby ci pracownicy nie mieli dostępu do pewnych informacji, gdyż było podejrzenie że ci pracownicy mogą sabotować umowy. Dlatego przyjęto polubowne porozumienie stron z takimi warunkami.

(dowód: akta kontroli str. 4259-4270, 4739-4744)

7. Nie dochodzących należnych odsetek z tytułu nieterminowej wpłaty należności głównej przez dłużników. Ustalono, że spośród objętych badaniem 13 dłużników, posiadających zaległości, jeden dokonał płatności należności głównej wraz z odsetkami a pozostałych 12 dłużników nie uiszczają odsetek od nieterminowych płatności. Pomimo tego, Spółka nie podejmowała dalszych działań w celu ich odzyskania, co było działaniem nierzetelnym i niegospodarnym. Niewyegzekwowane od tych dłużników należne odsetki od nieterminowych płatności, na dzień zakończenia kontroli NIK, wyniosły 3,75 tys. zł.

Główna księgowa wyjaśniła, że Spółka nie dochodziła odsetek od nieterminowych płatności z uwagi na wieloletnią współpracę z dłużnikami oraz w obawie utraty trudno pozyskanych klientów przez dział sprzedaży na konkurencyjnym rynku sprzedaży reklam w otoczeniu konkurencyjnych spółek radiowych.

(akta kontroli str. 1483, 1669-1751)

8. Nie naliczono kar umownych w wysokości 21,5 tys. zł dostawcy materiałów reklamowych za nieterminowe dostarczenie przedmiotu umowy (opóźnienie wyniosło 11 dni), co było sprzeczne z § 8 ust. 2 pkt 2.1. umowy nr KZP/4/2018 z 9 kwietnia 2018 r. Na podstawie przedłożonej dokumentacji

²¹⁴ Porozumienia z 24 stycznia 2017 r. i 13 lutego 2017 r.

ustalono, że materiały reklamowe zostały dostarczone 10 maja 2018 r., a sprzęt (parawany) - w czerwcu 2018 r. Zgodnie zaś z zawartą umową termin dostarczenia wszystkich materiałów ustalono do 29 kwietnia 2018 r.

Ponadto, NIK wskazuje, że jednym z kryteriów wyboru wykonawcy w postępowaniu w trybie przetargu nieograniczonego był termin wykonania zamówienia, a wybrany wykonawca zadeklarował 20-dniowy termin realizacji zamówienia przy cenie 81,3 tys. zł, co przełożyło się na uzyskanie 98,31 pkt. Z kolei inny wykonawca zadeklarował 25-dniowy termin realizacji zamówienia przy cenie 79,8 tys. zł, uzyskując 95 pkt. W sytuacji, gdyby wybrany wykonawca już w postępowaniu przetargowym podał termin realizacji zamówienia wynoszący 31 dni (tj. 10 maj 2018r.) uzyskałby jedynie 90,31 pkt, co skutkowałoby nieuznaniem jego oferty za najkorzystniejszą .

Kierownik zespołu ds. sprzedaży wyjaśnił, że nie posiada ona wiedzy o przyczynach nieuruchomienia procedury naliczania kar umownych i nie otrzymała od osoby nadzorującej realizację umowy informacji o niedostarczeniu części materiałów po terminie określonym w umowie. Dodała, że w dokumentach Radia nie ma protokołu przekazania dostarczonych materiałów i nie jest już możliwa weryfikacja daty ich dostarczenia.

(akta kontroli str. 1635-1645, 1667-1668, 1752, 1844-1846, 2009-2181, 4739-4744)

9. Przy realizacji dostaw i usług w latach 2017-2021, w pięciu przypadkach, przy wyborze wykonawcy usług lub dostawcy sprzętu nie zachowano trybu konkurencyjnego poprzez niedokonanie rozeznania rynku, co zdaniem NIK, było działaniem niegospodarnym w świetle trudnej sytuacji finansowej Spółki. Dotyczyło to: usług świadczonych przez kancelarię prawną na kwotę 575,6 tys. zł (siedem zamówień), usług cateringowych na kwotę 28,7 tys. zł²¹⁵ oraz zakupu oprogramowania komputerowego (Reklama Radiowa) za kwotę 44,3 tys. zł wraz z usługą wdrożeniową za kwotę 29,5 tys. zł i kamery NEW Tek Tricaster i Blackmagic videohub za kwotę 120,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 103-104, 1550, 1603-1633)

Główny specjalista ds. kadr²¹⁶ wyjaśniła, że obowiązujący wówczas w regulaminie udzielania zamówień publicznych próg stosowania tego trybu procedur pozwalał na zrealizowanie tego typu zamówień bez konieczności przeprowadzania zapytania ofertowego. Z kolei, Prezes Zarządu IX kadencji zeznał, że nie pamięta wszystkich zamówień, które byłyby przeprowadzone poniżej progu ale wprowadził zasadę aby przy zakupie zawsze były co najmniej 3 oferty. Dodał, że wydał takie ogólne polecenie służbowe i tego wymagał a jeżeli tego nie ma, to prawdopodobnie z powodu braku dokumentacji.

W odniesieniu do poszczególnych zakupów i usług Prezes Zarządu IX kadencji zeznał, że zakupu usług prawnych sobie nie przypomina, a w przypadku zakupu usług cateringowych, podobnie jak w przypadku większości rzeczy kupowanych na potrzeby marketingu, było ono poprzedzone badaniem rynku pod kątem jakości, ceny i możliwości wejścia częściowego lub całkowitego w barter. W zakresie zakupu modułu Reklama Radiowa zeznał, że do tej części trudno jest mu się odnieść, ale zakupiono oprogramowanie do księgowości jako pakiet z rekomendacji głównej księgowej, a moduły księgowe funkcjonowały na rynku radiowym, stąd propozycja tego zakupu. Dodał, że było przeprowadzane badanie

²¹⁵ Dotyczy faktur nr 512/1/2017 z 27 kwietnia 2017 r. na kwotę 18,6 tys. zł i nr F/000250/18 z 7 maja 2018 r. na kwotę 10,1 tys. zł.

²¹⁶ Zajmująca się również postępowaniami z zakresu zamówień publicznych do 2021 r.

ryнку pod kątem znalezienia firm realizujących takie zamówienia na potrzeby rozgłośni radiowych.

Z kolei, zakup Tricastera, jak zeznał Prezes Zarządu IX kadencji, pasował do koncepcji stworzenia radia video (social media, content video) ale niestety ta koncepcja nie doszła do skutku. Zaś niekontynuowanie przez kolejne Zarządy procesu wdrażania radia multimedialnego uznać należy za stratę inwestycyjną. Podał, że Tricaster jest urządzeniem wysoce specjalistycznym i w tamtym okresie ograniczony krąg firm zajmujących się dostawą takiego sprzętu, z którymi przeprowadzono rozmowy i zdecydowano się na zakup od jednej z nich. Podał również, że ten sprzęt jest używany na bieżąco (kamery) ale nie w takim zakresie do jakiego został zakupiony, gdyż nie wdrożono koncepcji na monetyzowanie tego contentu, choć było to planowane. Wskazał, że kontrahent ów sprzedał ten sprzęt z ukrytą wadą prawną biorąc pod uwagę jego umowę przedstawicielską. Skutkowało to tym, że producent odmówił serwisowania sprzętu, o czym składający zeznania dowiedział się pod koniec okresu pełnienia funkcji Prezesa Radia.

(akta kontroli str. 1753-1755,4739-4741)

10. W ocenie NIK, ustalenie w regulaminie udzielania zamówień (obowiązującym do 10 lutego 2021 r.) prognozy stosowania regulacji dotyczących udzielania tzw. zamówień „podprogowych” na dostawy, usługi i roboty budowlane na poziomie 109,9 tys. zł²¹⁷ netto (tj. stanowiącej 85% wartości, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp) skutkowało w latach 2018-2020 formalnym wyłączeniem spod tej regulacji prawie 100% zamówień realizowanych w Spółce. W tym okresie, Spółka tylko w jednym przypadku przeprowadziła postępowania z zastosowaniem zasad określonych w ww. regulaminie (dot. zakupu materiałów reklamowych i promocyjnych) a w 2021 r. przeprowadzono siedem takich postępowań. Takie regulacje nie sprzyjają realizacji zasad gospodarności i efektywności przy dokonywaniu dostaw czy usług.

Prezes Zarządu IX kadencji zeznał, że zakładał przeprowadzenie rebrandingu łącząc go z 95-leciem rozgłośni a okres na uzyskanie zgód związanych z rebrandingiem był bardzo krótki. Oznaczało to, że przeprowadzenie pełnej procedury zamówień mogło spowodować niezrealizowanie projektu w terminie i mogło oznaczać fiasko całego projektu.

(akta kontroli str. 1501-1523, 4739-4741)

11. Nie dochowano należytej staranności przy rozliczaniu podróży służbowych zagranicznych. Spośród czterech zbadanych delegacji służbowych poza granicami kraju, jedną nieprawidłowo rozliczono, nie pomniejszając stawki diety o koszt zapewnionego bezpłatnego wyżywienia. W ramach odbytej podróży służbowej dziennikarza do Macedonii w okresie 4 - 7 lipca 2017 r. (na podstawie polecenia wyjazdu służbowego nr 449/17) rozliczono 3½ diety w sytuacji zapewnienia bezpłatnego wyżywienia (śniadania) bez stosownego potrącenia 15% diety. Działanie takie było sprzeczne z § 14 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej²¹⁸ w związku z pkt. 7 zarządzenia nr 11/96 Prezesa Zarządu Spółki z 30 grudnia 1996 r. w sprawie podróży służbowych pracowników Spółki. Regulacje wewnętrzne bowiem w zakresie przysługujących należności pracownikom Spółki

²¹⁷ Zob. przypis 10.

²¹⁸ Dz.U. z 2013 r., poz. 167 ze zm.

z tytułu odbywania podróży służbowych które poza granicami kraju odsyłały do aktualnych, powszechnie obowiązujących przepisów.

Pracownik działu księgowości Radia wyjaśnił, że informacji na przedłożonej fakturze o zapewnieniu noclegu wraz ze śniadaniem (w języku obcym) nie zauważono, co spowodowało niesłuszne naliczenie pracownikowi 15% diety za śniadanie.

(akta kontroli str. 52, 3919-3922, 3964-3975)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie rozporządzenie środkami finansowymi Spółki w okresie objętym kontrolą.

Działalność Zarządu IX kadencji doprowadziła do zagrożenia płynności finansowej w 2017 r., a w następnych dwóch latach do utraty płynności finansowej w rezultacie niegospodarnego i nieoszczędnego rozporządzania środkami pieniężnymi Spółki. Na pogorszenie sytuacji finansowej w latach 2016-2018 przyczyniły się również ryzykowne decyzje podejmowane przez Zarząd IX kadencji w świetle trudnej sytuacji finansowej Spółki. Organizowanie bowiem szeregu imprez sportowo-rodzinnych i koncertów muzycznych w tym okresie pogłębiło dodatkowo trudną sytuację ekonomiczno-finansową Spółki, nie przyczyniając się do skutecznej promocji Radia. Działania promocyjne nie spowodowały wzrostu przychodów z działalności komercyjnej ani nie poprawiły słuchalności radia, co mogło w dłuższej perspektywie znacząco przyczynić się do wzrostu przychodów z działalności reklamowej i sponsoringu. W ramach rebrandingu i 90-lecia Radia, Zarząd Spółki, z pominięciem rzetelnej analizy poprzedzającej zakup danego środka trwałego i poza planem inwestycyjnym opracowanym na dany rok, wydatkował łącznie kwotę 287,4 tys. zł. Gospodarnemu wydatkowaniu tych środków nie sprzyjały regulacje zawarte w regulaminie udzielania zamówień, ustalające próg, poniżej którego nie było konieczności stosowania trybu konkurencyjnego na poziomie 109,9 tys. zł netto zł, skutkujący faktycznym wyłączeniem spod tej regulacji prawie 100% zamówień realizowanych w Spółce. Ujawniono również wydatki poniesione w sposób niegospodarny na kwotę 469,6 tys. zł. Niegospodarnie wydatkowano również środki w wysokości 86,5 tys. zł na utworzenie programu „poznajPoznan.FM” oraz rebrandingu radia miejskiego MC Radio - ze względu na późniejsze niekontynuowanie tych przedsięwzięć. W ocenie NIK, działaniem niegospodarnym było również utrzymywanie nierentownego radia miejskiego i zaprzestanie dalszych działań w celu kontynuowania zmiany formuły tego pasma, w tym możliwości pozyskania nowych reklamodawców.

Ponadto, nie naliczono kontrahentowi kar umownych w wysokości 21,5 tys. zł za nieterminowe dostawy materiałów ani nie dochodzono od kontrahenta należnych odsetek w wysokości 3,8 tys. zł z tytułu nieterminowej wpłaty należności głównej. Dopuszczano również w Spółce do nieterminowego regulowania zobowiązań, skutkującego koniecznością uiszczania odsetek za nieterminowe płatności w łącznej wysokości 6,1 tys. zł. W przypadku dopuszczenia do nieterminowego uregulowania zobowiązania za wykonane usługi emisji i dosyłu sygnału radiowego na rzecz Radia mogło to doprowadzić do sytuacji zagrażającej dalszemu jego funkcjonowaniu i zaprzestania wykonywania działalności, w szczególności realizowania audycji i nadawaniu programów radiowych. W tym okresie bowiem programy Radia były nadawane z wykorzystaniem nadajników i systemów antenowych będących własnością wierzyciela i zlokalizowanych na jej obiektach.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o podjęcie działań zmierzających do:

- 1) zapewnienia terminowego zgłaszania zmian do KRS,
- 2) złożenia do Urzędu Miasta Poznania korekty deklaracji podatkowych za lata 2017-2021 celem uiszczenia należnego podatku od nieruchomości,
- 3) rzetelnego realizowania obowiązków właściciela nieruchomości w zakresie prowadzenia ksiąg obiektów budowlanych oraz poddawania budynków obowiązkowym kontrolom okresowym,
- 4) rzetelnego prowadzenia rejestru oprogramowania komputerowego użytkowanego w Spółce oraz ewidencji pozabilansowej dla wartości niematerialnych i prawnych o wartości równej lub niższej 3,5 tys. zł,
- 5) nabywania licencji stosownie do zasad uchwalonych przez Zarząd Spółki,
- 6) właściwego zabezpieczania interesu Spółki w zawieranych umowach,
- 7) rzetelnego sporządzania wykazu zadań inwestycyjnych załączanego do dokumentów planistycznych przedkładanych do MKiDN i KRRiT,
- 8) dokonywania zamówień i realizowania wydatków inwestycyjnych po dokonaniu rzetelnego rozeznania rynku i w granicach kwot określonych w planie inwestycyjnym (ekonomiczno-finansowym) Radia,
- 9) gospodarnego rozporządzania środkami finansowymi Spółki,
- 10) zapewnienia terminowego regulowania zobowiązań finansowych,
- 11) podejmowania skutecznych działań windykacyjnych w celu odzyskania należnych odsetek z tytułu nieterminowych wpłat kontrahentów,
- 12) naliczania i egzekwowania kar umownych za nieterminowe dostarczanie zamówionych dostaw towarów i usług,
- 13) rzetelnego rozliczania podróży służbowych,
- 14) rozważenia zmiany koncepcji dalszego funkcjonowania MC Radio.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 14 września 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontrolerzy
/-/ Sylwia Zakrzewska
główny specjalista kontroli państwowej

p.o. Dyrektor
/-/ dr Marcin Stefaniak

/-/ Przemysław Grad
główny specjalista kontroli państwowej

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał p.o. Dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu dr Marcin Stefaniak

p.o. Dyrektor